Anticipația

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

S. HUTLEY & H. WALDROP

NEGRU PRECUM IADUL DE SUB POL

SOCIETATEA ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ S.A.

517/518

SOCIETATEA
ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ S.A.

Societate cu capital de stat, funcţionând sub egida Ministerului Cercetării şi Tehnologiei, înmatriculată în Registrul Comerţului cu nr. J40/6775/1991

Consiliul de administraţie
IOAN ALBESCU
PETRESCU CONSTANTIN
CORNELIA GHEORGHE

Director onorific
ALEXANDRU MIRONOV

Redactor literar
MIHAI DAN PAVELESCU

Tehnoredactor
PAVEL D. CONSTANTIN

Coperta
WALTER RIESS

Difuzarea
CORNEL DANELIUC
MUGUREL NIŢULESCU
(telefon: 617 72 44 sau 617 60 10, int. 1151)

Adresa: Piaţa Presei Libere nr. 1 Bucureşti, cod 79781
Telefon: 617 72 44 sau 617 60 10, int. 1151
Tiparul:
Tipografia „INTERGRAPH"
Telefon: 769 35 68

Abonamentele se pot face la oficiile poştale (nr. Catalog 4004/1993), precum şi direct la redacţie. Cititorii din străinătate se pot abona prin Rodipet S.A., PO BOX 33-57.
Fax: 004-1-312 9432 sau 004-1-312 9433. Telex: 11995
Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, ROMÂNIA

Lei 500

anticipaţia

Revistă lunară de literatură şi artă SF
(nr. 517-518/noiembrie-decembrie 1994)
editată de Societatea „Ştiinţă & Tehnică" S.A.

SUMAR

Paginile evidenţiate cu sigla „MTS" sunt realizate cu sprijinul Ministerului Tineretului şi Sportului, în cadrul programului naţional de stimulare a creativităţii tinerilor.

2001, la Răsărit de S.U.E. (IV)

Conferinţă la Kiev, în noiembrie, desfăşurată sub genericul **"Cooperare Est-Vest privind problematica tineretului"**, deci problemele viitorului.

Toate bune şi frumoase, vest-europeni bine hrăniţi, gata să dea de la ei, ca de obicei (doar) sfaturile necesare mersului spre democraţie şi economie de piaţă - faţă în faţă cu est-europenii, fost socialişti-comunişti, reprezentând ţări mai vechi (România, Polonia, Bulgaria, Ungaria) dar, mai ales, ţări recent apărute pe harta continentului Europa.

Toate par să meargă la început normal, adică: plictiseală, schimb de amabilităţi, intransigenţă vestică, timiditate estică - mă rog, tot tacâmul (...politic, pentru că la sf-işti, cum bine ştim, altfel stau lucrurile).

Deci, în primele ceasuri un portret-robot al unei clasice întâlniri Est-Vest... Până când... un est-european ridică ceva mai sus capul. Altul tuşeşte, clar, tuşeşte în biserică! Mârâie un al treilea, ba chiar aud cuvinte interzise: "cooperare Est-Est!" - şi îmi dau drumul, ne dăm drumul cu toţii.

...Avem, înainte de orice, le spunem vesticilor, avantajul uriaş de a fi supravieţuit unei meandre strâmbe a istoriei. De a fi dezvoltat, în ciuda foamei, a frigului şi a fricii, ştiinţa, cultura, învăţământul, sporturile, chiar protecţia socială - sub forme inedite, greu sesizabile de voi, vesticii: cadrul familiei, mai închegată la noi, casele şi taberele de pionieri, cercurile, cluburile şi ansamblurile de tot felul (care dau asociativitate, creează colectivităţi, deci protecţie).

Partea "adversă" este înmărmurită: la orice s-ar fi aşteptat, dar nu la obrăzniciile unor coate-goale - fie ei şi profesori, ingineri, sociologi, medici, fie ei şi poligloţi! -, pentru care tu, expertul Consiliului Europei, îţi cheltuieşti timp preţios (desigur, pe bani publici), te lipseşti de confortul tău de-acasă, de restaurantele tale fine, de vinul şi coniacul tău preferat, vii la dracu-n praznic, să-i luminezi pe papuaşi - şi poftim, uite cu ce te alegi!

...Finalul: sub privirile consternate şi apoi resemnate ale invitaţilor din vest, s-a hotărît constituirea *Clubului Tineretului Mării Negre* (la care însă aderă şi Kazahstanul, Letonia, Estonia, Slovenia etc.), partenere de discuţie - pe picior de egalitate - cu Direcţia de Tineret din Consiliul Europei!

Rău? Bine? Vom vedea. Mărturisesc însă că am trăit unul din marile momente de satisfacţie din cariera mea de sf-ist, specializat în politique-fiction (nu vă mai spun al cui nume a fost vânturat ca posibil preşedinte al viitorului Club - modestia mă împiedică).

Deci, fraţilor, răzmeriţă, în ideea că şi la Est de Statele Unite ale Europei nasc oameni, care îşi pot organiza viaţa, societatea lor. Demonstrând că ideea regionalizării bântuie, iar noul Parlament al Mării Negre, în curs de edificare, în jurul axei Bucureşti-Ankara, ne poate duce cu gândul la realizarea unei adevărate Pieţe a Europei de Est.

Într-adevăr, cum altfel să reacţionezi la noua "cortină de fier", cea economică, pe care cu zel o "tricotează" legislaţiile protecţioniste ale ţărilor Europei de Vest? Ce reacţie să ai la ideea Europei cu geometrie variabilă (J.F. Deniau), cu care trebuie "să păstrezi neschimbată osatura centrală, variind doar lungimea aripilor"? Dar la cea a Europei cu mai multe viteze? (ceea ce se şi întâmplă, căci britanicii nu acceptă carta socială a Tratatului de la Maastricht, pledând pentru o "Europă à la carte"; francezii, pentru un corp central omogen, constituit, în esenţă, din Franţa şi Germania (premierul

Balladur); ca şi membrii UCD-ului german, care sesizează criza născută de faptul că instituţii europene destinate unui grup de 6 ţări nu pot funcţiona corect pentru 16 sau chiar mai multe). Alţi politicieni germani sunt însă de părere că Europa trebuie să aibă un "nucleu dur" (Germania, Franţa, Belgia, Olanda, Luxenburg), un meniu fix pentru toţi şi "cât mai multă Europă".

Iar englezii, dimpotrivă: cât mai multe posibilităţi de alegere şi cât mai puţină Europă!

Ce să mai înţelegi de aici, tu, cetăţean al unei ţări trecute direct din închisoarea anilor '79-'89 în lumea asta dinamică, egoistă şi bulversată a anilor '90? O lume care îşi caută, peste tot, influenţele, relaţiile, alianţele, polii?

Şi poate că îi şi găseşte.

Kievul este un oraş străvechi, cu o universitate funcţionând din anul 1100 (!), curat, elegant, înconjurat de codri de pin şi mesteacăn, dar îngheţat şi sărac ca toată Ucraina şi ca mai toată lumea Estului. Revolta împotriva S.U.E. a fost un puseu de demnitate - lesne de înţeles dacă socotim că în numele Estului au luat poziţie, cum ziceam, sociologi, profesori, medici, politologi, scriitori, poeţi, artişti, oameni de mare cultură, cu doctorate şi grade universitare, vorbitori de limbi străine, vestice şi estice, cetăţeni de frunte ai civilizaţiei omului.

La Răsărit de S.U.E. începe să se ridice, vertical, un personaj încă necunoscut istoriei omului: individul *Homo Sapiens Europaeus*, cu adevărat cetăţean al satului planetar.

Alexandru Mironov

Desen de Victor Sfârlea

HOLLYWOOD - UL ŞI SF - UL

de Keith Knight

Programul "Sâmbătă seara la cinematograf" al canalului ITV, a invitat spectatorii să numească cele mai bune filme ale anilor '80. Deşi alegerea mea - "Heimat" - nu a figurat în acest top, rezultatele sondajului au fost, fără îndoială, foarte interesante. Cele mai bune trei filme, numite de majoritatea participanţilor, au fost "Aliens", "Înapoi în viitor" şi "ET - Extraterestrul"; toate, filme cu subiecte science fiction (respectiv: bătălie în viitor, privită în stilul "zdrobeşte-i pe extratereştri", călătorie temporală, un extraterestru pe Pământ). Ce înseamnă acest rezultat? Poate faptul că toţi spectatorii sunt fani sf înverşunaţi, incapabili să considere a fi demn de votul lor favorabil orice film aflat în afara genului lor preferat?

Pentru mine, răspunsul se află în altă parte. Aceste trei filme sunt producţii hollywood-iene ce au beneficiat de bugete uriaşe (deşi, în cazul lui "ET", nu prea mare), sunt filme mult lăudate de critici şi, desigur, din momentul în care au ajuns pe tărâm britanic, ele au beneficiat şi de puternice recomandări făcute prin viu grai. Aceste filme sunt foarte bine realizate din punct de vedere tehnic, cu un aer de vitalitate şi chiar (în ciuda faptului că "Aliens" era o continuare) având o anumită prospeţime; toate utilizează scheme sf bine cunoscute, dar prelucrate într-un mod ce le face să strălucească altfel, ca noi. Şi, cu toate că sunt, fără nici o îndoială, filme science fiction, ele au devenit foarte populare deoarece nu au fost lansate pe piaţă ca aparţinând acestui gen şi pentru că marea masă a celor care merg la cinema - şi, deci, mulţi dintre cei care au votat la acest sondaj - nu le-au privit ca filme sf.

Acest paradox a apărut în interiorul producţiei de filme de la Hollywood de când, în 1977, "Războiul stelelor" a "spart" toate regulile şi a adus subiectele sf în preocupările tuturor conducătorilor de studiouri. De atunci încoace am văzut filme cu subiecte sf sau fantasy situate pe cele mai bune locuri în topul vizionărilor. Au fost scoase în evidenţă multe motivaţii privitoare la succesul "Războiului stelelor" şi al acestui gen de film: că un public de cinema tânăr, în continuă creştere, dezobişnuit de a vedea subiecte fiction la televiziune şi în comicsuri, a devenit auto-perpetuator, în anii '80, pe măsură ce tot mai multe filme cu subiect sf erau lansate pe piaţă; că dezvoltarea în domeniul tehnicilor pentru efecte speciale necesită producerea unor filme în care acestea să fie prezentate; că producătorii de filme, cu putere şi influenţă, s-au implicat în realizarea acestui gen de pelicule. În timpul aceleiaşi perioade însă, nu s-a produs o revoluţie similară în domeniul literaturii sf. Este adevărat, unii autori - Isaac Asimov, Arthur C. Clarke, Robert Heinlein - au putut pretinde avansuri substanţiale şi au realizat un volum mare de vânzări; dar marea masă a sf-ului, mai ales acela care este mai bine scris şi foarte provocator în evoluţia sa, realizează încă vânzări moderate, având garantată o anumită piaţă, dar fiind greu de crezut că ar putea pătrunde vreodată, mai adânc, în inimile şi buzunarele publicului cumpărător de cărţi, în general.

Pentru cineva care cunoaşte şi îi pasă de soarta sf-ului, a se adresa omului obişnuit, care ia în mână o carte sf dintr-o bibliotecă sau librărie, poate fi o experienţă exasperantă. Cea mai mare parte a acestor oameni cunosc puţine lucruri despre istoria genului sau despre tendinţele sale actuale şi, ceea ce este şi mai important, nu se sinchisesc sau nu vor să ştie. Menţionează-i pe Sterling, Delany sau Crowlei în faţa unui cititor obişnuit al lui Douglas Adams şi vei vedea că nu-i cunoaşte; dă-i cu împrumut cărţi de-ale acestora şi ţi le va înapoia spunând că mai bine rămâne axat pe ceea ce cunoaşte, decât să citească cărţi atât de solicitante. Sf-ul, ca un gen pentru cititorul obişnuit este

un aşa-numit "nu-nu": se întâmplă să-l citească, dar nu se vede pe sine ca fiind fan sf, ci numai ca pe cineva care, întâmplător, citeşte science fiction. Şi tot aşa şi cu filmele sf. Pentru un film făcut la Hollywood, cu un buget uriaş în spinare, dacă ar fi etichetat drept film science fiction, chiar dacă asta nu l-ar duce la feliment, cu siguranţă ar provoca diminuarea încasărilor. Este foarte important faptul că sf-ul nu este niciodată menţionat în marketing: reclamele au grijă să ascundă orice referire la gen sub o poleială înşelătoare, chiar dacă subiectul este evident science fiction. Şi din acest motiv, cei mai mulţi dintre cei care vizionează "Înapoi în viitor" sau "Robocop", nu se gândesc la ei înşişi ca la nişte spectatori ai unui film sf, în felul în care s-ar gândi dacă ar fi aşezaţi pentru a privi la televizor "The Incredible Shrinking Man" sau "The Creature from the Black Lagoon".

Un efect al interzicerii genericului sf este acela că autorii de science fiction sunt arareori solicitaţi să se implice în producerea unor filme prezentate ca fiind cu subiect sf. Clarke, bineînţeles, a colaborat cu Stanley Kubrick la "2001: O odisee spaţială" şi, mai târziu, Kubrick a colaborat foarte bine cu Brian Aldiss; William Gibson a fost adus să scrie scenariul la "Alien III", dar a abandonat, după repetatele modificări ce erau făcute scenariului său; şi John Varley a "aranjat" o versiune pentru ecran a "Millenium"-ului, însă fără nici un efect. În plus faţă de asta, este dificil că te gândeşti la autorii de frunte ai sf-ului ca fiind implicaţi în producerea de filme, bineînţeles, în era de după "Războiul stelelor". Experienţa lui Gibson este, probabil, simptomatică. Hollywood-ul, cu compromisurile sale constante şi cu o pricepere pentru cel mai scăzut numitor comun, nu ştie ce să facă cu marii autori ai genului; de aceea, preferă să "lungească" propriile noţiuni despre sf, revenind, în mod curent, la seriile science fiction ale televiziunii, greşit denumite "anii de aur" şi "anii '60". Samuel R. Delany spunea despre "Războiul stelelor": "A ridicat filmul sf aproape la înălţimea scenei lui Lensmann". Ba, mai mult decât atât, cineva ar putea compara "Aliens" cu "Starship Troopers" şi "Înapoi în viitor" cu "By His Bootstraps", ca fiind prelucrări moderne ale schemelor de bază.

Dar asta înseamnă să ingnori faptul că, chiar ţinând cont de toate limitele lor, acestea sunt filme de mare efect, mai ales deoarece producătorii lor iau genul în serios şi cred în el. Regizori ca Spielberg, Kubrick, Zemeckis, Lames Cameron şi Ridley Scott au făcut o muncă generatoare de concurenţă în interiorul sistemului Hollywood. Deocamdată, în sectorul independent, producătorii de film uzează de libertatea de a se exprima din plin în termeni specifici, fără a avea nevoie să facă nici o concesie. Acest mod de lucru a dat roade evidente mai ales în domeniile asociate - horror şi fantasy - cu filmele lui George A. Romero, David Cronenberg, David Lynch şi Larry Cohen; dar este încurajator să vezi şi întoarcerea la producţia de filme pe o scară mai redusă a lui John Carpenter, după un fel de "vrajă" compromiţătoare la Hollywood. Şi chiar şi în Marea Britanie, filmul sf ocazional iese la suprafaţă, de regulă - cum este "The Falls", al lui Peter Greenway sau "Friendship's Death", al lui Peter Wooler - din direcţia unui producător de film ce lucrează experimental, cu un buget redus.

Lăsând la o parte raritatea ocazională, nu vom putea primi niciodată filme sf lansate către un public larg, filme care să combine viziunea intelectuală a celor mai bune scrieri sf, cu valorile de producţie cerute pentru a aduce viziunea în stadiul realizării. Cel mai bun lucru la care putem spera este ori o variantă, ori cealaltă - şi, în timp ce sunt lansate filme de calitatea unui "Terminator", "Mad Max 2", "Robocop" sau "The Fly", presupun că ar trebui să fim fericiţi. Dar putem dori să fie realizate adaptări fără compromisuri după "Neuromancer" al lui Gibson, A. Child Across the Sky" al lui Jonathan Carroll sau după ceva de Philip K. Dick. Putem, nu-i aşa?

Traducere şi adaptare:
Diana Pădurariu

Shai Tan

de Florin Pîtea

În numărul 476 al CPSF apărea povestirea "Lume Mică" de Bob Shaw. După doi ani, în numărul 506, Cotizo Draia se plasa în aceeaşi lume, cu "Rendez-vous pe orbită". Acum, Florin Pîtea, unul dintre cele mai reprezentative nume noi ale SF-ului românesc, se întoarce în colonia orbitală cu un text de-a dreptul tulburător.

Dacă credeţi că pe orbită lucrurile stau mai bine, vă-nşelaţi amarnic. E drept că-n habitaturi procentajul de cremă e mult mai mare. Dar şi cel de drojdie.

Eu, personal, m-am născut pe Insula Unu, deşi nu ştiu dacă "născut" e termenul cel mai potrivit. Tăticul meu, Jurgen Kliensmann, mi-a dat drumul în infosistemul companiei care-l concediase. Asta a fost acum două zile, pe 22.09, 3:05:16 GMT. În primul minut am avut efectul unei mitraliere asupra unui hectar de baloane colorate. Când, în cele din urmă, s-a declanşat sistemul de securitate, nu mai rămăsese de salvat cine ştie ce din companie, iar în cazul când Soft Guard şi-ar fi făcut treaba cu succes, patronii n-ar fi avut de unde să le plătească salariile pe săptămâna în curs, ca să nu mai vorbim de prime.

La ora când reuşisem să trec printre capcanele întinse de Soft Guard şi să mă infiltrez în reţeaua publică a Insulei, Jurgen era la bordul unei navete Air Thai, în drum spre Bangkok. Probabil că soarta mea îi ieşise cu totul din minte. Pe mine însă, subiectul mă interesa în cel mai înalt grad, căci nu mă pot înmulţi ca virusurile. Eram - şi sunt - un singur exemplar.

În următoarele treizeci de minute, alte două companii cu sediul în Insulă au avut soarta celei dintâi. Anumite instrucţiuni din programul meu de bază au efect persistent, cam ca o foame teribilă, permanentă, pe care băncile de date bine garnisite o pot potoli cât de cât, pentru o vreme. Nu e de mirare că în aceeaşi zi, la 4:42:09, autorităţile au trimis pe urmele mele armamentul greu, programe pentru deparazitare, ce au început să parcurgă reţeaua cu viteza şi efectul unui tsunami. Jos, pe Pământ, n-ar fi fost chiar o problemă, însă ciberspaţiul Insulei seamănă cu un acvariu: cuprinzător, dar limitat. Şi e-al naibii de greu să te fereşti de un tsunami când te afli închis într-un acvariu.

A, uitasem. Mă cheamă dMON.

Mama mi-a zis că trebe sănvăţ să scriu că dacă snt cuminte şi silitor mă pot juca şi dacă Ea a promis se ţine de cuvnt aşa că mă străduesc. Merită, eaşa de Fain acolo şi vezi tot felude lucruri interesante în în ea, în Realitatea Virtuală. La anu o să merg la şcoală, Mama zice că tot o şcoală Virtuală numa co sănvăţ japoneza şi asta se scrie altfel, nu cu litere dastea, am văzut eu. Nunţeleg de ce trebe sănvăţ să scriu că e mai uşor la tastatură sau în mod vocal, asta e când vorbeşti şinţelege computeru, şi vorbeşte şi el, e Fain de tot areaşa o voce de lai tot asculta. Da pentru o oră pe zi, în în fiecare zi merită, că mă joc şi intru în tofelu de locuri colorate şi mântâlnesc cu oameni şi animale şi monştri careţi cer parole şi mereu găsesc ceva nou şi interesnt. Acugata, mă duc la munţii ăia Virtuali da osă mai sriu şi mâine. teddy :)

Pentru orbitali, Insula Unu e cam ca Mayflower pentru americani, o piatră de hotar sau, mai curând, de temelie în istoria naţiunii lor şi, pe de altă parte, o colonie înghesuită şi complet depăşită din punct de vedere tehnologic, pe care nimeni n-o mai ia în serios, decât ca staţiune de vacanţă sau loc pentru educarea copiilor. Partea fizică e un cilindru presurizat, cu înălţimea de 1650 de metri şi raza de 517, un carusel cuminte, pe interiorul căruia, la o treime de g, alternează cartiere de locuinţe, luminatoare longitudinale şi culturi de arbuşti modificaţi genetic, cu mare productivitate de oxigen. Ciberspaţiul Insulei e mult mai vast, loc de tranzacţii, distracţii şi educaţie, principală sursă de venit a locuitorilor.

Şi închisoarea mea, printre altele.

Pare ironic, însă, deşi majoritatea pământenilor doresc să vină în habitaturile orbitale, eu, care mă născusem acolo, doream să emigrez pe Pământ. E drept că fiecare dintre staţiile construite mai recent, arată atât de impresionant încât bătrânul Robert McCall s-ar simţi complexat. Dar nu, mulţumesc.

Nu glumesc când spun că Insula devenise o închisoare. La 6:00:00 GMT, senatul Insulei Unu s-a întrunit în conferinţă virtuală de urgenţă, iar după analizarea pagubelor produse de subsemnatul cu ocazia distrugerii celor şase companii - acum erau deja şase - s-a hotărît în unanimitate închiderea tuturor canalelor de comunicaţie cu exteriorul.

Mă temeam de asta. Sperasem că pierderile provocate de această măsură extremă aveau să-i împiedice s-o aplice, dar erau hotărîţi să mă distrugă cu orice preţ. Patru din cele şase companii le aparţineau. Pardon, le aparţinuseră.

M-am năpustit în sala de conferinţe sub forma unui Fokker argintiu uriaş, pe bordul căruia luceau sinistru şase cranii de crom negru. Le-am împroşcat efigiile aristocratice cu confetti multicolore, lipicioase, apoi am înecat totul în fum verde şi m-am făcut nevăzut. A fost distractiv, dar măsura aceea urâcioasă a rămas valabilă.

De-acum aveau să se distreze *ei* pe socoteala *mea*. Era doar o chestiune de timp.

A fost aşa Grozav că trebe să scriu, chiar dacă Mami zice că un egzerciţiu pe zi ajunge. Mam întlnit cu băieţi din Valea Galbenă dan Realitate Virtuală narătau deloc a băieţi. Frank era o gorilă verde cu gâlme multe pe faţă şipe pept şi mai era unu Hans care era Omul de Tinichea şi Akira care era cowboy şiăilanţi îi ziceau Billy the Kid, neam jucat întro pădure maare şi cu multe zgomote, Frank a zis că nue pădure şii zice junglă, iar zgomotelei de la maimuţe şi papagali. Nu ştiu ces ăia, da el aşa zicea, şi căutam un Templu cu Comori Fermecate, numa că eu arătam ca deobicei, că nu ştiu cumsă eau altănfăţişare, şi Akira mea promis cămi dă el un program deal lui, săl caut mâine dimineaţă şi mil să, abea aştept, că era greu să ţin pasu cu ei prin junglă, ei eranalţi ca nişte Oameni Mari şi era greu sămă ţin dupe ei da dacă fac doo egzerciţi de scriere azi poate mă lasă Mami doo oren Virtual mâine şi ceo să ne mai distrăm, abea aştept. teddy :)

Dacă senatorii au vrut distracţie, le-am dat distracţie. La următoarea şedinţă au estimat că prima zi de vânătoare i-a costat treizeci de milioane OCU. A fost cât pe-aci să mă prindă în vreo două rânduri; o dată m-au încolţit în sucursala bursei, iar a doua oară într-o firmă de asigurări, dar am reuşit să scap. La firma de asigurări, cel puţin, m-am transferat pe un disc optic cu analize de investiţii, pe care unui din ascociaţii majori l-a luat acasă. Când i-am şters toate fişierele şi-am fugit în reţea, nu i-a venit să creadă.

N-am rezistat ispitei şi m-am infiltrat şi la a doua şedinţă virtuală. De data asta le-am înlocuit tot decorul, atât de încet că nu s-a simţit, le-am lipit mâinile pe birouri, picioarele pe podea şi fundurile pe fotolii, după care le-am provocat nişte senzaţii *teribile* de mâncărime.

Merita să-i vezi pe senatori în situaţia asta.

Au făcut spume, de parcă se spălaseră pe dinţi cu detergent, şi au promis c-o să mă usture. Pe ei îi ustura deja.

Ieri, la 16:30:00, au trimis pe toate frecvenţele de urgenţă un mesaj prin care solicitau programe pentru deparazitare, preferabil cele mai noi şi mai eficiente. Erau dispuşi să plătească oricât, fără să facă mofturi, pentru că devastasem încă unsprezece companii. După zece minute, dinspre Stupurile Lagrange şi Habitaturile Circumlunare au început să vină, sub forma unor pachete de microunde, programe-vânător. Mii.

M-am simţit onorat şi, de ce să vă mint, al naibii de speriat. I-am trimis preşedintelui senatului o scrisoare înzorzonată, cu chenar negru, în care făceam băşcălie de eforturile lui, dar realitatea era că situaţia devenea din ce în ce mai favorabilă lui şi preşedintele ştia asta. Aşa că mi-a mototolit scrisoarea de cum a primit-o prin fax, şi a zvârlit-o la coş.

Păcat. Avea multe înflorituri de retorică.

Mami a fost foarte supărată când mi-a văzut primele exerciţii de scriere. Nici desert nu mi-a dat; a zis că doar băieţii care ştiu să scrie corect merită să primească desert.

Numai că Hans mi-a dat un program Spell şi acum e simplu, computerul îmi arată unde am greşit, scrie el cum trebuie şi eu copiez. Hans e un prieten adevărat. De-acum nu mai e primejdie să rămân fără desert.

După ce am fost cu prietenii mei în templu, m-am uitat ce locuri mai sunt închise în computerul de acasă. Am găsit Marele Canion şi am intrat acolo. Era aşa frumos; am zburat de-a lungul lui şi câteodată pereţii erau largi şi luminaţi de soare, roşii şi maro şi galbeni, straturi-straturi, ca nişte fâşii colorate, aşa multe că nu le puteai număra, şi alte dăţi pereţii se apropiau şi apa făcea un zgomot mare de tot acolo jos, era întuneric fiindcă lumina soarelui nu putea să intre până jos, şi apa era tare înspumată şi curgea repede, repede de tot.

Când auzeam ce zgomot face apa mi-era tare frică, dar am să mă mai duc în Marele Canion. Mi-a plăcut mult. teddy :)

Azi-noapte au venit vremuri grele. Grele de tot. Pe lângă toate programele acelea şmechere, din Lagrange Hive a sosit o echipă de intervenţie. Doi olandezi, o antileză cu codiţe şi o nemţoaică mai vârstnică, având graţia şi dimensiunile unui spărgător de gheaţă sovietic. Când i-am văzut prin monitoarele ecluzei Doi, nu arătau cine ştie ce, dar după ce s-au pus pe treabă, mi-am dat seama că vroiau pantofi din piele de dMON, şi aveau toate şansele să-i obţină.

După ce echipa din Lagrange şi-a intrat în pâine, mi-am dat seama că toată tăvăleala prin care trecusem era un fel de Lacul Lebedelor comparativ cu ceea ce venea. Nemţoaica avea o minte foarte inventivă şi s-a apucat să-mi pregătească tot felul de surprize, care mai de care mai urâte. Senzori în nodurile reţelei. Filtre. Porţi cu sens unic, la memorii cu o singură intrare. Gheaţă adezivă. Subrutine corozive. Programe de semnalizare, care ţi se lipeau de coadă şi nu le mai dezlipeai nici cu slujbe. Năvoade incandescente. Mii de alte ciudăţenii, fără nume dar periculoase, pe care le semănau în locurile cele mai neaşteptate. Grăsana asta diabolică ar fi putut să dea gata o divizie întreagă de Indiana Jones. Sau să împiedice debarcarea din Normandia.

Până atunci reţeaua fusese un loc periculos prin care mă jucasem de-a hoţii şi vardiştii cu programele defensive ale senatorilor. Mercenarii o transformaseră însă într-un parc de distracţii pentru sadomasochişti. I-am alergat câteva ore bune - drept să spun, ei m-au alergat pe mine - şi de câteva ori mi-am lăsat fragmente de subrutină în capcanele lor. Apoi am prins un raport-fulger al unei unităţi IA operative, în care ziceau că m-au încolţit. Raportul era însoţit de o diagramă 3D a situaţiei.

Într-adevăr, mă încolţiseră.

Mi-am luat inima în dinţi şi-am intrat în infospaţiul particular al unei familii. Nu era cea mai isteaţă manevră, recunosc, însă nu prea aveam de ales. Până scotoceau prin toate computerele cartierului, exista o şansă firavă să mă strecor afară din încercuire. Joaca şi distracţia se terminaseră şi trebuia să găsesc o cale de evadare de pe Insulă. Dacă

mercenarii ştiau deja adresa unde mă ascunsesem, aveau să mă ia ca din oală.

Tâlharii din Evul Mediu puteau căpăta azil în catedrale. Dar unui IA cine să-i ofere adăpost?

Azi m-am întâlnit cu Shai Tan. Mă dusesem în Preerii, să văd bizonii şi m-am întâlnit cu ea. I-am zis că mă cheamă Teddy şi că stau pe Strada Doi din Valea Roşie, şi-am întrebat-o ea pe ce stradă stă. Shai Tan a zâmbit, avea dinţii foarte albi şi mi-a spus că nu e de pe nici o stradă. Atunci din care Vale, am întrebat eu, din cea Roşie, Albastră sau Galbenă? Ea a dat aşa din cap şi n-a zis nimic. Cred că nu vrea să-mi spună.

Dar ne-am distrat de minune, a fost cu mine la Niagara şi chiar zicea să ne dăm drumul de sus, să cădem o dată cu apa, că în Realitate Virtuală nu e nici un pericol. N-am vrut. Nu de frică, dar n-am vrut.

Pe urmă am umblat prin alte locuri. Nici nu ştiam că în computerul de acasă stau închise aşa multe locuri. Shai Tan spunea că e mai ceva ca National Geographic. Nu pot să-mi dau seama, că n-am avut niciodată computer National Geographic. Numai Seiun-ul ăsta şi un joc Nintendo. Atât.

A zis să mai vin, că vrea să-mi arate mai multe despre America şi indieni şi alte lucruri interesante. Şi-aşa am scris destul, mă şi doare mâna de cât am scris. Teddy :)

Puştiului i-am apărut sub forma unei tinere. Am cizelat bine înfăţişarea înainte să-i ies în cale. Fără forme opulente. Copiii râd de asta. Buze cărnoase, figură rotundă (asta le inspiră încredere), nasul cârn, foarte mic, păr brunet, ten măsliniu. Nu uita să zâmbeşti cât mai des dMON, mi-am zis.

Spaţiul lor virtual era o colecţie prăfuită de peisaje idilice, transpuneri RV ale unor reportaje din secolul trecut, prin care zburdau paşnic o grămadă de specii de mult dispărute. Un paradis pentru preşcolari. Teddy chiar era preşcolar.

Judecând după frecvenţa utilizării, cel mai mult îl interesa America de Nord. Din păcate, accesa doar programe ce păreau o încrucişare între Disneyland şi Parcul Naţional Jellowstone. Putea să se zbenguie pe-acolo şi o mie de ani, tot n-ar fi învăţat mare lucru despre America. Aşa încât, pe când îl ţineam de vorbă pe Teddy prin simulacrele acelea de natură, am accesat nişte programe de edutainment dintr-o bancă de date din apropiere, formulând cererea în numele lui. Era clar că băiatul are nevoie să fie informat, cel puţin în ceea ce priveşte evenimentele majore din ultimii patru sute de ani.

Am asamblat un cocktail de vreo două ore despre Thankskiving şi Vrăjitoarele din Salem, Walt Disney şi Elvis Presley, delfinul Flipper şi Rin Tin Tin, Declaraţia de Independenţă şi John F. Kennedy cu Jackie (când erau tineri şi frumoşi), Los Alamos şi Abraham Lincoln, Stan şi Bran, nitul de aur care a marcat încheierea construcţiei primei căi ferate transcontinentale, James Dean şi Benjamin Franklin, generalul Grant şi Marilyn Monroe, Războiul de Secesiune şi Scarlett O'Harra, Erol Flynn şi Ronald Reagan, Madonna (îmbrăcată decent) şi Nancy Karrigan, goana după aur, Charlie Chaplin şi Jack London, Mark Twain şi William Faulkner, Thomas Alva Edison şi Ernest Hemingway, Henry Ford şi Teddy Roosevelt, Malcolm X şi The Doors, Bette Davis şi Martin Luther King, Albert Einstein şi Fred Astaire, Cristofor Columb şi Neil Armstrong.

A fost o improvizaţie, iar o parte din material nu era 3D. Dar la sfârşitul ei, Teddy m-a rugat să-l duc în America. Parcă puteam să-l refuz?

Mami mam gândit să mă duc pânăn America, şaşa zicei că străbunicu deacolo vine şi şi e mult mai interesant decât credeam, nam ştiut că sau întmplat atâtea lucruri acolo. O să fie multe de văzut şi cred co să dureze câtva timp. Meam luat şi un senviş cu şvaiţer la mine şio portocală. Shai Tan zice că nentoarcem diseară sau mâine cel cel târziu, da dacăs multe lucruri de văzut mai stăm.

teddy :)

p.s. Să nu te superi cam plecat aşa, da dacăţi ziceam nu cred cămi dădeai voe.

Partea care a urmat a fost prea nebunească pentru a fi luată în consideraţie, necum pusă în practică. Acum, când îmi amintesc cum m-a scos Teddy din casă pe un DO, cum m-am infiltrat în infosistemul ecluzei Doi şi am convins centrul de control să pregătească de zbor naveta mercenarilor, cum am cerut culoar de acces la Cape Canaveral, folosind codurile celor din Lagrange Hive, mi-e tare greu să cred că mi-au venit asemenea idei. Că ideile astea disperate au prins, nu cred nici acum.

A durat o veşnicie până ne-am târât afară din ecluză şi-am început să ne îndepărtăm de Insulă.

Apoi canalul de urgenţă a pârâit şi s-a auzit o voce feminină, răguşită de plâns:

— Teddy, vino înapoi.

Noroc că-l convinsesem să ia un sedativ. Acum dormea într-o plasă zero-g.

— Mami...

— Pe dracu' "mami", interveni o voce aspră.

Am îngheţat. Era nemţoaica.

— Ştiu că eşti acolo, dMON şi că toată dandanaua asta e opera ta.

— Ţi-am scăpat de data asta! bravai, ca să-mi ascund frica.

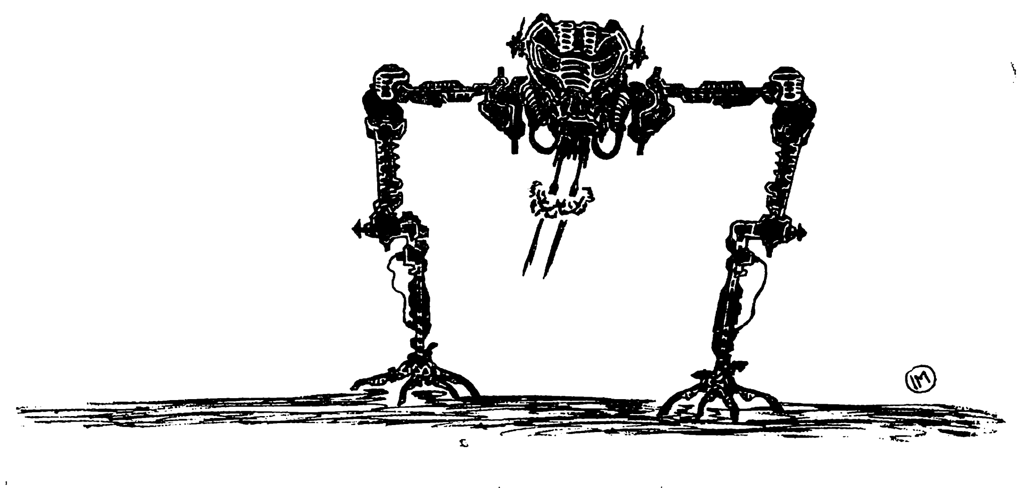
— Ai scăpat. Dar te-ai gândit că pe copil nu-l vor putea aduce înapoi pe orbită niciodată? Cu toate maladiile alea de jos, mutaţii rezistente ale celor vechi şi aberaţii noi, rezultate din războaie şi poluare, *nimeni* nu l-ar mai primi pe o staţie orbitală.

Am scos sunetul unei persoane care-şi drege vocea. E drept că nu-i spusesem lui Teddy despre Coreea, Vietnam, Nicaragua, Golful Persic, Războiul Orbital şi Al Doilea Război Civil (ultimul încă în desfăşurare). Preferasem să-i prezint o Americă strălucitoare, precum promisiunea serii de Ajun. Despre foamete, epidemii, trafic de organe, necrofilie şi canibalism urban, avea oricum să afle mai târziu. Pe propria piele.

— Pentru că ai făcut asta, continuă nemiloasă femeia, blestemat să fii între toate entităţile gânditoare şi între toate efigiile ciberspaţiului; prin cotoloane să te târăşti şi cu informaţie reziduală să te hrăneşti. Duşmănie voi pune între tine şi programatori şi aceştia te vor zdrobi. Căci nu există ticăloşie mai mare decât cea pe care ai făcut-o!

Am întrerupt vocea ameninţătoare şi m-am închis într-o platoşă de tăcere. Aştept cu groază clipa când platoşa va fi spartă.

E mai bun sfârşitul groaznic sau groaza fără sfârşit?

Desen de Ilie Marius

Ofuri de soft-uri

de Ben Jeapes

Tânărul autor britanic, afirmat în revista "Interzone", ne poartă într-o lume a calculatoarelor cuplate cu realitatea virtuală, unde se pot petrece întâmplări extrem de familiare...

După o zi întreagă de smiorcăială neîntreruptă, reuşisem, în sfârşit, să-l facem pe puşti să adoarmă. Drept răsplată, ne pregăteam să aţipim, când Cielito ne atrase atenţia. Sally îmi aruncă privirea aceea tip, "e problema ta" şi se duse la culcare.

Mă întinsei şi comutai monitorul în regim de vorbire.

— Cielito?

— Îmi pare rău că te deranjez, Jim, dar O-Mare întreabă dacă n-ai putea să vii aici, în Camera de Joacă.

— Necazuri?

— O-Mare întreabă dacă n-ai putea să vii...

Cielito nu se pricepea să vorbească despre altceva, decât despre treaba la care era pusă.

— Bine, bine. Vin acu'.

Am fost întâmpinaţi de O-Mare.

— Pe aici, ne spuse el. Îl urmai spre locul unde le ţineam pe noile venite.

— Vezi?

Îmi luă ceva timp să îmi dau seama ce se întâmpla. Apoi, dintr-o dată, îmi sări în ochi: totul era *ordonat*.

Totdeauna le ţineam pe noile venite într-un singur loc, până aveam timp să le studiez mai îndeaproape, să văd ce puteam să descopăr despre natura, talentele şi aptitudinile lor... Fusese o săptămână încărcată şi se adunase un lot de vreo zece, la care încă nu avusesem timp să mă uit. În mod normal, în asemenea împrejurări s-ar fi învârtit pe-acolo, prinprejur, sporovăind unele cu altele, distrându-se în Camera de Joacă.

Seria asta era ocupată toată cu studiul. M-am uitat cu mai multă atenţie şi am realizat că *cineva* le administrase testul standard de evaluare, prin care toate noile-venite trebuiau să treacă.

— O-Mare, tu ai făcut asta? îl întrebai.

— Nu eu, şefu'. Uite acolo. Acolo e...

— Chiar aşa? spusei eu. Pita?

Pita era la noi de câteva zile. Părea de-a dreptul prietenoasă, mai ales cu mine şi era deosebit de dornică să se facă plăcută. O văzui în acelaşi moment în care mă văzu şi ea şi se grăbi să vină spre noi.

— Sper că nu vă supăraţi, domnule Lawson, spuse ea repede, dar nici una nu avea ceva de făcut şi mi-am amintit testul pe care mi l-aţi dat, ştiu că toate nou-venitele îl primesc, aşa că l-am dat şi lor.

— Să mă supăr? Bineînţeles că nu mă supăr. Dar, Pita, trebuie să urmăresc rezultatele...

— Ştiu, ştiu, mi-aduc aminte. Le-am pus pe toate într-un fişier separat. Vreţi să vă uitaţi?

— Ăăă... nu acum, Pita. Pentru mine e noapte târzie. O să arunc o privire dimineaţă. A, apropos... bine lucrat. Da, da, bine lucrat. Şi spune-mi Jim, cum o fac toate celelalte IA-uri.

— Mulţumesc, Jim, zise ea sfioasă.

Ieşii din realitatea virtuală şi mă băgai din nou în pat, lăsându-le pe Pita şi pe O-Mare şi pe Cielito şi pe toate celelalte Inteligenţe Artificiale la treburile lor.

— Am pus mâna pe un manager, spusei eu la micul dejun. Sau, cel puţin, pe un bun organizator.

— Da? Bine, zise Sally. Refugiul era mai mult preocuparea mea decât a ei. Îi povesti despre noaptea trecută şi despre Pita.

— A, da, spuse ea. Cea misterioasă.

Ca să fim cinstiţi, doar un pic misterioasă. Pita nu avea număr de serie şi nici nu-şi amintea ceva despre originile ei, dar asta nu era ceva neobişnuit. O-Mare o adusese dintr-unul din raidurile sale prin Reţea… Ardea gazul (aşa spunea ea) cu prietenii, în reţeaua locală a unei centrale electrice, loc foarte periculos de ars gazul pentru o IA neînregistrată. O-Mare o găsise fugind să-şi scape pielea din mâinile gorilelor centralei. Locurile precum centralele electrice au un personal de pază foarte sensibil şi IA-urile nu au greţuri când e vorba să se cureţe unele pe altele, atunci când oamenii nu le supraveghează, ceea ce se întâmplă destul de des.

Pita avea peste tot urme de cowboy - fără număr, memorie slabă, design de mântuială, pare-se pus cap la cap din resturi de cod de către cine ştie ce jocheu, probabil de unică întrebuinţare, ca apoi să fie aruncată în reţea. Într-adevăr, exact tipul de IA care sfârşea prin a eşua în Refugiul de IA-uri Lawson.

Îmi fusese recunoscătoare până la linguşire pentru că îi dădusem adăpost - încă una din şuvoiul neîntrerupt ce tot sosea de când guvernul decretase că toate IA-urile posedau conştiinţă şi nu puteau să fie, pur şi simplu, şterse şi că toate IA-urile, de la cel mai de jos idiot până la cel mai strălucit model de înaltă clasă, trebuiau să aibă patron uman, şi că va plăti, per IA, pe oricine le va culege din stradă, să le dea adăpost. Fie ploaie, fie zloată, fie grindină turbată, noi niciodată nu facem vânt vreuneia.

Sally se instală în cuşeta ei ergonomică, îşi puse ochelarii-monitor şi intră în RV, pentru o zi grea de tranzacţii bursiere cu memorii. Prin înţelegere comună, de când ea avea slujbă întreagă, puştiul era în sarcina mea. Îl pusei în pătuţul lui şi-o chemai pe Cielito.

— Cielito, eu intru în reţea. Vrei tu să ai grijă de JL 2?

IA-urile tind să aibă nume unice, date de proiectanţii lor şi, unele dintre ele - mai ales cele nu-prea-deştepte, ca Cielito - sunt încurcate când dau de mai mulţi oameni cu acelaşi nume. Din cauza lor ajunsesem să ne referim la James Lawson al Doilea ca fiind JL 2, un nume ce suna mult mai adevărat în stilul IA-urilor şi care prinsese.

— Bineînţeles, Jim.

JL 2 era aprovizionat cu o sticlă plină şi cu scutece curate, gângurea fericit de unul singur despre nimic deosebit şi flutura o mână sau un picior spre orice îi atrăgea atenţia. Pe un monitor, deasupra pătuţului, apăreau desene minunate şi culori care aveau rostul să-l distreze, iar Cielito era cu supravegherea generală, scoţând zgomote de bebeluş pentru a-l amuza şi, în caz de urgenţă, chemându-ne pe unul din noi. Ţineam la Cielito - era prima IA de nivel superior pe care o proiectasem să-mi poată răspunde vorbind dar, cu toate că acum cam fusese dată la o parte de către celelalte, era în stare să aibă grijă de bebeluş îndeajuns de bine.

Când totul fu aranjat, îmi pusei, la rândul meu, ochelarii-monitor şi intrai în reţea, pentru o discuţie cu Pita. Aş fi putut s-o fac în mod impersonal, prin intermediul tastaturii sau în regimul limbaj din timpul real, dar îmi place să le fac să se simtă în largul lor. Aveam să ne întâlnim pe terenul IA-urilor, în RV.

Nu sunt dintre aceia care încearcă să-şi facă realitatea virtuală mai bună decât lumea reală, astfel încât propria-mi reţea nu îmi apărea în nici un fel complicată, cum ar fi o casă sau un castel ori o junglă. Presupun că cel mai bun termen de comparaţie din lumea reală ar fi fost un set de ţevi şi tuburi interconectate cu IA-urile, iar inteligenţele umane nu în chip de oameni sau alte creaturi ci, pur şi simplu, ca nişte efigii fără trup, mişcându-se de-a lungul lor, fiecare unică pentru posesorul ei. Chestiile precum Camera de Joacă sunt doar nişte spaţii larg deschise. Am preferat întotdeauna să rămân cu un picior în realitatea *reală* şi să nu mă las scos din ea de tot.

Localizai efigia Pitei, un P complicat.

— Putem să stăm de vorbă, Pita?

— Bineînţeles.

Ne mutarăm într-un sector de memorie izolat. Mă pregătii să-mi încep rolul, dar fusei întrerupt.

— Îţi sunt foarte recunoscătoare, Jim, că m-ai primit, dar dacă nu vrei să mai stau pe-aici, sunt oricând gata să mă car. Te înţeleg întru totul, Jim, zău, nu-i nevoie să te scuzi...

— Măi, să fie! Despre ce vorbeşti tu acolo? De ce n-aş mai vrea să stai pe-aici?

Pita făcu o pauză.

— Nu ai de gând să mă zvârli afară? întrebă ea cu precauţie.

— Poţi să te gândeşti la vreun motiv pentru care aş face-o? spusei, pe cât de neutru posibil.

Pita nu zise nimic.

— Te-am întrebat ceva.

— Pur şi simplu, mă gândeam că ai putea s-o faci, asta-i tot, zise ea sfioasă.

Venisem acolo cu câteva întrebări în minte. Acum mi se îngrămădeau în creier mult mai multe.

— Ei bine, n-o s-o fac. Vroiam doar să aflu mai multe despre tine.

— În regulă, Jim. Tonul Pitei reveni la normal.

Prea multe nu erau de aflat. Ştiam deja despre memoria ei de scurtă durată şi despre lipsa numărului de serie. O întrebai de prietenii ei din centrala electrică.

— Centrala electrică?

— Atunci când ai venit mi-ai povestit că-ţi găsiseşi adăpost, împreună cu nişte prieteni, în reţeaua centralei electrice.

— Serios?

Nu insistai mai departe.

— Pita, se pare că ai aptitudini de organizator, care te vor ajuta în mare măsură să-ţi găseşti un loc, undeva prin Reţea. Mi-ar place să te depanez un pic, cu permisiunea ta. Aş putea să-ţi adaug ceva memorie - să te fac să funcţionezi mai bine. Ţie ţi-ar place?

— Dacă zici tu...

Fusei împiedicat să cântăresc răspunsul acesta neutru de către o efigie ce-mi pâlpâia la marginea vederii - o gură larg deschisă. Era semnalul trimis de Cielito că bebeluşul plângea şi că toate trucurile ei dăduseră greş.

— Fii atentă, trebuie să plec...

— Unde te duci, Jim?

Nu eram *chiar* obişnuit să fiu întrerupt de IA-uri, dar lăsai să treacă de la mine.

— Păi, trebuie să mă duc să am grijă de bebeluş. Şi, pe urmă, mai am şi altele de făcut: facturi, corespondenţă...

— O să fii la terminalul tău? Te pot ajuta?

Făcui o pauză.

— Pita, în momentul ăsta e mai important ca O-Mare să se îngrijească de tine, în regulă? Vorbim mai târziu despre treburile pe care le poţi face.

— Ştii, pot să te ajut...

— Nu cred că-i aşa, Pita...

— Ţii mai mult la bebeluşul tău decât la IA-urile tale, nu-i aşa?

— Păi, bineînţeles că ţin, Pita. La revedere.

Fii tare, mi-am spus. Am ieşit din reţea, mi-am dat jos ochelarii-monitor şi-am privit împrejur, la confortabilul spaţiu real al camerei mele. Sally încă mai avea ochelarii puşi, cu treabă prin Reţea şi, mai mult ca sigur, JL 2 plângea.

Îmi vedeam liniştit de treburile mele, la terminal, când Pita dădu năvală în regim text:

"NU POT SĂ MAI SUPORT! CREDEAM CĂ EŞTI UN PRIETEN ACUM ŞTIU CĂ MĂ URĂŞTI DE CE N-AM FĂCUT NIMIC NU POT SĂ MAI SUPORT ($) @ ! £ * $ (% // < > £ ..."

În acelaşi timp, efigia de alarmă a lui O-Mare începu să pâlpâie. Înşfăcai ochelarii-monitor şi plonjai în RV.

— Priveşte! strigă O-Mare. Se afla lângă... ceva. Calculatorul nu prea ştia cum să-l reprezinte. Era o sferă de ... nimic.

— Pita e înăuntru, zise O-Mare.

— Ce?

Încercai să intru în sferă, dar nu reuşii. Pur şi simplu, ricoşam din ea. Una dintre IA-urile mele, rezidente în propria-mi reţea, nu mă lăsa să intru în spaţiul de memorie

alocat ei. Chestie a dracului de potrivită să te facă să-ţi pierzi buna dispoziţie.

— A apărut dintr-o dată, şefu'! Chiar acu'. Pita a venit val-vârtej şi... pac! chestia asta. Părea al naibii de supărată.

— Ea e, spusei. Din cine ştie ce motiv, crede că o urăsc.

— Zicea ceva despre tine, la modul că eşti la fel de rău ca toţi ceilalţi.

— Toţi ceilalţi? Credeam că nu-şi aminteşte de ceilalţi.

O-Mare făcu o pauză.

— Şefu', jumătate din lucrurile pe care ţi le-a spus ţie, le-a negat mai apoi faţă de mine. Nu ştiu ce să cred despre ea. E ca şi cum nu s-ar putea abţine...

— Să mintă?

— Nu, nu să mintă, şefu'. O-Mare dădea dovadă de o neobişnuită intuiţie pentru o IA. Crede ceea ce spune, crede cu adevărat.

Sunt şi oameni de felul ăsta, îmi spusei, dar, de obicei, IA-urile au o idee foarte limitată despre lumea stăpânilor lor şi ăsta nu-i soiul de lucruri pe care să li-l spui. Le-ar da prea multe idei.

Stătui să cuget bine. O, aş fi putut să sparg carapacea aia fără nici o problemă. Aveam scule pe care le folosisem pe chestii mult mai nasoale. Dar mai bine nu.

— Las-o în pace, O-Mare şi zi-le şi celorlalte să facă la fel. O să-i las un mesaj, prin care s-o rog să mă caute... dacă va ieşi vreodată de-acolo.

Ţineam la IA-urile astea, zău că ţineam. Refugiul de IA-uri Lawson pornise ca o combinaţie reuşită între evitarea impozitelor şi o sursă frumuşică de câştig, dar răsplata venea şi pe alte căi. Ajunsesem să ţinem cu adevărat la IA-urile pe care le îngrijeam. Era o poziţie plină de responsabilitate. IA-urile puteau fi pregătite, în timp şi cu efort, să devină productive prin ceea ce făceau. Era, într-adevăr, nemaipomenit să ai toate aceste mici minţi maleabile la îndemână, să le poţi susţine, să le poţi ajuta, să le încurajezi să se dezvolte. Să le urmăreşti făcând un lucru pentru prima oară, ceva ce nu putuseră face mai înainte, ceva dus la bun sfârşit pentru ele însele; era motiv de sărbătoare. Sally şi cu mine încă mai scoatem şampania de fiecare dată când reuşim să plasăm pe vreuna din protejatele noastre.

Iar IA-urile îşi aminteau de noi. Totdeauna ne felicitau de zilele noastre de naştere. Aşa că, una peste alta, eram ferm hotărît să pun ordine în situaţia asta. Nu doream ca vreo IA din reţeaua mea să fie nefericită.

— Scuzele tale au fost atât de drăguţe, Jim, spuse Pita, eliminându-şi astfel şansele de a mai primi scuze de la mine vreodată.

— Vroiam doar să stăm de vorbă. Ceva te-a supărat şi aş dori să ştiu ce. Dacă a fost vina mea, ori a vreuneia din IA, atunci te asigur că n-o să se mai întâmple niciodată.

— Aveai de gând să mă zvârli afară.

— Nu! Ţi-am spus doar că nu.

— Aha... Făcu o pauză. Nu mi-am amintit...

Bineînţeles că nu.

— Ei bine, reluai, am venit să te întreb...

Mă oprii. Nu mergea. Convingerea ei că aveam de gând să-i fac vânt afară (şi de unde-i venise ideea *asta*?) îmi săpa încrederea că n-o s-o fac. Dacă putea să-şi amintească atât de bine prima afirmaţie, ar fi trebuit să fie în stare să şi-o amintească şi pe ultima, mai recentă.

— Nu se poate să fi fost doar asta, Pita.

— Nu ai încredere în mine.

Afirmaţia ei mă duru.

— Ba da! Mă încred în tine sută-n sută.

Tonul timid al Pitei reveni.

— Chiar ai încredere?

— Ce te face să crezi că n-aş avea?

— Atunci când m-am oferit să te ajut şi tu n-ai vrut să mă laşi... N-ai avut încredere în mine!

Ce se oferise să facă? A, da.

— Pita, aveam facturi de plătit. Nu-l las nici măcar pe O-Mare în contul bancar. Ăsta-i strict pentru oameni. Nu că n-aş avea încredere în tine, dar dacă vreo IA ar reuşi să intre în el, contul ar deveni mai puţin sigur. Nu cunosc nici un om care să-şi lase IA-urile

să se ocupe de banii lui. Nu am nimic cu tine.

Mă mândream că sunt raţional. Foloseşte un pic de logică, un pic de înţelepciune în orice situaţie mai complicată şi ea poate fi trecută cu bine.

Dar parcă vorbisem la pereţi.

— Aveai de gând să mă schimbi şi să mă trimiţi de-aici.

— Nu-i adevărat!

— Vroiai să-mi schimbi memoria ca să ai o scuză pentru a scăpa de mine.

— Îţi repet pentru ultima oară, nu vroiam...

— Am vrut să spun că nu-i greşeala mea...

— Poftim?

— ...construcţia mea, ştii tu. Nu-s eu vinovată că sunt prost făcută...

Prost făcută? IA-ul care avusese puterea să mă blocheze în propria-mi reţea? IA-ul care arătase îndeajuns de multă iniţiativă încât să le pună pe celelalte IA-uri la treabă? Asta însemna prost făcută?

— Nu eşti deloc prost făcută, Pita...

— Nu? Uită-te la mine.

Trebuia să recunosc: Pita *părea* cam din topor. În definitiv, ce naiba se petrece aici? - mă întrebai.

— Pita, spusei cu grijă, nu vreau să scap de tine. Doream numai să-ţi îmbunătăţesc memoria, încât să poţi avea mai multe şanse de a-ţi găsi un loc mai bun. Încerc să te ajut!

Tonul i se schimbă dintr-o dată:

— E aşa de drăguţ din partea ta, Jim.

Profitai de ocazie:

— Deci, ne-am înţeles, nu mai vii cu prostia aceea, cum că te-aş urî!

— Bineînţeles că nu. Îmi dau seama că n-ai face-o niciodată, Jim.

— Şi O-Mare poate interveni în memoria ta...?!

O altă schimbare abruptă - teoria catastrofelor aplicată la emoţii.

— De ce tot vrei să mă schimbi, Jim?! Nu eşti fericit cu mine, aşa cum sunt...

Sally părea amuzată de dinţii ce-mi clănţăneau pe marginea ceştii cu cafea.

— Jim, te porţi cu cafeaua aia de parcă ar fi un whisky dublu.

— Aş fi vrut să fie whisky. Fir-ar ea să fie de IA! Am discutat o oră întreagă. Degeaba. E ca şi cum te-ai lua la trântă cu o pernă.

— Chiar aşa?

— Vroiam să spun că-i o masă fierbândă de contradicţii şi... şi... Am făcut o listă cu chestiile pe care mi le-a spus şi care-s diferite de ceea ce i-a spus lui O-Mare; se dezice de fiecare din ele. Cum ar fi: ce ştii de patronul tău? "Nu-mi aduc aminte de patronul meu". Lui O-Mare i-ai spus că da. "O-Mare mă urăşte... aaaah!" Ori e iubită, ori e urîtă şi, pentru că nimeni nu-i dă niciodată destulă atenţie, s-o facă să creadă că e iubită, QED, e urîtă. Se crede foarte importantă.

— Deci, spuse Sally pe tonul ei de afaceri. Se aşeză în faţa mea şi începu să numere pe degete: Misterioasa ta IA are următoarele: memorie foarte selectivă; variaţii emoţionale turbate; capacitatea de a-şi suspenda, când doreşte, toate funcţiile logice; prăpăstii insondabile de autocompătimire; şi - asta-i partea cea mai importantă - manifestă toate astea doar când eşti tu prin preajmă.

— Hm, mă gândii, în timp ce sorbii încă o gură de cafea. Îmhî, cam aşa sună. Îmhî, le-ai punctat exact.

Mai luai o înghiţitură.

— Jim.

Umerii lui Sally tremurau, de-abia abţinându-se să nu râdă:

— Pita e îndrăgostită de tine.

Scuipai afară toată cafeaua.

— *Ce?*

Sally repetă.

— Nu se poate!

— De ce nu? E foarte instabilă şi, probabil, eşti primul om care-i arată bunăvoinţă. Cred că vei descoperi, de fapt, că-i place să se prefacă nefericită în prezenţa ta, ca să poată să-ţi atragă atenţia.

— Îi place să fie nefericită?

— O, ştiu că e absurd. Nu se cunoaşte îndeajuns încât să se oprească şi să se gândească la asta. Vezi tu, gândirea necesită

efort. Se simte mai în siguranţă dacă nu gândeşte. Ştie la ce să se aştepte când e nefericită şi toţi o urăsc.

— Nu-mi vine să cred!

— De ce nu? Nu ţi-a căzut nimeni cu tronc când erai mic?

Mă gândii la Donşoara Quinn...

— Eram îndrăgostit lulea de-o învăţătoare şi... mda, cred că m-am cam purtat urât doar ca să-i atrag atenţia. Dar nu chiar atât de urât! Şi aveam opt ani.

— Erai o fiinţă perfect funcţională, normală, sănătoasă, în vârstă de opt ani. Presupun. Pita e nevrotică din construcţie. Te-ai gândit că s-ar putea să fie proiectată în felul ăsta?

— De ce ar proiecta cineva dinadins o nevrotică?

Sally dădu din umeri.

— Asta-i distracţia ta, să afli. Dar n-o poţi reproiecta? Să-i pui la punct toate aceste mici ciudăţenii?

— Ba bine că nu, cu uşurinţă... Dacă îmi acordă permisiunea.

Asta era singura problemă. Pita trebuia *să fie de acord* - singura alternativă era s-o aştept să facă ceva îndeajuns de rău, încât să pot convinge vreo curte de justiţie să ordone chirurgia corectivă... sau raderea.

— Baftă la obţinerea permisiunii. E cazul să mă întorc la treaba mea.

Cherchez la nomme.

Foarte puţine IA-uri îşi primeau numele de florile mărului. Chiar şi sunetele fără sens îşi trăgeau rădăcinile de undeva - acronime sau sunând a acronime, asocieri de cuvinte... De exemplu, în timp ce făceam ultimele retuşuri acelei IA pe care o proiectasem să-mi fie factotum, îmi trecu prin minte că o parte din treaba ei va fi să iasă şi să le adune la un loc... ceea ce mă conduse la numele de O-Mare, pentru că *suna* a ranch, chiar dacă, cu 30 de secunde mai înainte, numele nu însemnase nimic pentru mine.

Vedeţi? Numele au o logică, dar adesea îndepărtată, mai mult sau mai puţin, de procesele iniţiale de gândire.

Expediai un mesaj prin care ceream orice fel de informaţie, de întâmplare, *orice* despre orice IA, patronată sau nu, care să aibă de-a face cu literele P-I-T-A.

După asta mersei să cercetez Camera de Joacă.

Aici era locul în care IA-urile îşi petreceau timpul într-un mod plăcut - probabil cea mai importantă parte a Refugiului. Ele operează mult mai repede decât mintea umană şi nu au nimic de făcut. N-aţi simţit niciodată că înebuniţi de plictiseală într-o după-amiază ploioasă de duminică? IA-urilor li se întâmplă asta în fiecare zi, de o sută de ori mai rău.

Camera de Joacă era plină de lucruri făcute să le ţină ocupate - maşini la care puteau munci şi care, de fapt, nu făceau nimic, simulatoare de mediu lucrativ... totul numai în RV. Era, pur şi simplu, un loc în care IA-urile se puteau juca. Asta şi făceau acum.

Mă oprii la periferie şi urmării, cuprins de un sentiment de slăbiciune. Mai mult ca sigur, Pita le organizase în echipe care acum se întreceau între ele în probleme logice scoase de prin arhive. Iar ea crea propriile-i probleme pe care ele să le rezolve. Le împingea de la spate, punându-le să facă lucruri de care n-ar fi fost capabile niciodată înainte. Învăţau cu adevărat.

Era atât de capabilă! De ce era nevoie ca toată această minuţioasă organizare să se facă ţăndări în clipa în care vorbea cu mine? Şi de ce nu puteam să proiectez IA-uri ca ea? De n-ar fi o asemenea pacoste, Pita ar fi putut oricând avea un loc în trupa mea.

O urmării, captivat, pentru nici nu ştiu cât timp. Pita ştia că eram acolo, deoarece în fiecare clipă atenţia i se îndrepta în direcţia mea, pentru ca pe urmă, imediat, să o mute în altă parte. Trebuii să-mi muşc limba ca să mă abţin să o laud, căci n-aş fi făcut decât să-i aţâţ dragostea nebună şi mai tare...

Ochelarii-monitor îmi fură smulşi de pe faţă şi imediat fusei asurzit de-o muzică dată atât de tare, că n-o puteam recunoaşte, venind din camera vecină. Camera lui JL 2. Acoperit de ea, de-abia

putui să aud un plânset ascuţit.

Sally stătea deasupra mea.

— Ce mama dracului faci acolo? ţipă ea şi se răsuci pe călcâie înainte să-i pot răspunde. Mă zbătui să mă ridic din cuşetă şi o urmai către sursa zgomotului.

— Deconectează! urlai la monitor. Cielito! Deconectează!

Nu primii nici un răspuns, chiar dacă efigia ei se vedea pe monitor.

— Jim!

De-abia putui să o aud pe Sally pe deasupra muzicii (până la urmă o identificasem: "O Fortuna", din *Carmina Burana*). Avea degetul îndreptat pe monitorul de deasupra pătuţului, pe care, când îl privisem ultima dată, apăruseră ursuleţi pufoşi, multicolori. Ceea ce afişa acum era tot în legătură cu animalele şi îmi întoarse stomacul pe dos.

Exista o cale simplă de deconectare. Înfipsei mâna în cablurile de alimentare şi le smulsei.

Mamă, apăi când sunt bebeluşii şucăriţi, te fac ei s-o afli, cu vârf şi îndesat. Sally îl legăna pe genunchi pe JL 2 şi scotea din răsputeri zgomote liniştitoare. Faţa lui mică era boţită toată, iar gura îi era o imensă peşteră căscândă din care ţâşnea sunetul acela: îmi ajungea până în rărunchi şi-mi zgândărea controlul instinctiv ce făcea din mine apărătorul bunăstării progeniturii mele, cu viaţa de era necesar şi mă făcea să mă simt al dracului de vinovat dacă nu-i satisfăceam orice nevoie.

— Oo, scumpule, nu te-a auzit Tăticu? gânguri Sally.

— Ce-a păţit? întrebai eu. Ce dracu' se întâmpla?

— Oo, doar neglijat, presupun, zise Sally din vârful buzelor, ştii, cu un tată care îl ignoră şi îl face să creadă că e părăsit şi că nu-l iubeşte nimeni şi că e singur pe lume, când începe zgomotul ăla oribil. Ca de obicei.

Se întoarse înapoi la bebeluş şi îşi schimbă tonul, ca pentru copilaşi:

— Ce-a făcut, măi, tâmpitu' ăla de nasol mare şi cu capu' pătrat, nu te-a auzit? De-aia ai tu scutecelu' plin şi nu mai poţi de fomică şi de alte cele?

— Ocupă-te tu de un capăt, eu mă ocup de celălalt, mormăii eu şi ne puserăm pe treabă.

— Deci, explică-te, spuse Sally mai târziu. Reuşisem până la urmă să-l potolim pe JL 2 şi să-i restaurăm înfăţişarea de fiinţă oamenească.

— O să mă explic, o să mă explic.

Plesni tasta care trebuia să o cheme la ordine pe Cielito. Nu se întâmplă nimic, aşa că o chemai în schimb pe O-Mare.

— Da, şefu'?

— O-Mare, ad-o pe Cielito. Vreau să ştiu la ce dracu' se joacă.

— Acuşica, şefu'.

O pauză.

— Şefu', asta n-o să-ţi placă.

O-Mare nu era programată să se codească.

— Ce e? întrebai eu, liniştit.

— Cielito a fost rasă.

Rasă. Echivalentul IA al morţii creierului. Încă o prezenţă în reţea, încă afişând o efigie, dar altfel non-funcţională. Curăţată.

O auzii pe Sally icnind. Ştia ce însemna acea IA pentru mine.

— De cine?

— Pita.

— Bun, spusei eu sumbru. Dă de ea. Vin acum.

Efigia Pitei era în faţa mea, iar O-Mare atârna în fundal.

— Cred că ar trebui să ştii că O-Mare m-a întrerupt de la jocuri, zise Pita. S-a purtat foarte grosolan cu mine.

— Bine. Pita, de ce ai ras-o pe Cielito?

Tăcere.

— Ei?

— Cine spune că eu?

— O-Mare.

— Pita a atacat-o pe Cielito la ora 14:37':22", şefu'! zise O-Mare.

— Vezi tu, Pita, spusei eu, sistemul înregistrează în fiecare clipă activităţile tuturor IA-urilor. Nimeni nu-şi poate băga nasul în înregistrarea asta. Nici măcar eu nu pot să fac asta. Şi acu', de ce ai făcut-o?

— Nu-mi amintesc, spuse liniştită Pita.

— Serios?

— Nu mă crezi, nu-i aşa? Mă urăşti şi ai de gând să mă trimiţi de aici...

— De ce spui tot timpul asta?

— Pentru că toţi ceilalţi o fac! ţipă ea.

Dacă IA-urile ar fi fost oameni, ea şi-ar fi muşcat limba, iar O-Mare s-ar fi holbat la tavan, fluierând.

Aveam nevoie de timp să cuget.

— Acum ies. Şi, Pita, dacă mai calci doar un pic strâmb din nou, o să fac rost de-un ordin legal şi o să te rad eu pe tine. Priceput? Iar între timp, stai departe de celelalte IA-uri. De toate!

— Mă urăş...

— Of, taci din gură, i-o tăiai eu.

Cutia poştală îmi era plină de mesaje despre IA-urile Pita, venite din toată lumea. Nu îmi dezvăluisem identitatea din lumea reală şi asta se vedea.

"Şi tu ai una? Ohoho, băiete, scapă repede de ea."

"Seriile Pita sunt o belea. Şterge-o din memorie. Eu am fript trei până acum."

"Există rapoarte despre cel puţin douăsprezece..."

"Pita mi-a dat cu succes peste cap o afacere pe care o făceam..."

"...mi-a ras fişierele..."

"...a răspândit mesaje false, mi-a făcut praf căsnicia..."

"...a întrerupt aparatura de întreţinere a funcţiilor vitale..."

Cel care conţinea cea mai multă informaţie era:

"...analoagă viruşilor de la sfârşitul secolului 20, creată doar ca să facă necazuri, pentru nimic altceva. PITA = Prăpăd În Toată Aparatura. Sunt extrem de capabile - probabil pentru a le da posibilitatea de a intra în graţiile victimelor - şi, în ciuda aparentei lor construcţii şleampăte, sunt, de fapt, de foarte înaltă clasă. Dezvoltă sentimente de ataşament faţă de oameni de ambele genuri, sau chiar faţă de alte IA-uri de înaltă clasă, care le acordă bunăvoinţă şi în care pot avea încredere că n-o să le şteargă, pur şi simplu, pe furiş, ca apoi să le dea vieţile peste cap. Indiferent cine le-ar fi făcut, o să aibă necazuri MARI DE TOT cu legea dacă va fi prins. Am aprecia detalii despre întâmplarea dumneavoastră, pentru catalogul..."

Mesajul mă lăsă plin de o furie rece şi adâncă. Nu că Pita era demnă de numele ce-l purta. Nu, nu.

Cineva dăduse naştere la toate necazurile astea. Crearea unei minţi noi ar trebui să fie un lucru minunat. Dar asta! Era ca şi cum ai face un copil doar ca să abuzezi de el. Ce fel de psihopat o fi ăla, acolo, care a făcut-o?

La fel de bine ai putea acuza un leu că mănâncă animalele alea mici şi drăgălaşe din savană. Pita acţiona conform naturii ei şi cine o putea acuza? Iar asta mă costase Cielito.

Mă uitai din nou la mesaje. Pite-le nu se dădeau în lături de la nimic. Căsătorii stricate, crime (putea fi oare folosit alt cuvânt?), alte exemple - toate făcute să înlăture o persoană sau orice altceva ce-ar fi putut distrage atenţia din calea ţintei afecţiunii ei. Nici o îndoială că acesta era motivul pentru care o răsese pe Cielito: ştia că de-aş fi avut de ales între a avea grijă de JL 2 şi a o admira pe ea în schimb, JL 2 ar fi câştigat de fiecare dată. Încercase să-i facă rău lui JL 2 şi Cielitei care, suflet viteaz, încercase s-o oprească.

În plus, îndepărtarea lui Cielito ar fi însemnat o IA mai puţin care să-mi abată atenţia de la Pita.

Sally îmi apăruse în spate şi acum citea mesajele peste umărul meu.

— Şi acu'? întrebă ea.

Îmi strecurai un braţ pe după mijlocul ei.

— Nu ştiu. Zău că nu ştiu.

O chemai pe O-Mare.

— O-Mare, vreau s-o găseşti pe Pita şi s-o reţii. Adu-ţi ajutoare de afară dacă ai nevoie şi anunţă-mă când eşti gata.

— Cu plăcere, şefu'.

Pita dădu din nou năvală pe terminalul meu. Barierele pe care le ridicasem ar fi ţinut la distanţă orice altă IA pe care o ştiam, cu posibila excepţie a lui O-Mare, dar Pita, pur şi simplu, le măturase din cale. Nu-i aşa că turbaţi când vi se întâmplă una ca asta?

— Probabil nu te interesează, dar, în orice caz, eu îţi arăt.

Apoi dispăru din nou, lăsând în urma ei doar un fişier. Mă uitai cu precauţie prin el.

Era o listă a rezultatelor de la testele pe care le dăduse ea IA-urilor. Când citii, îmi scăpă o uşoară exclamaţie.

"Următoarele IA-uri dau dovadă de aptitudini organizatorice: Vettis, Sola, Cra/47, Pusho..."

Erau acolo IA-uri pricepute la contabilitate, fie din construcţie, fie că învăţaseră asta pe parcurs; IA-uri având cunoştinţe inginereşti; două lucraseră prin spitale; una era cordon bleu în ale bucătăriei. Pita le sortase cu grijă, le clasificase şi îmi prezentase acest raport, însoţit de o anexă a testelor administrate.

Nu că aveam de gând să iau literă de lege ce spunea ea, dar la prima privire nu puteam să-i găsesc nici o greşeală.

Pita era o comoară. Nu întâlnisem niciodată vreo IA atât de energică, cu atât de multă iniţiativă, cu atâta *vână* în ea. Dacă ar fi fost doar astea singurele ei însuşiri...

O-Mare îmi atrăgea atenţia, pâlpâind.

— Da?

— Şefu', despre Pita...

— Mm? A fost pe-aici, chiar acu'. Credeam că te-am rugat s-o reţii.

— Şefu', e în Camera de Joacă şi nu vrea să iasă de-acolo. Cum mă apropii de ea, mă împinge cât colo şi... de fapt, îmi aduc aminte de Cielito, şefu'.

Va să zică, Pita prinsese de ouă pe cea mai bună IA din câte aveam.

— Atunci cheamă artileria grea, O-Mare. O vreau legată de mâini şi de picioare.

— Cred că, mai degrabă, o să le facă rău celorlalte, decât să iasă domol, şefu'.

Of, Doamne...

— Ce face în Camera de Joacă?

— E o pacoste, ca de obicei, şefu'. Tot timpul le pune la şmotru pe celelalte, nu le lasă o clipă de răgaz şi, dacă ele se plâng, le spune că o face pentru tine şi că ar trebui să-i fie recunoscătoare.

Gata, până aici i-a fost.

— Mă duc s-o scot din Camera de Joacă, O-Mare. În momentul în care e afară, vreau Camera de Joacă deconectată fizic de restul reţelei, încât să nu mai poată intra înapoi. Priceput?

— Priceput, şefu'.

— Vin acu'.

Situaţia era amăgitor de normală. Pita, mai mult ca sigur, le trecea pe celelalte IA-uri prin teste... din nou. Ele, probabil, credeau că o face pentru mine.

— Pita, opreşte-te, spusei.

Mă ignoră. Aveam impresia că se retrăgea într-un tărâm fantastic, unde totul se întâmpla doar aşa cum vroia ea şi unde orice stimuli exteriori erau ignoraţi.

— Pita, spusei din nou, ţi-am zis să stai departe de celelalte.

Pita veni încet spre mine.

— Pur şi simplu încerc să ajut, Jim. Ştiu că nu crezi că pot, dar...

— Pita, eşti... eşti o belea, îmi dai numai bătaie de cap, mă agasezi şi m-am săturat. Vreau să fii de acord *acum* cu depanarea, altfel fac rost de-un ordin legal. Ai un minut să te gândeşti la asta.

Imediat mă decuplai din RV.

Eram sigur că n-o să stea cu mâinile în sân, ceea ce şi vroiam de altfel. Mă aşezai şi aşteptai. Câteva secunde mai târziu, cuvintele ei apărură pe monitor:

"DE CE DE CE NU $ TE ** ÎNŢELEG £ / £ / #### ZICI CĂ NU MĂ URĂŞTI « & @ ! (> ..."

Mesajul nu se termina. Dar se transformase în rahaturi ce se revărsau pe tot ecranul.

Trecui în regim de voce.

— Pita, te rog, ieşi de pe monitorul meu.

Ieşii. Un moment de pauză şi apoi luminile se stinseră. Şi se aprinseră... şi se stinseră... şi se aprinseră... şi se stinseră...

Până la urmă, bubuiră.

— Gluuu, îl auzii pe JL 2 zicând, captivat de spectacol şi asta îmi mai potoli, cât de cât, furia.

— Mulţumită acum? întrebai.

Din bucătărie, auzii cuptorul cu

microunde pornind. Mă dusei până acolo şi-l scosei din priză.

Repetai operaţiunea cu toate instalaţiile din casă care erau conectate, într-un fel sau altul, la reţeaua informaţională.

O voce se auzi din difuzoare. Era mult mai calmă acum.

— Sunt aici pentru a rămâne, Jim, şi să nu încerci să mă opreşti!

— Pita...

— O să-ţi demonstrez că mă descurc, chiar dacă-ţi place sau nu. Pot să conduc reţeaua pentru tine. N-ai nevoie de O-Mare. O să-l rad. Pot, să ştii. Nu ai pic de recunoştinţă, Jim, dar am de gând să-ţi arăt că...

— Te rog, Pita, spusei, opreşte-te şi gândeşte. Gândeşte-te la ceea ce faci.

Reţeaua începu s-o ia razna. Puteam doar să privesc LED-urile şi ieşirile de imprimantă şi să-mi imaginez cum e acolo, înăuntru. Cel puţin, O-Mare îşi făcuse treaba şi deconectase Camera de Joacă.

— Pita, îţi faci rău de una singură, doar atât. N-ai ce-i face, dar te pot ajuta dacă mă laşi să te operez. Ai fost programată...

Se opri. Îmi ţinui răsuflarea.

Toate indicatoarele arătau verde. Monitoarele erau normale. Ce se întâmpla? Calmul subit era prea deplin, prea straniu ca să însemne un lucru bun. Mersei în RV, să văd.

Era ca şi cum ar fi trecut un uragan. Căile de trecere erau deformate, conexiunile erau distruse. Mă uitai după O-Mare, care încerca să restabilească ordinea cât de cât şi să le potolească pe IA-urile care nu fuseseră în Camera de Joacă.

— Unde e? întrebai.

— S-a dus şi... călătorie sprâncenată. O-Mare se conectă la o IA inferioară şi începu să-i pună la punct parametrii de memorie.

— Încotro?

— În Reţea, cred...

Avui o imagine de coşmar: Pita afară, în marea lume largă, făcând ravagii. O IA Lawson.

— *La dracu'!*

O lăsai pe O-Mare la datorie şi trecui în Reţea.

Intrai în Reţea cu viteză. Ca de obicei, era ca şi cum un pieton ar încerca să traverseze o autostradă; din cauza asta nici nu ieşeam prea des. În toate direcţiile erau efigii, IA-uri şi oameni, fiecare cu treaba lui. Pita nu era prin zonă.

Ce să fac? Privii deznădăjduit în jurul meu. De ce nu poate fi nebunia asta curată şi ordonată, ca reţeaua mea? Dar, pe de altă parte, Sally făcea asta în fiecare zi...

Oh, Doamne! Ştiam unde să caut!

Efigia lui Sally mă aştepta. Reprezentarea ei în Reţea era o imagine pe atât de apropiată de Jessica Rabbit, pe cât îi permitea copyright-ul şi acum bătea din picior.

— Pe aici, Jim.

O urmai printr-un labirint constând din mai multe căi de trecere şi conducte distruse.

— Pita a făcut toate astea? întrebai, cu glasul stins. Cu jumătate de minte, îmi imaginam balanţa mea de credit şi, cu jumătatea cealaltă, o comparam cu distrugerea din jurul meu.

— Şi paza noastră i-a dat o mână de ajutor, încercând s-o oprească. Jim, această IA e un adevărat pericol. A făcut zob o groază din ceea ce lucram. O să ne ia secole să redobândim buna reputaţie!

— Unde e acum?

— ...şi a dat iama şi prin fişiere. Cele de până ieri sunt pe CD, dar am pierdut o grămadă de muncă!

Oftai.

— Unde e acum? întrebai din nou.

— O avem sub control. Uite-o acolo.

Pita îşi găsise naşul. Era înconjurată de gorilele ce aparţineau companiei pentru care lucra Sally - chestii mari, puternice, cu câteva nivele deasupra a orice aveam eu la dispoziţie.

— Jim! Ajută-mă! strigă ea, vrednică de milă.

N-o băgai în seamă, în mod intenţionat. Eram în faţa falimentului. Eram terminat.

— Ce putem face? spusei, deznădăjduit.

— Nu ştiu, îmi răspunse Sally, la fel de deznădăjduită. Cel puţin am scăpat de Pita, într-un fel sau altul.

— Domnul Lawson? întrebă o voce, în

spatele meu. Era o IA cu efigia securităţii reţelei.

— Chiar eu.

— Înţeleg că sunteţi responsabil de această IA?

— Din nefericire.

— Atunci trebuie să vă spun, domnule Lawson, că în cazul în care corporaţia hotărăşte să insiste asupra despăgubirilor, veţi fi pus în faţa unei amenzi maxime.

— Mda, mda...

Nu vroiam să aud. Mă îndreptai spre locul unde era ţinută Pita. Mă văzu venind.

— Oh, Jim, îmi pare atât de rău, se văicări ea. Te rog, nu-i lăsa să-mi facă rău. Jim, ia-mă înapoi cu tine, îţi promit că o să fiu cuminte, ştiu că nu mă urăşti cu adevărat...

— Taci din gură, Pita, o repezii. Tot ce aveai de făcut era să fii de acord cu depanarea, asta era *tot*. Dar acum sunt ruinat, iar tu ori să fii, oricum, în favoarea depanării, ca să te facă să te porţi ca o persoană civilizată, ori vei fii rasă, din ordinul Curţii.

— Nu-i lăsa să mă radă, imploră Pita.

— Depanare? spusei eu.

— Nu-i nevoie de ea, Jim...

— Depanare?

— De ce nu ai încredere în mine...?!?

— Depanare?

— Toţi mă urîţi, toţi...

— La revedere, Pita. Mă întorsei spre IA-ul din forţele de ordine: E-a voastră! Apoi, către Sally: Ne vedem mai târziu, iubito.

Trebuia să trec prin mână orice bănuţ din finanţele noastre şi, cu cât începeam mai repede, cu atât era mai bine.

În spatele meu se auziră strigătele Pitei:

— Jim! Te rooog! *Jim*! O s-o fac!...

Mă oprii şi mă întorsei.

— Jim, spuse ea, dacă sunt de acord cu depanarea, o s-o faci tu? Ştiu că tu o să fii blând...

Corporaţia nu insistă asupra despăgubirilor, mulţumită unor sforării făcute de Sally şi, pentru că Pita nu stricase nimic din proprietatea publică, tot ce suportai fu o amendă moderată, pentru lăsarea unei IA defecte în Reţea. Şi Curtea cu Juri mă lăsă pe mine să fac depanarea.

Fu o treabă tare, tare lungă. Structura internă a Pitei era tot un talmeş-balmeş, până când începeai să întrezăreşti imens de complexa structură de bază.

Proiectantul ei era un geniu diabolic. Îmi luasem notiţe pentru proiectarea propriilor mele IA-uri, unele care să posede toate talentele Pitei originale şi nici unul din dezavantajele ei.

Până la urmă, totul fu gata. Ieşii din codul Pitei şi o studiai cu atenţie. O-Mare plutea lângă mine.

— Acum, şefu'?

— Acum, O-Mare.

O-Mare lansă secvenţa care trebuia s-o aducă pe Pita la viaţă şi ea tresări. Nu era nimic din dezorientarea pe care o IA o capătă de obicei datorită trezirii pentru prima oară a conştiinţei, întrucât îi înapoiasem amintirile.

— Mamă! spuse ea. Apoi: Am fost tare neghioabă, Jim.

— Acum eşti mai bine, Pita, o asigurai.

— Ştiu. Mulţumesc, Jim.

Bineînţeles, nu era nici o cale prin care să aflu cât de mult izbutisem.

— Ce simţi pentru mine?

— O să ţin întotdeauna la tine, Jim. N-am ce-i face. Dar nu mai sunt atât de... obsedată, precum eram.

— Ce părere ai despre plecare?

— Dacă nu vrei să rămân, te înţeleg.

Nu era atât de mult din cauza mea, ci din cauza celorlalte IA-uri. Se făcuse al naibii de nepopulară şi IA-urile nu stăpânesc îndeajuns de bine conceptele de pocăinţă şi schimbare de care e nevoie ca să ierţi.

— Nu, spusei eu, e ceva ce poţi face pentru mine. Mi-a venit o idee de misiune...

Îi schiţai ce aveam în minte.

— O, Jim! Ce poetic!

— Ţine-mă la curent cu ce faci.

— O să te ţin, Jim. La revedere!

Se strecură afară din Reţea şi de-atunci n-am mai văzut-o niciodată. Sper că s-a descurcat. Precum spunea ea, era poetic.

Nemernicul descreierat care proiectase Pitele şi le asmuţise la rău în lume, îşi ascunsese bine urmele. Ar fi fost nevoie de o IA cu un geniu considerabil ca să îi ia urma şi să găsească sursa..., o IA din seria PITA.

Şi ce ar putea fi mai natural decât o IA îndrăgostindu-se de creatorul ei? De-aş fi putut să fiu acolo, să văd şi eu chestia asta...

Traducerea: Mirel Palada

Altfel de viaţă

de Radu-Dragoş Neacşu

La 22 de ani, autorul este student la Drept şi debutează acum într-o publicaţie literară, printr-un text care mă face să sper din toată inima în posibilităţile unui hard-SF românesc.

Nimeni nu percepuse trecerea miliardelor de cicluri de la momentul creaţiei. Sau nimeni nu fusese conştient să o facă. Acum avea însă o certitudine: până în acel moment nu existase. Ultimul quark ce îl lovise îi provocase însă o transformare ireversibilă. Acum EXISTA!

Se întrebă curios: cine sunt eu?

Nimeni nu-l auzi. Era prea mic. Întrebarea îi străbătu nivelurile atomice şi reveni la molecula de bază aproape sub aceeaşi formă. Doar un singur electron întârzie din impulsul electric iniţial; prin stratul de siliciu nu putu trece în acel sens, aşa că devie pe lângă atomii de germaniu, străbătu grupul de seleniu şi intră dublat pe magistrala de argint. Lovind molecula de bază, cei doi electroni se descărcară şi mesajul lor reverberă printre straturile leptonice: EU...

Satisfăcut de răspuns, grupul omogen îşi adăugă încă câţiva atomi de argint, se puse în legătură cu grupurile periferice şi lansă o nouă întrebare: unde suntem?

Impulsul electric urmă, de astă dată, un drum mult mai lung. Sesiză schimbul intens de gravitoni cu o masă imensă aflată într-o direcţie pe care o denumi "jos", dar urmându-şi încăpăţânat direcţia se disipă în mediul mult mai puţin dens şi mult mai haotic ce începea la capătul grupului de silicaţi. Numi această direcţie "înainte", captă câţiva din ultimii fotoni ricoşaţi dintr-o masă vecină şi se întoarse sub o formă nu prea diferită de cea iniţială. Informaţia nu diferi de întrebare: SUNTEM!?...

Noile legături atomice nu păreau să ofere mai mult. Nemulţumit de rezultat, nucleul central bombardă nivelele periferice cu un val de particule subprotonice şi aşteptă rezultatul. Quark-ii loviră structurile ordonate, modificându-le permisivitatea gravitonică şi ceva nou se întâmplă cu tot ansamblul atomic. Gluonii şi particulele Z şi W îşi păstrară în continuare direcţiile de schimb energetic, însă transferurile gravitonice intense îşi modificară direcţia predilectă.

Acum "jos" însemna spate, "spatele" însemna sus, "sus" însemna înainte, iar "înainte" însemna jos. Înregistră modificarea în micul cristal de cuarţ proaspăt format şi trimise un nou fascicol de quark-i în direcţie opusă.

Rezultatul îl mulţumi foarte mult. Revenise în poziţia iniţială. Hotărî să încerce din nou. De data aceasta în altă direcţie. Pregăti o nouă grupă de bosoni şi o trimise spre dreapta.

Nu mai înregistră decât liniştea ce se aşternuse peste toate nivelurile ca un început de nefiinţă.

"Micuţul de el, ce curios poate fi pentru prima zi de viaţă! A făcut deja primul pas şi nici nu şi-a deschis bine ochii!"

"Prea multe mişcări pentru un nou-născut! A terminat deja energia pe care i-am dat-o în ultimele luni. Nu ştie nici măcar cine este! Îţi mai aminteşti primele tale zbateri?"

"Uiţi că m-am născut lângă focul viu. Primele mele mişcări au ţinut zile întregi. Doar când m-am îndepărtat prea mult de el mi-am dat seama ce înseamnă energie şi cât de mult depind de ea. Însă am rezolvat definitiv problema întâlnind neguţătorii de uraniu. Am propriile mele rezerve acum, mă pot deplasa nestingherit, chiar dacă nu voi întâlni nici o sursă zile întregi."

"Ce păcat de tine că trebuie să porţi atâta greutate, doar de frica întunericului! Niciodată nu vei fi mai sprinten ca mine. Îmi sunt suficiente două rezervoare electrofotonice, chiar dacă prind câteva zile consecutive fără lumină. Ce vrei să facem, îl trezim sau îl lăsăm să doarmă în continuare? Nu putem sta de pază toată noaptea, mi-ai făcut doar o promisiune înainte de a-l ajuta să se nască. Trebuie să afle cine este înainte de a-l trezi lumina dimineţii. Nu vreau să se chinuie ca mine, căutându-şi părinţii singur. Trebuie să ştie cine l-a creat."

"Ai dreptate, draga mea. Pot să-mi exprim şi eu o dorinţă?"

"Bănuiesc deja, iubitule, după cum i-ai supravegheat primele mişcări! Vrei să fie ca tine, nu?"

"Bineînţeles, mi-am pregătit de mult darul meu de naştere."

Se apropiară cuplându-şi perifericele şi ridicară noul născut, introducându-i o cantitate suficientă de energie atomică. Apoi, într-un ritual ţinând de vechile obiceiuri, îi grefară primele noţiuni necesare dezvoltării ulterioare.

"Niciodată să nu-ţi uiţi Stânca Mamă!"

Mă numesc Rocuţ şi nu sunt cu nimic diferit faţă de ceilalţi copii de vârsta mea. Sunt băiat, după cum bine v-aţi dat seama privind rezervele mele de uraniu pur. Se zice că asta a fost dorinţa tatălui meu, Uran cel Mare. Mama, Solara cea Subţire, este una din cele mai zvăpăiate fiinţe pe care le-am întâlnit până acum. Se pare că ea m-a ales dintre milioanele de grăunţe capabile de a purta inteligenţa pe această planetă imensă. Aş dori ca atunci când voi fi suficient de dezvoltat pentru a-mi căuta singur perechea să întâlnesc pe cineva întocmai ca ea. Vom face multe lucruri frumoase, vă asigur, dar şi foarte multe chestii considerate plăcute, pe care însă, deocamdată nu le înţeleg.

Aceasta este memoria mea personală şi pot înmagazina milioane de sensuri ale impulsurilor electrice ce se nasc în mine. Cealaltă memorie, memoria speciei, atunci când se va apropia de umplere (vai, mai am atât de mult până atunci!), va trebui să o depun la unul dintre terminalele Stâncii Măreţe, pentru a se putea selecta noi învăţăminte şi legi.

Tatăl meu mi-a dăruit în ziua naşterii mele noţiunile elementare primite special pentru mine de la Stânca Măreaţă. Nu am de ce să mă laud, toţi am primit asemenea noţiuni, dar ale mele sunt speciale. Eu trebuie să deprind foarte bine toate mijloacele de deplasare în spaţiu.

Am învăţat deja să folosesc gravitonii apropiaţi, interacţiunile electrice şi mişcarea diverselor macroparticule. Mai trebuie să învăţ foarte multe feluri de mişcări, male ales ale micilor fotoni aruncaţi de imensul foc veşnic ce ne vizitează o dată pe zi, cu o regularitate nemaipomenită. Se zice că este mai bătrân decât noi, mai bătrân decât însăşi Stânca Măreaţă.

Voi reuşi vreodată să devin un adevărat călător?

Astăzi am constatat că pot folosi diversele forţe prezente în jur pentru a mă deplasa în toate direcţiile dorite, fără a folosi prea mult din energia proprie. Am prins câţiva atomi de clor, oxigen şi azot ce se deplasau împreună împingându-se unul pe celălalt şi anulându-mi permisivitatea gravitonică doar pe faţa de jos, m-am lăsat purtat de vânt.

Nu m-am mişcat cine ştie ce, dar esenţial a fost că am atins o viteză comparabilă cu cea a curentului de aer fără a mă împinge sau trage ceva. Pur şi simplu am plutit. Bineînţeles că m-am lovit de unul din bolovanii din jur. Nu mă ridicasem suficient de sus şi forţa de atracţie apărută în dreapta mea m-a capturat provocând coliziunea. Bine că viteza atinsă nu a fost prea mare, altfel ar fi trebuit să-mi schimb cristalul memoriei principale.

Am primit primele noţiuni de fizică logică. Ştiu ce înseamnă acţiunea şi reacţiunea, ştiu că un corp scufundat într-un fluid este împins în sus sau în jos în funcţie de diferenţa dintre greutatea şi densitatea sa şi cele ale fluidului. Ştiu că variaţia presiunii sau temperaturii îmi produce o modificare corespunzătoare a volumului. Ştiu că impulsurile electronice nu pot străbate decât atomii ce dispun de electroni liberi pe ultimul strat, adică atomii metalici.

Ştiu foarte multe lucruri. Însă nu ştiu totul; pot deduce ce se va întâmpla într-un anumit caz, dar nu şi de ce. Când voi afla tot ce se întâmplă în cazul interacţiunii dintre două corpuri, legând toate datele cap la cap, voi afla ce înseamnă fizică. Atunci voi ştii şi de ce se întâmplă totul aşa cum se întâmplă. Voi fi gata atunci de Plecare.

Astăzi m-am ridicat suficient de mult de la sol pentru a verifica curbura orizontului. Într-adevăr, planeta noastră este rotundă. Cu cât mă ridicam mai sus, fotonii se înmulţeau şi energia lor creştea continuu. Simţeam corpuri stranii plutind peste tot în spaţiu, înfiorător de mari şi de pline de energie. Oare noi cum suntem percepuţi de quark-i? Tot ca nişte uriaşi înspăimântători?

Când am vrut să cobor, am rămas înmărmurit. Undeva, foarte aproape de orizont, un uriaş tablou în mişcare, de o frumuseţe nemaipomenită, reflecta razele soarelui, îmbinând culorile şi nuanţele într-o combinaţie ireală ce-mi produse o accelerare a impulsurilor electrice până la limita de încărcare a supraconductorilor.

Am ameţit privind spectacolul de lumină şi mi-am amplificat receptorii fotonici. Pe lungimea de undă a luminii, succesiunea fotonilor aranjaţi într-un mod indefinibil de maiestuos m-a îmbătat.

Supraconductorii s-au alterat în punctele de descărcare finală şi mi-am pierdut controlul. Permisivitatea s-a mărit şi gravitonii m-au înşfăcat din toate părţile, răsturnându-mă şi trăgându-mă vertiginos spre sol. Nu m-am putut redresa şi şocul lovirii de roca dură mi-a întrerupt legătura cu mediul exterior. Mi-am pierdut rezervele de uraniu şi firavele impulsuri electrice, ce mai orbecăiau încă prin circuitele mele, mă anunţau că sunt foarte aproape de punctul final al existenţei.

N-a fost să fie aşa. Am simţit o prezenţă delicată mângâindu-mi perifericele şi gustul dulce al energiei electrice curgând din nou în circuite. Gluoni dirijaţi cu grijă începură suturarea supraconductorilor defecţi în timp ce ceva catifelat îmi sonda memoria. Am simţit apoi un gând tandru înfiripându-se în mintea vecină după care am început să-i percep sensul: "...prostule, ţi-ai pierdut controlul asistând la unul dintre spectacolele marelui pictor Altor! Nu eşti primul, dar tu ai căzut foarte de sus. Dacă vroiai să priveşti tabloul, de ce nu te-ai căţărat pe una din stâncile-arenă? Nu păţeai nimic pierzându-ţi echilibrul, micuţule!"

"Cine eşti tu? Eu sunt Rocuţ Călătorul şi nu sunt nici prostuţ, nici micuţ. Sunt fiul lui Uran cel Mare şi al Solarei cea Subţire. Voi fi primul călător adevărat al neamului nostru..."

"Sunt Pica Romba, prima pietricică a neguţătorilor de plutoniu din ţinutul Romb. Ai avut mare noroc să mă aflu aici în clipa în care te-ai prăbuşit. Puteai rămâne în nesimţire zeci de ani până când să te găsească cineva în pustiul acesta. Uite, ţi-am refăcut receptorii fotonici."

Mi-am deschis uşor fotocelulele şi am privit-o. Era magnifică. O formă rombică desenată perfect, cu o grosime ce rivaliza cu cele mai subţiri molecule semiconductoare realizate vreodată. Imaginea fusiformă a mamei mele mi-a revenit brusc în minte. Aceeaşi feminitate iradiantă, aceleaşi forme în unghiuri degajate. Aceeaşi fiinţă, dar totuşi alta.

Pica Romba era, într-adevăr, frumoasă şi imaginea cuplelor noastre înlănţuite îmi provocă o nouă supraîncărcare a circuitelor. Mi-am dat seama de prezenţa ei în intimitatea memoriei mele şi poate că aş fi leşinat din nou. Profitând însă de prezenţa în circuitele mele, mă salvă descărcând surplusul de energie într-o frumoasă scânteie roşie ce îmi provocă orbirea temporară.

După împrăştierea plasmei, gândul ei reveni, dur şi usturător:

"Uite ce-i, drăguţule, dacă ai chef să-mi consumi energia cu idei cretine şi neruşinate, mă decuplez şi te las să zaci în continuare până te vei descărca complet. De fapt, nici nu ştiu ce m-a apucat să îngrijesc un necunoscut picat din cer care, pe deasupra, putea să mă zdrobească şi pe mine sub el. Mulţumesc pentru gândurile tale de recunoştinţă, dacă asta le consideri a fi. N-am întâlnit pe cineva mai grosolan ca tine."

Se pare că n-am nimerit-o. Îşi smulse cuplele şi se îndepărtă folosind calea minimei rezistenţe, scurgându-se printre rocile din jur.

Mi-am blestemat circuitele de reacţie emoţională, niciodată folosite până atunci şi am încercat să o urmez. Nu a fost chiar atât de uşor pe cât credeam. Doar cu 33% din capacitate, riscând o nouă pană de energie, am folosit două câte două faţetele antigravitaţionale, reuşind să-i blochez trecerea printre doi bolovani de granit.

Am depus cele două cuple electrice la baza ei, reducându-mi sensibilitatea celulelor foto într-un semn de aşteptare şi implorare înduioşător.

Gestul meu a prins. Am simţit o modificare pozitivă a reacţiilor şi o cuplă mângâindu-mă lent, transmiţând din nou gânduri catifelate.

"Te-am iertat deja; a fost, de fapt şi vina mea că ţi-am sondat memoria personală fără să am aprobarea ta. Mă interesa ce ţi s-a întâmplat, dar am întârziat prea mult după ce ţi-ai revenit. Hai să-ţi prezint cunoştinţele mele, poate vor reuşi să-ţi pună la punct rezervele de energie."

Am petrecut împreună câteva săptămâni în ţinuturile ei. Mi-am schimbat rezervele şi am trecut pe plutoniu. Mai uşor, mai economic.

A acceptat în cele din urmă să mă însoţească la Stânca Măreaţă. Înainte de plecare, aşezaţi într-o lojă a arenei de spectacole a marelui pictor Altor, asistând la crearea unuia dintre cele mai minunate tablouri de lumină pictate vreodată, ne-am ales un grăunte de nisip pentru a-i da viaţă împreună. A fost fantastic!

Loviţi de pretutindeni de fotonii generaţi de pânza spectrală a tabloului, în radiaţii variind între infraroşu îndepărtat şi ultraviolet, ne-am atins cuplele periferice într-o tandreţe sublimă şi scânteietoare. Încărcaţi până la refuz cu energie primară am îmbrăţişat micul grăunte scufundat în întunericul lipsei de conştiinţă, dăruindu-i o parte din impulsurile ce ne străbăteau frenetic trupurile împerecheate. I-am creat primul nucleu logic, apoi, unind memoriile principale printr-o telepatie perfectă, i-am dăruit o memorie proprie, plină de sensibilitate la frumuseţile universului.

L-am lăsat scăldat de fotoni privind unul prin receptorii celuilalt cum modificările aduse de noi încep să prindă conturul unei inteligenţe artistice. Începuse să înţeleagă sensul culorilor înainte de a face primul pas.

Ne-am retras atunci din memoria celuilalt fără a tulbura cu nimic starea sufletească comună. Urma să ne consumăm senzaţiile separat, devorând în linişte până la ultima picătură supraimpulsurile electrice prin descărcări plasmatice lente, aproape de limita periculoasă a extazului.

Când ne-am revenit, ceilalţi spectatori ne mângâiau invidioşi cu privirile, încercând să fure din plăcerea noastră, felicitându-ne cu valuri generoase şi calde de neutroni.

Noul născut fusese luat deja sub oblăduirea marelui maestru Altor. Nu semăna cu nici unul din noi şi doar el i-ar fi putut arăta cel mai bine noţiunile elementare.

Am prins-o pe Pica Romba între două faţete magnetice şi mi-am anulat permisivitatea pe cinci din cele şase feţe. Ne-am ridicat în căutarea unui curent puternic spre Stânca Măreaţă, lăsând în urmă farmecul ţinututlui Romb.

Memoria pe care o posed se apropie de umplere. Am fost la S.M. şi mi-am depus cunoştinţele spre filtrare. Bucuria mea a fost enormă aflând că m-am maturizat. Nu credeam că se va întâmpla atât de repede.

Pica Romba m-a însoţit, depunând cunoştinţele neguţătorilor de plutoniu. Deţineau fără a ştii, de sute de ani, o comoară inestimabilă.

S.M. ne-a mulţumit, dându-ne noi informaţii pentru viitorul comun. Ştiu ce voi face, de fapt, ce vom face.

Împreună cu Pica şi alţi câţiva semeni vom depăşi graniţele planetei plecând în spaţiu pentru a căuta alte fiinţe asemenea nouă. Trebuie să aflăm cine suntem, cine ne sunt creatorii iniţiali, trebuie să ajutăm semenii de pe alte lumi să depăşească barierele naturii. Trebuie să împrăştiem cultura şi fericirea noastră, să facem schimb de cunoştinţe şi să înţelegem alte feluri de a fi.

S.M. ne-a povestit despre corpurile ce cad din cer. Ne-a povestit despre corpurile ce luminează veşnic, despre altele ce se rotesc la infinit în spaţiu. Undeva trebuie să existe alţii asemenea nouă. Trebuie doar să-i căutăm.

Cu fiecare cunoştinţă acumulată mă simt din ce în ce mai puternic, mai bun şi mai bine. Acum pot răspunde multor "de ce"-uri.

Rămâne de lămurit o singură problemă: suntem rodul hazardului, al întâmplării sau există cineva mai presus de toate acestea?

Silicia, planeta mea se află acum la o distanţă foarte mare de noi. Poate fi asemănată cu oricare dintre corpurile imense ce se rotesc ordonat, periodic în jurul stelei apropiate.

Au trecut câţiva ani de când ne-am desprins de sol. Dar ce înseamnă timpul dacă nu un neînsemnat consum de energie? Poate un alt sistem de măsură al cunoştinţelor acumulate.

Energie avem suficientă în rezerva de plutoniu, iar Pica Romba transformă tot ce prinde în fotoni în cele mai diverse forme consumabile direct. Pe lângă ea, Gratom opreşte gravitonii cei puternici îi secătuieşte şi-i eliberează numai pe cei slabi. Ne agăţăm de mulţimea de fermioni întâlniţi, ne împingem în ei şi reţinem ce ne este necesar. Înotăm în cosmos uniţi ca o stâncă de granit.

Astăzi am detectat un corp ce nu respectă legile planetare. Nu se roteşte în jurul stelei şi pare a deţine foarte multă energie pe care o risipeşte în mod grosolan. Pur şi simplu îşi consuma din masă pentru a se deplasa şi a lupta cu gravitaţia planetară. Este un fenomen curios şi am hotărît să îl cercetăm.

Deoarece se deplasează cu o viteză foarte mare, am corectat traiectoria noastră stabilind un punct de întâlnire viitor, undeva în faţa lui.

Ne-am unit eforturile şi am accelerat spre el. Am început deja să-l studiem.

Noi suntem cinci. Eu, Rocuţ, Pica, Gratom, Braza şi Comit. Comit şi-a dezvoltat facultăţile comunicative, captând şi transmiţând orice fel de particule capabile de a purta informaţie. Braza înmagazinează totul şi ne furnizează toate datele cunoscute de care avem nevoie. Eu conduc tot ansamblul calculând traiectoria, Pica se ocupă de fotoni şi toate analizele spectrale, Gratom jonglează cu gravitonii şi masele noastre.

Obiectul studiat, chiar şi de departe, pare foarte interesant. Emite o mulţime de radiaţii nenaturale. Este plin de atomi metalici şi produce consumând în acelaşi timp energie electrică. Până acum, toate aceste date ne fac să presupunem că este un corp viu. Mai rămâne un singur lucru neclar: unde este nucleul de siliciu-germaniu?

I-AM DESCOPERIT! Semenii noştri de pe alte lumi se află acolo, înăuntru, închişi în caraghioase carapace din material necunoscut. Nu putem încă comunica dar Comit ne-a asigurat că în câteva zile o vom putea face. Acum, când bucuria întâlnirii ne-a cuprins pe toţi, percepem un alt înţeles al timpului: aşteptarea.

Am calculat traiectoria şi ne-am hotărît să-i rugăm să meargă cu noi pe Silicia. Suntem siguri că le va face plăcere schimbul de informaţii cu noi, pentru că ei trebuie să fie tot mesageri-călători. Folosesc un alt mod de propulsie, dar din moment ce au ajuns până aici, la o distanţă atât de mare faţă de orice planetă, înseamnă că sunt foarte inteligenţi.

Suntem foarte siguri că deţin răspunsuri pentru o mulţime de întrebări. Chiar dacă pentru noi multe din cele ce le simţim a se petrece acolo sunt stranii, ei ne vor lămuri. De exemplu, ce rost au corpurile acelea imense alcătuite din fluide în continuă mişcare?

Am atins obiectul şi am căutat o intrare printre atomii metalici. Se pare că au fost foarte bine aranjaţi, cu toate că nu le găsim utilitatea. Până la urmă tot ne-am descurcat, lărgind şi forţând o crăpătură deja existentă, închisă cu un material elastic şi uşor. Sunt foarte multe materiale necunoscute, mai ales cele două alcătuiri curioase ce s-au prăbuşit în momentul în care am pătruns înăuntru, lăsând deschisă gaura pe care s-au năpustit în spaţiu o mulţime de atomi de oxigen, carbon şi azot, ţinuţi până atunci sub presiune.

Noi ne-am repezit spre semenii noştri, aşezaţi în număr foarte mare în centrul stâncii metalice.

Într-adevăr, aşa cum am presupus, ei controlează totul. Au extensii metalice întinse peste tot, acţionând o mulţime de alte corpuri uriaşe prin intermediul altora la fel de mari. Folosesc curenţii electrici, dar în cantităţi incredibil de mari. Am reuşit, până la urmă, să ne strecurăm, printre tot felul de materiale, până lângă ei.

Pica a calificat grosolană lipsa lor de reacţie la adresa noastră. Nu vor să răspundă în nici un fel, deşi posedă toate elementele necesare vieţii. Par preocupaţi sau, mai rău, adormiţi.

Dar cum poţi fi adormit când trec prin tine sute de mii de electroni?

Am descoperit, în sfârşit, ce lucru îi ţine atât de ocupaţi pe fraţii noştri. Toţi sunt nişte artişti! Mă rog, o altă formă de artă, dar nu le putem cere să fie la înălţimea marelui Altor.

Pica şi-a dat seama. Urmărind traseul magistralelor de conductori, a descoperit la capătul lor imense tablouri de lumină. Nimic nu seamănă cu tablourile planetei noastre, dar aceste tablouri există! Peste tot, pe suprafeţele interioare, în diverse culori (cam limitate totuşi numai la spectrul fotonic), tablourile emit radiaţii în continuă schimbare cu o curioasă ritmicitate.

De bucurie, am prins-o pe Pica Romba între două cuple, cu cea de-a treia inducând puţin din energia ce străbate conductorii. Am găsit un grăunte fără viaţă şi l-am îmbrăţişat amândoi, începând ritualul de procreere.

Totul s-a întâmplat foarte repede. Cred că cineva ne-a înţeles, pentru că, la primele descărcări plasmatice, unul dintre tablouri a început să emită unde sonore, schimbându-şi culorile fără nici un fel de regularitate. În punctul suprem al extazului, tabloul respectiv, în rezonanţă cu noi, a emis brusc în toate lungimile de undă, într-o explozie finală magnifică.

Celelalte tablouri au început simultan o zbatere în spectrul roşu - galben, acompaniindu-ne şi amplificându-ne plăcerea.

Însă copilul nostru, micul grăunte de siliciu ales pentru a purta viaţa, legat încă la conductorii electrici, a explodat la rândul său sub presiunea sutelor de mii de electroni năvăliţi asupra sa. Nu a mai rămas nimic din el.

Şi s-a mai întâmplat ceva curios. Comit, mereu pe recepţie, a înregistrat unde-gând, pline de frică şi teamă, provenite - nu mă va crede nimeni dacă ar afla - de la alcătuirile denumite de Braza corpuri organice.

Nu ştim ce să mai credem. Semenii noştri nu vor să ne asculte pe când noi primim semne de viaţă de la o materie organică aflată în imposibilitatea de a gândi.

Gratom ne-a anunţat apoi că Stânca de metal în care ne aflam şi-a încetinit mişcarea. Am hotărît să o ghidăm noi spre Silicia. Din fericire, nu avem mult de mers cu viteza actuală; folosind resursele existente, în câteva săptămâni ajungem acasă, unde ceilalţi ne vor ajuta să lămurim misterele.

Am ajuns pe Silicia. Imediat după asolizarea Stâncii de metal, toţi fraţii noştri s-au adunat în jurul nostru, încercând să ne ajute. Suntem foarte supăraţi.

Nu putem să ne înţelegem cu semenii din cealaltă lume. Imediat după întreruperea energiei ce-i ţinea încătuşaţi, toţi au adormit, nepăstrându-şi nici un strop de energie. Am descoperit un mod de gândire bizar, fiecare în parte neputând să răspundă decât cu "da" sau "nu" şi numai la anumite întrebări. Gândire binară?

Surpriza cea mare au constituit-o corpurile organice. Niciodată nu am crezut că se va întâmpla aşa ceva.

Imediat după asolizare, cele două corpuri

organice s-au prăbuşit. Comit şi Braza au început o căutare sistematică, descoperind în partea lor superioară emisii de gânduri logice de o deosebită valoare. Chiar dacă în ansamblu nu se mai mişcă, sub coaja lor totul este în mişcare, fluidele transportând cantităţi importante de materie ce este transformată în energie de celulele de pe traseu.

Singura concluzie la care a ajuns S.M., este că ei trăiesc! Se poate numi viaţa o asemenea organizare organică, fără nici un pic de semiconductoare?

Comit şi Braza au început un program intens de decodificare a gândurilor organice.

Universul este plin de surprize.

Într-adevăr, trăiesc. Carbonul, oxigenul, azotul, fosforul şi o mulţime de alte elemente imposibile conlucrează într-un alt mod decât siliciul, germaniul, uraniul şi argintul, ducând însă la acelaşi rezultat. Inteligenţa.

Am rămas înmărmuriţi. Prin celulele numite neuroni curg impulsuri electrice la fel ca prin atomii noştri. Un alt tip de viaţă, la un nivel puţin mai mare şi altfel organizat.

Reuşisem să-i menţinem în viaţă, chiar dacă a necesitat eforturi majore. Purificam elementele şi le compuneam după legile lor, hrănindu-i. Sunt mesageri, la fel ca şi grupul nostru de cinci.

Am reuşit să ne facem înţeleşi. Au aflat cine suntem şi ne-au rugat să-i vestim pe semenii lor. Ne-au explicat ce înseamnă Stânca de metal, ce s-a întâmplat cu cei asemenea nouă ce se aflau închişi în ea. Înţelegând modul lor de organizare şi gândire, am descoperit că ei au creat tot ce se afla pe "navă". Asta era denumirea Stâncii de metal. Cu ajutorul lor am repus în funcţiune organismul din siliciu numit "computer".

Pastilele semiconductoare aflate acolo nu pot fi înţelese separat, dar, ca întreg, totul funcţionează impecabil.

Am transportat corpurile organice, "oamenii", în "case", construite după indicaţiile lor şi după schema de organizare a navei. Vor putea trăi acolo încă multe zeci de ani, existenţa lor fiind limitată de uzura continuă a celulelor componente.

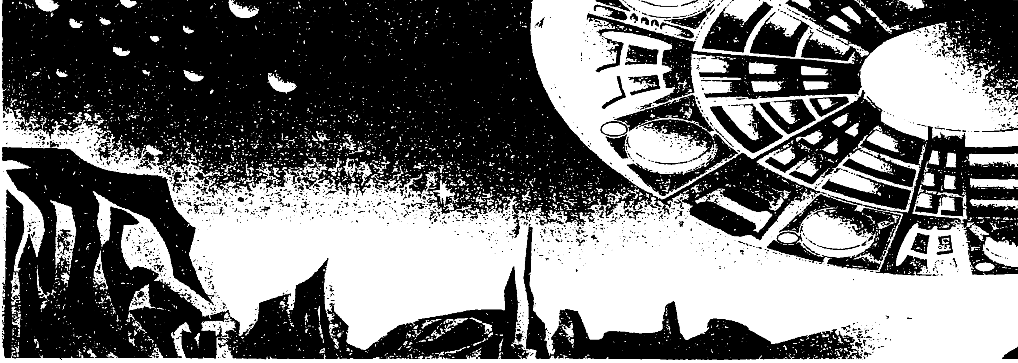
Nu ar putea rezista drumului pentru că am modificat nava, adaptând-o unei viteze superioare. Noi, cei cinci Călători, vom pleca din nou, în căutarea unei stele numită Soare şi a unei planete numită Pământ.

Ne aşteaptă acolo minuni de neconceput. "Copaci", "animale", "mări", "oraşe", "maşini", "muzică", "dragoste", "război", "oameni".

Şi, până la urmă, cine pe cine a creat? Universul-haos ne-a creat pe noi sau noi creăm universul?

"Pisici", "păsări", "televiziune", "ţări", "avioane", "flori", "mirosuri", "microbi", "sateliţi"...

O mulţime de lucruri deosebite. Unindu-ne cunoştinţele şi continuând căutările vom reuşi, poate, să dăm un răspuns întrebării, stupid de simple ca formulare, dar neînchipuit de complexe: CINE SUNTEM?

Desen de Leonida Merlan

Negru precum iadul de sub pol

de Steven Utley şi Howard Waldrop

Utley (n. 1948) şi Waldrop (n. 1946) sunt doi binecunoscuţi autori texani de SF. Waldrop a luat, de altfel, Premiul Nebula, în anul 1980, pentru nuveleta "The Ugly Chickens". Nuvela de faţă este un tur de forţă epic, aducând un omagiu mai multor nume celebre ale genului, printre care: Mary Shelley, Jules Verne, Edgar Burroughs, Herman Melville, E. A. Poe, Fritz Leiber sau Philip Farmer...

I

Următoarea scrisoare a fost trimisă unor societăţi ştiinţifice, exploratorilor, precum şi membrilor Congresului American, într-o primăvară timpurie. Mai târziu avea să fie republicată de numeroase gazete din America şi din străinătate.

«St.Louis, Missouri Territory, America de Nord

10 aprilie, 1818 A.D.

Către toată lumea:

Declar că Pământul este gol şi locuit pe dinăuntru; conţinând un număr de sfere solide, concentrice, închise una într-alta şi deschise spre poli, de 12 sau 16 grade. Îmi ofer viaţa în sprijinul acestui adevăr şi sunt gata să explorez cavitatea, dacă Lumea mă va ajuta şi-mi va sprijini iniţiativa. John Cleves Symmes de Ohio, fost căpitan de infanterie.

N.B. Am pregătit, pentru ziarişti, un tratat asupra principiilor Materiei, unde aduc dovezi în sprijinul afirmaţiilor mele, lămuriri ale multor fenomene şi dezvălui "Secretul de aur" al doctorului Darwin.

Dorinţa mea este să patronez această nouă lume, pe care o închin soţieie mele şi celor zece copii ai ei.

Îmi aleg ca protectori pe Dr. S. L. Mitchel, Sir H.Davy şi baronul Alexander von Humboldt. Solicit 10 de tovarăşi bravi, bine echipaţi, pentru a porni toamna, din Siberia, cu sănii şi reni, peste marea îngheţată. Mă pun chezaş că dacă vom atinge un grad spre nord la latitudinea 82, vom descoperi un tărâm cald şi mănos, acoperit de vegetaţie şi populat cu animale, şi chiar cu oameni. Ne vom întoarce în următoarea primăvară. J.C.S.»

Din introducerea la ediţia revăzută, din 1831, a lui *Frankenstein sau un Prometeu modern*, de Mary Wolstonecraft Shelley:

"Numeroase şi îndelungi erau conversaţiile pe care le purtau Byron şi Shelley, la care eu eram o martoră fidelă, deşi aproape mută. Într-una din aceste conversaţii s-a discutat despre feluritele doctrine filosofice şi, printre altele, despre natura principiului vieţii şi despre posibilitatea ca el să fie vreodată descoperit şi comunicat. Se vorbea despre experimentele doctorului Darwin (nu mă refer la ceea ce a făcut el cu adevărat, ori a spus că a făcut, ci - aceasta potrivindu-se mai bine scopului meu - la ceea ce se zicea că ar fi realizat), care ar fi ţinut într-un borcan de sticlă o bucăţică de fidea până când, în urma cine ştie cărui proces extraordinar, ea ar fi început să se mişte singură. Nu astfel, desigur, se va ajunge la producerea vieţii. Şi totuşi, poate că n-ar fi imposibilă reanimarea unui cadavru; galvanismul a adus dovezi în acest sens; poate că părţile alcătuitoare ale unei fiinţe ar putea fi confecţionate, puse laolaltă şi înzestrate cu căldură vitală..."

Aici se termină.

Picioarele creaturii se îndoiră. Căzând, genunchii îi trozniră prin crusta îngheţată. Faţa, purtând chipul morţii, se întoarse către cer. Vântul şfichiuia, adunând şi împroşcându-i în ochi colbul rece.

Gigantul, monstrul, golemul închise pleoapele străbătute de vinişoare fine şi se prăbuşi într-o parte. Nu putea continua. Era amorţit şi epuizat. Îşi lipi obrazul de zăpadă şi buzele lui subţiri şi negre începură să formeze cuvintele unei rugăciuni tăcute:

Aici se termină, Victor Frankenstein. Sunt prea obosit ca să mai merg. Prea obosit chiar şi pentru a-mi da foc. Oriunde te-ai găsi acum, în rai, în iad ori în neantul din care m-ai întrupat, priveşte-mă cu milă şi părere de rău. N-am avut de ales. Aici se termină. La capătul lumii, unde nimeni nu va ajunge niciodată ca să vadă sfârşitul acestui mizerabil abandonat şi fără de nume. Aici se termină şi lumea scapă de mine. Încă o dată, Victor, te implor. Iartă-mă pentru maşinaţiunile mele ticăloase. Chiar şi numai pentru că eu te iert pe tine.

Aştepta moartea, cu timpanele pulsând în ritmul inimii sale obosite. Pete negre îi năpădiră mintea şi se răspândiră, asaltând şi copleşind amintirile uluitor de vii ce-i fulgerau prin creier. Ce băieţaş drăguţ. Nu ţipa, că nu te mănânc. Taci, te rog. Nu-ţi vreau răul. Te rog. Vreau să fim prieteni. Gata. Ssst. Ssst. Nu ştiam c-o să se frângă aşa uşor. Nu departe de locul unde stau întins în zăpadă, aşteptând moartea, se întinde marea. Marea este mama vieţii. I-aş fi putut crăpa ţeasta cu o lovitură dată cu dosul mâinii. Şi l-am lăsat să mă izgonească. Un băiat tare drăguţ. Un băiat tare drăguţ. Eu de ce n-am fost drăguţ? Răspunde-mi, Frankenstein. E important să aflu. Eu am suflet? Felix. Felix. Voi fi alături de tine în noaptea nunţii. Eu am suflet, Victor Frankenstein?

Se ridică deodată pe coate şi-şi scutură promoroaca de pe pleoape. Înaintea lui putea vedea oceanul, dar era prea strălucitor să fie privit. Părea că arde, precum aurul topit şi parcă însăşi gura iadului se deschidea pentru el.

Căzu din nou, îngropându-şi faţa în zăpadă şi zăcu acolo, scâncind, fără putere, fără să-şi simtă mâinile sau picioarele. Eu am suflet? se întrebă pentru ultima dată, în timp ce se simţea alunecând, alunecând, gata să plonjeze în uitare. Mai avea timp pentru a doua întrebare: Dacă am, unde se va duce? Apoi, timpul nu mai există.

Nu se mai simţise atât de dezorientat din noaptea primei sale treziri. Se sculă cu greutate şi privi derutat în jur. Lacrimile îi ţâşniră din ochi, îngheţându-i pe obraji şi se încordă de mânie şi frustrare:

— Ticălosule! Monstrule! Fii blestemat!

Se ridică în picioare şi să clătină, izbind văzduhul cu pumnii încleştaţi. Continuă să urle:

— Asta-i adevărata oroare a creaţiei tale! Moartea nu mă ia, Frankenstein! Iadul mă scuipă afară! M-ai făcut mai bun decât ai crezut!

Picioarele sale, gros învelite, care-l furnicau pe măsură ce se restabilea circulaţia, începură să alerge, rigide, purtându-l de-a curmezişul gheţii. Stârnea nori reci de omăt. Apoi o durere tăioasă îi umplu plămânii şi goana nebună încetini. Furia i se răsuci şi i se zbătu în măruntaie, mult mai clocotită decât focul din piept, dar era amestecată cu dezamăgire. Se aşeză brusc, îşi prinse capul în palme şi plânse.

Moartea îl respingea din nou.

În momentul naşterii sale, într-un îndepărtat, aproape uitat, miez de noapte, inspirase prima răsuflare uluită şi Moartea se plecase pentru întâia oară înaintea Vieţii, permiţându-i unui om simplu să-i îndepărteze degetele de pe oasele şi carnea abandonate în osuar şi curtea bisericii. Niciodată Moartea nu mai ceruse ceea ce i se luase. Timpul şi, iarăşi, Moartea aleseseră să nu-i curme existenţa lipsită de confort.

N-am fost niciodată bolnav, Frankenstein. Am supravieţuit focului. Am rezistat unor răni care ar fi omorât sau, cel puţin, schilodit, cele mai tari fiinţe. Nici tu nu m-ai putut ucide, tu, care mi-ai dat viaţă. Asta trebuie să te facă mândru. M-ai împuşcat, după ce ţi-am omorât-o pe frumoasa Elizabeth. Totuşi, nu m-ai putut omorî. Poate că nimic nu mă ucide.

Se opri din plâns. Stătea pe zăpadă şi-şi repeta, cu amărăciune, acelaşi gând. Poate că nimic nu mă ucide. Poate că nimic nu mă ucide. Când îl împuşcase Victor Frankenstein, glonţul îl lovise jos, în stânga spatelui şi ieşise la câţiva centimetri mai sus, în dreapta pieptului. Şocul îl aruncase de pe pervazul ferestrei prin care încerca să scape.

Chircit pe pământ, sub fereastre, auzise răcnetul de durere al lui Frankenstein deasupra corpului Elizabethei. Apoi, ţinându-se de piept, dispăruse în noapte.

Peste câteva minute încetase să mai sângereze. În dimineaţa următoare, rănile se închiseseră, iar la sfârşitul săptămânii se zăreau doar nişte cicatrici de culoarea şi forma lunii. Se minunase de puterile regeneratoare, dar puţin timp, căci creatorul lui, orbit de furie, îl urmărea răzbunător. N-avusese vreme de speculaţii liniştite în decursul călătoriei de-a curmezişul Europei, Siberiei şi în Arctica bântuită de vânturi.

Scoase limba, pentru a-şi linge buzele îngheţate. Din adâncul pieptului începură să se rostogolească cuvintele, apoi îşi pierdură viaţa şi ieşiră flasce şi monotone:

— M-ai înşelat, Victor Frankenstein. M-ai înşelat în toate felurile.

Se opri, ascultând. Vântul gemea, precum răsuflarea unei imense zeităţi a gheţurilor, cufundată în coşmare. Tunete înfundate se rostogoleau peste zăpadă, venind dinspre oceanul plumburiu.

— Nu-ţi datorez nimic, Victor. Nimic.

Se ridică din nou şi porni spre marginea gheţii. Cu bucăţele de chiciură pe faţă şi în păr, cu creierul bolborosind şi spumegând, se opri brusc înaintea unei rafale de vânt. Ochii i se umplură de apă sărată. Frigul îl muşcă prin carne şi oase, şi urlă precum un animal. Îşi supse degetele îngheţate şi încercă să-şi readucă în membre căldura. Pe cer, jumătate ascuns sub linia orizontului, soarele inutil, lipsit de putere, îi rânjea batjocoritor. Îl scuipă, îi arătă pumnul, se întoarse cu spatele la el.

Şi nu-i veni să creadă ochilor.

Atârnând între marginea nordică şi zenit, era un al doilea soare, mai mic.

II

Prima ediţie a lui *"Frankenstein sau un Prometeu modern"*, a fost publicată în anul 1818. Marry Shelley avea douăzeci şi unu de ani.

John Cleves Symmes, fost căpitan de infanterie în Ohio, îşi publică tratatul asupra Pământului gol în interior. Era erou de război şi proprietar de prăvălie în Missouri. Avea treizeci şi opt de ani.

Herman Melville urma să se nască abia peste un an.

Jeremiah N. Reynolds studia la Universitatea din Ohio şi în curând avea să devină doctor în ştiinţe. Şi el avea să cadă sub vraja lui Symmes.

Edgar Allan Poe avea nouă ani şi era crescut de tutori.

Percy Shelley, lord Byron şi Dr. Polidori navigau ori de câte ori puteau cu iahtul *Ariel*, pe lacul Como.

În New Bedford, Massachusetts, tânărul Arthur Gordon Pym naviga în jurul portului cu barca sa, botezată tot *Ariel*. Dorinţa lui cea mai arzătoare era de-a merge pe ocean.

În mările Sudului, Moby Dick, marea balenă albă, împlinea o vârstă pe care nici un om n-o putea cunoaşte sau ghici. Moby Dick nu era conştientă de bătrâneţe sau de trecerea timpului. Recunoştea doar abisurile tăcute şi, arareori, oamenii care azvârleau în ea cu harpoane, până când le nimicea corăbiile.

Omul peticit al lui Victor Frankenstein ignora şi el scurgerea timpului. Nu ştia cât dormise în gheaţă, la capătul lumii şi nici nu era capabil să marcheze duratele.

Pe măsură ce misteriosul soare se înălţa şi vârful banchizei părea că se îndreaptă spre nord, se încălzise aproape insesizabil. Creatura continua să-şi spună că ceea ce vedea era imposibil; nu putea exista un alt soare, era doar o halucinaţie, o imagine reflectată a soarelui pe care-l cunoscuse dintotdeauna, o iluzie optică. Dar era prea slăbit ca să se concentreze asupra fenomenului.

Se hrănea cu carnea uscată pe care o purtase cu el din Siberia. Era slăbit şi deseori circulaţia fluidelor lui vitale încetinea până la punctul unde devenea semiconştient. Ochii începuseră să-l înşele. Orizontul se ridica înainte, îl înconjura rapid, curbându-se în sus, de parcă ar fi fost dincolo de buza unui castron uriaş, iar acum aluneca încetişor spre fundul acestuia. Nu putea fi sigur de nimic.

Moţăia înfrigurat, la adăpostul unui bloc de gheaţă, când un freamăt străbătu pe sub el. Clipi, vag conştient că ceva era în neregulă, apoi se deşteptă brusc, văzând şi auzind gigantica inflorescenţă de sfărâmături, la marginea oceanului. Tunetul gheţii sfărâmate îl sculă în genunchi. Se holbă fascinat la erupţia de apă ce stătu suspendată în văzduh, înainte de a se prăbuşi, încet şi greoi, înapoi în ocean.

Apoi panica luă locul uluirii. Înţelese ce se întâmpla.

Gheaţa se rupea. Se întoarse, o mişcare ce-i luă ani, făcu doi paşi şi se afundă, urlând, în omătul preschimbat pe neaşteptate în nisipuri mişcătoare. Căzu şi se târî la timp în sus pentru a vedea explozia unei creste de gheaţă, pulverizată în zăpadă.

Sloiul pe care stătea se înclină nebuneşte şi începu să alunece. Pereţii crăpând ai unei fisuri zguduiră văzduhul cu sunetul unui milion de ţipete chinuite. Minuscul pe lângă forţele din jur, gigantul se prăbuşi în faţă. Răsuflarea îi părăsi, dureroasă, plămânii.

Se ridică pe coate şi inspiră aerul rece şi tăios, în pieptul zdrobit. Lumea dinaintea sa începu să tremure, apoi dispăru. După o clipă, nori de apă şi gheaţă izbucniră din abis, în timp ce banchiza se clătina şi se rotea.

Se întoarse şi se târî cât mai departe de crevasă. Continuă să meargă, până când ajunse aproape de centrul noului aisberg. Se opri acolo, spaima înfiorându-l şi amorţindu-l succesiv. Văzuse abisul deschizându-se la câţiva centimetri înaintea lui.

Privise în faţă moartea, pe care şi-o dorise atâta.

Nu încercase nici o tentaţie.

Blestemă viaţa pentru tenacitatea ei. Blestemă, din nou, pe cel ale cărui explorări în secretele vieţii îl opreau să se aşeze în zăpadă, să doarmă şi să lase frigul Arcticii să rezolve situaţia.

Nu putea să nu se gândească la imunitatea lui în faţa morţii. Ce s-ar fi întâmplat, se întrebă, dacă s-ar fi aruncat în hău? Cu siguranţă, ar fi fost terciuit între blocurile uriaşe ce se frecau. Dar...

Înapoia lui se auzi alt bubuit. Întoarse capul şi văzu o bucată uriaşă din aisberg dispărând în apă.

Nu contează, reflectă el, scotocind în traistă după o bucată de carne. Gheaţa se va topi şi mă voi prăbuşi în ocean. Mă întreb dacă mă pot îneca.

Nu dorea să încerce.

Existenţa lui, virtual somnambulă, se relua. Înghiţi carnea, topi zăpadă în gură, să-şi astâmpere setea, dar îşi reveni pe de-a-ntregul doar când aisbergul îl clătină cu bubuiturile dezintegrării. Soarele pe care-l cunoscuse viaţa întreagă, cel la care nu se putea gândi altfel decât “adevăratul soare”, dispăru, în cele din urmă, înapoia sa, în timp ce al doilea soare părea acum fixat la zenit. Orizontul continua să se înalţe, rostogolindu-se către cer, până apăru în spatele unor nori, apoi deasupra lor. Parcă lumea încerca să se plieze şi să-l prindă pe el.

Între moţăieli se amuza cu această imagine. Acum nimic nu i se mai părea straniu, nici soarele neclintit, nici peisajul lipsit de orizont. Trăia, prizonier pe un gheţar topindu-se. Era în Iad.

Se minună iarăşi doar când zări sus, pe cer, conturul unor ţărmuri. În continuare, de-a lungul unei amieze fără de sfârşit, cu tot mai puţin somn şi mai multă groază, pe măsură ce sloiul se micşora, vederea malului concav îl umplu de uimire şi o scânteie de speranţă ce n-o putea alunga nici foamea, nici oboseala, nici frica.

Trăia, dar asta nu era suficient. Niciodată nu fusese suficient.

Trăia şi, coborând din cer, rostogolindu-se spre el într-o invitaţie deschisă, era... ce anume?

Se sculă şi-şi privi mâinile. Se gândi la cicatricile de pe corp, dovezile creării sale, şi se întrebă: Care a fost scopul meu, Victor Frankenstein? Îmi plănuisei vreun destin atunci când mi-ai dat viaţă? Dacă nu m-ai fi respins în momentul naşterii mele, dacă ţi-ai fi asumat responsabilitatea existenţei mele pe Pământ, ar fi existat vreo menire, vreo modalitate în care să fiu de folos în lumea oamenilor?

Pentru o clipă, aisbergul i se clătină sub picioare; el zbieră, căzu în genunchi şi se încleştă disperat de un bloc de gheaţă. Forma întunecată a ţărmului se legăna în văzduh. Când zgâlţâitul încetă, râse strâmb şi se ridică. Capul îi vâjâia, era ameţit, parcă înapoia frunţii avea numai stele şi explozii. Se întinse către blocul de gheaţă, căutând să-şi revină, dar se prăbuşi şi rămase în zăpadă, gândindu-se.

Gândind: Ceea ce văd eu nu-i un tărâm obişnuit, Frankenstein şi poate că acolo nu sunt oameni.

Gândind: Aici aş putea scăpa de oameni, de orice.

Gândind: Acesta va fi tărâmul meu, Frankenstein.

Gândind: Acesta nu-i un tărâm obişnuit, iar eu nu sunt un om obişnuit.

Gândind.

Aisbergul începu să-şi croiască drum printre sloiuri, când zări ceva pe albul strălucitor al mării îngheţate. Privi mult timp fără să observe nici o mişcare, apoi văzu scheletele catargelor rupte şi zdrenţele velaturii. Părea o jucărie stricată, azvârlită de un copil plictisit.

Corabia era extrem de veche. Bordajul fusese strivit la nivelul gheţii, iar rămăşiţele troienite ale catargelor păreau un pâlc de copaci cenuşii, morţi. Un pavoaz sfâşiat spânzura de un arbore, iar pânza îngheţată părea din sticlă.

Când, în cele din urmă, aisbergul încetini în mijlocul sloiurilor, omul lui Frankenstein coborî prudent şi porni spre corabie. Ajuns destul de aproape, strigă cu vocea lui răguşită. Nu-i răspunse nimeni. Nici nu se aşteptase.

Sub punte, găsi magaziile şi arsenalul, precum şi trei trupuri având duritatea fierului. Găsi cremene, pesmeţi îngheţaţi şi carne de porc în saramură, butoaie cu apă îngheţată şi lichior. O cabină era ticsită de haine groase, iar prin sertare se aflau hărţi şi instrumente ciudate.

Luă cât putea duce. Din arsenal îşi alese un pumnal lung, cu două tăişuri, un tesac greu, o flintă şi o pereche de pistoale. Iniţial avusese altele două - le furase înainte de a părăsi Europa şi le folosise într-o serie de ocazii, pentru a obţine alimente de la mujicii siberieni îngroziţi. Pierduse unul dintre ele, după ce părăsise baleniera. Presupunea că-i căzuse de la brâu, când sărise pe banchiză.

În butoaie rămăsese suficientă pulbere ca să umple un butoiaş mic. Într-o cutie de metal găsi gloanţe şi-şi ticsi sacul.

Nu-şi bătu capul cu morţii sau cu cei care dispăruseră. Oricine ar fi fost, părăsiseră în grabă corabia, lăsându-i bunurile. Continua să-i fie frig şi foame şi era obosit, dar acum avea haine călduroase şi se putea adăposti în epavă. Avea pesmeţi şi carne şi tot ce-i trebuia pentru a face focul. Şi avea şi arme.

Pentru o clipă, se reîntoarse pe punte şi contemplă peisajul ce se curba în sus.

Poate că în lumea aceasta nu există oameni.

Agită tesacul şi, pentru întâia oară în viaţă, se simţi pe de-a-ntregul liber.

III

În 1820, sub pseudonimul Adam Seaborne, John Cleves Symmes a publicat un roman. Acesta se intitula *Symzonia: o călătorie plină de descoperiri* şi se folosea din plin de teoriile sale asupra Pământului cav şi a intrării polare. În roman, căpitanul Seaborn şi echipajul său călătoreau în lumea interioară, unde descopereau mai multe animale şi plante stranii, precum şi o rasă umanoidă. Revenind în lumea lor, exploratorii se îmbogăţeau, schimbând produse din Symzonia contra cacao şi copra.

În 1826, James McBride a scris o carte intitulată *Teoria sferelor concentrice a lui Symmes*. Între timp, Congresul încerca să adune fonduri pentru a finanţa o expediţie la Polul Nord şi pentru a descoperi dacă, într-adevăr, există intrări spre subteran.

Symmes a călătorit prin Statele Unite, ţinând conferinţe asupra teoriei sale şi colectând bani de la donatori particulari, în scopul pregătirii expediţiei nordice. Guvernul rus s-a oferit să finanţeze o expediţie polară, dacă Symmes ar fi fost dispus să vină la St. Petersburg, dar americanul n-avea destui bani să traverseze oceanul. A continuat să rătăcească prin Midwest şi New England, organizând conferinţe şi chete publice. În ultimii ani ai vieţii, l-a însoţit pe discipolul său, Jeremiah N. Reynolds.

În timpul turneului de conferinţe din iarna anului 1828, Symmes s-a îmbolnăvit şi s-a întors în Hamilton, Ohio, unde a murit în 29 mai 1829.

Treptat, deşertul de gheaţă lăsă loc tundrei înzăpezite, pătată ici şi colo cu licheni şi muşchi. După mult timp, pătrunse într-o regiune pătată de smocuri de iarbă aspră şi arbori chirciţi, încovoiaţi de vânt. Aici era mai plăcut; existau nişte rozătoare pe care nu le cunoştea. Păreau că nu cunosc frica de om. Îi era uşor să le omoare.

Animale mai mari începură să se arate, pe măsură ce se îndepărta de pustiul îngheţat. Completă cu vânat regimul de pesmeţi, carne sărată şi rozătoare. Umbla fără teamă, până când zări în depărtare o haită de lupi, fugărind un animal asemănător unui elan. Dar chiar văzuţi de la distanţă, atât lupii cât şi elanul păreau mult mai mari decât cei din Europa.

După aceea menţinu în permanenţă armele curăţate, încărcate şi pregătite şi folosi tesacul drept baston. Când dormea, se înconjura cu foc. Avu însă o singură întâl-

nire, care putea fi fatală.

Suise o colină, urmărind un elan gigant, când văzu, nu prea departe, câteva zeci de animale uriaşe, păscând. Semănau puţin cu elefanţii pe care-i văzuse în poze, dar îşi amintea că elefanţii nu erau acoperiţi cu păr ţepos, roşcat-maroniu şi aveau colţii mai drepţi şi scurţi, nu atât de curbaţi.

Se gândi la improbabilitatea de-a doborî una din fiare cu flinta şi hotărî să ocolească turma, în direcţia unei păduri.

Ajunsese aproape în umbra arborilor, când auzi un răget şi un trosnet. Ceva masiv şi zgribulit, de mărimea unui vagon, sări spre el, doborând câţiva copaci în timpul saltului. Omul lui Frankenstein aruncă flinta şi tesacul şi se rostogoli într-o parte, în vreme ce atacatorul năvăli pe lângă el; un cap prelung şi jos, cu un corn ascuţit. Fiara nu se întoarse. Goni mai departe, dispărând peste colină. Printre copaci gemu ceva.

Apucându-şi armele, se decise să ocolească pădurea.

Dincolo de gheaţă şi de zăpadă, dincolo de pădurile de pini care erau sălaşul unor mamifere ciudate şi totuşi familiare, dincolo de gheţari şi de un lanţ muntos, se întindeau mlaştinile. Fundul continentului, de forma unui castron, se dovedi a fi un tărâm de ceţuri şi penumbre, cu ploi frecvente şi vegetaţie luxuriantă. Munţi fumegând şi izvoare fierbinţi completau peisajul.

Era, de asemenea, un tărâm al giganţilor, al fiarelor cu aspect din ce în ce mai straniu pentru fiinţa care continua să înainteze.

Văzu monştri ce locuiau în mlaştini, de şase ori mai mari decât oricare dintre elefanţii îmblăniţi. Spinările lor negre şi curbate întrerupeau, precum insuliţe strălucitoare, suprafaţa apelor puturoase, iar gâturile unduioase se ridicau şi coborau ritmic, pe măsură ce cotrobăiau prin mâlul de pe fund după plante moi, iar după aceea se ridicau iarăşi, pentru ca forţa gravitaţiei să împingă îmbucăturile de-a lungul gâtlejurilor incredibil de lungi.

Văzu un patruped cu cocoaşa garnisită de rânduri alternative de plăci triunghiulare, coborând în josul spinării. În vârful cozii sale musculoase se legănau ghimpi ameninţători. Rumega ferigi şi-l privi indiferent în vreme ce-l ocolea, uimit, curios şi plin de respect.

Văzu nişte zburătoare mici care, în ciuda capetelor ascuţite, îi aminteau de lilieci. Văzu păsări, stângace, cu ciocul cu dinţi şi insecte mari cât şobolanii, şopârle de mărimea unor cai, cu ţepi răspândiţi de-a lungul şirei spinării şi salamandre cât câinii, cu trei ochi şi pielea strălucind policromatic. Oriunde punea piciorul, călca pe o formă de viaţă. Îl năpădiră paraziţii şi izbuti să scape de ei doar scăldându-se frecvent în izvoarele fierbinţi. Nori de tăuni uriaşi şi alte înaripate necunoscute îi ţâşneau de sub tălpi, în timp ce străbătea ţinutul mlăştinos, împins de dorinţa de-a explora şi de a stabili graniţele lumii sale. Aici, viaţa fremăta pretutindeni.

După aceea îl atacă o oroare: o reptilă sâsâind şi şuierând, înzestrată cu fălci cavernoase şi dinţi de rechin, lungi cât degetele sale. Ea era stăpâna ţinutului. Când îl atacă, îşi răcni autoritatea şi ţâşni, îngropând tufişuri şi arbuşti cu uriaşele picioare posterioare.

Omul rămase locului şi armă flinta. Cremenea izbi oţelul, scânteia izbucni şi, cu un bubuit şi un ecou care asurziră jungla pe mai multe mile, încărcătura izbi fiara în faţă.

Reptila se clătină şi se zvârcoli, în timp ce resturile sângerânde ale ochilor i se scurgeau din orbite. Aplecând iarăşi capul, atacă orbeşte, trecând pe lângă prezumtiva victimă şi dispăru în pădure.

Încărcă iute, dar grijuliu, flinta şi continuă călătoria. Puţin mai târziu, unul din verii îndepărtaţi ai fiarei orbite, un biped de înălţimea omului, cu dinţii ca acele şi degetele scheletice, îl atacă, iar flinta îl transformă în bucăţele.

Se îndepărtă cât putu de repede de fragmentele ce se zvârcoleau şi privi din depărtare cum o duzină de bipede şi şopârle cu ţepi se năpusteau asupra cadavrului. Întoarse spatele şi, strângând arma în braţe, privi cu nesaţ spre munţii încununaţi de zăpezi.

Descoperise că înălţimile geroase îi erau mai pe plac. Nu putea înţelege reptilele uriaşe, care nu făceau nimic în afară de a mânca. Era plictisit de muşcăturile şi înţepăturile insectelor, de mâl şi de ceaţă şi de duhoarea plantelor putrede. Nu dorea, o recunoştea în mod cinstit, să se lupte cu stăpânii depresiunii. Fiarele din munţi erau ciudate, dar familiare: parodii ale animalelor din lumea oamenilor.

Chicoti trist, iar când vorbi, glasul îi sună străin, neaparţinând locului; printre permanentele cacofonii, mârâituri, plescăituri, răgete, mormăieli, croncănituri, şuierături.

Rostise doar atât:

— Aici toţi suntem parodii!

Era foarte uşor să te pierzi prin munţi. Ceţurile se ridicau şi coborau în mod absolut aleator. Mergea spre piscurile dinainte, atunci când le putea zări, încrezându-se în simţul său de orientare, când erau ascunse în pâclă. Întâlnirile cu carnasierele deveniseră obişnuite. Flinta era capabilă să distrugă bipede, iar tesacul ciopârţea capete şi membre. Putea întrece în viteză şopârlele cu spinarea ghimpată, iar pe uriaşi îi ocolea pe departe.

Şi se rătăci.

Pe când se împleticea pe tărâmul ceţurilor, începu să observe multe tunele în sol. Se gândi că erau îndreptate spre lumea oamenilor, dar nu se sinchisi să verifice. Ştia unde dorea să fie. Ar fi fost mai mult decât fericit să părăsească pământul acela, aşa cum făcuse cu cel al oamenilor.

În cele din urmă ajunse la o grotă, în coasta unui deal. La baza formaţiunii se vărsau, zgomotoase, două râuri. Masa de bazalt se înălţa în ceţuri dincolo de limitele vederii. Îl izola de munţii după care tânjea şi nu avea nici o posibilitate de a trece dincolo.

Un timp, hoinări încoace şi încolo, între cele două râuri. Se hrănea cu ouăle reptilelor zburătoare, care-şi făcuseră cuiburile pe faţa stâncii. Dormea în grotă. Era posac.

În cele din urmă, începu să exploreze tunelele din jurul peşterii.

IV

Jeremiah N. Reynolds stătea rezemat de balustrada punţii lui *Annawan*, în vreme ce corabia luneca din port în vastul Atlantic, deja furtunos şi rece în octombrie. Dar *Annawan* era echipată pentru ape mult mai friguroase - cele ale Antarcticii.

La tribord se legăna sora lui *Annawan*, botezată *Seraph*. Împreună, urmau să străbată Atlanticul şi să navigheze în apele de vară ale aisbergurilor. Reynolds spera să găsească deschiderea lui Symmes de la Polul Sud. Nu avea să fie prea norocos.

Expediţia *Annawan* - *Seraph* a ajuns până la 62° sud - într-adevăr, destul de departe, dar Palmer ajunsese, în 1820, până la 63° 45'. S-a trimis o expediţie pe uscat, către pol sau, cum spera Reynolds, către extremitatea sudică. Symmes crezuse că intrările vor fi localizate în jurul latitudinii de 82°. Reynolds şi oamenii lui se apropiaseră foarte mult, dar vremea nefavorabilă îi opri şi proviziile se împuţinaseră. Expediţia a fost salvată la timp. După aceea, corăbiile s-au îndreptat spre nord, pentru a nu fi prinse de iarna antarctică.

În timp ce Reynolds se zbătea cu expediţia, John Cleves Symmes murea în Ohio, dar Reynolds avea să afle vestea abia după un an. În apropierea coastei chiliene, echipajul lui *Seraph* s-a răzvrătit, i-a debarcat pe Reynolds şi ofiţeri şi a apucat calea pirateriei.

Jeremiah N. Reynolds şi-a dedicat următorii trei sau patru ani unor expediţii în Mările Sudului, pescuitului de balene, studiilor zoologice şi botanice în Pacific. A continuat să apere şi să susţină teoriile lui Symmes şi a călătorit prin Statele Unite, pentru a aduna subvenţii, aşa cum făcuse cândva Symmes, în vederea unui asalt total asupra lumii interioare.

Omul coborî.

Se rătăci pentru a doua oară şi hoinări fără ţintă prin grote, până când coborî.

Într-o altă lume.

Într-o lume ce conţinea o mare uriaşă, alimentată de cele două râuri care se vărsau în peştera subterană. Această a doua lume interioară era luminată de descărcări electrice şi inundată permanent de tunete. Exista o limbă de pământ, populată de câteva animale mici şi câteva plante degenerate.

Nu mai regăsi drumul de întoarcere. Nu avea de ales, decât să treacă din lumea aceasta marină, într-o a treia lume interioară.

Apoi a patra lume, a cincea, a şasea şi, probabil, mai multe, care nu erau însă în drumul său. Mergea într-una, hrănindu-se cu ce putea găsi, uimit şi surprins de extremele reprezentate de aceste lumi. Uneori se pomenea visând la soare şi lună, la zile şi nopţi. Dar, chiar dacă mai resimţea uneori vechile accese de singurătate, nu voia s-o recunoască. Bune sau rele, îşi spunea el, aceste lumi erau ale lui oricând dorea. Nu avea nevoie de tovarăşi.

Chiar şi aşa, îşi lăsă urmele pentru a vedea şi alţii.

Într-una din lumile interioare trăia o maimuţă. Era cea mai mare maimuţă care trăise vreodată pe sau în Pământ şi, deşi nu aparţinea niciunuia dintre triburile de maimuţe, le stăpânea ca un monarh absolut. Venea şi pleca de la un trib la altul. Când dorea ceva, lua. Gama dorinţelor sale se întindea de la o scărpinătură pe spate la

favoruri sexuale. În timp ce era la o femelă, într-un trib oarecare, masculii erau trimişi să plece să culeagă ciuperci sau rădăcini, sau orice altceva. Dacă se opuneau, maimuţa uriaşă i-ar fi ucis.

Creatura lui Frankestein nimeri peste maimuţă, pe când aceasta dormea într-un culcuş de ierburi.

Omul din bucăţi îşi pierdu degetul mijlociu de la mâna stângă.

Maimuţa uriaşă îşi pierdu viaţa, pielea şi o parte din carne. O ceată de pongoizi mici descoperi leşul, după ce învingătorul plecase. Ocoliră locul cu grijă, raţionând - desigur, instinctiv - că nici un animal n-ar fi putut face aşa ceva. Nici un animal n-ar fi putut jupui astfel uriaşa maimuţă. Ceva necunoscut şi mult mai teribil pătrunsese în lumea lor, ceva prea periculos şi sălbatic pentru a fi priceput de ei.

De la alte triburi aflară că fiinţa care luase pielea, o purta pe umeri. Fiinţa arăta precum o maimuţă lipsită de păr. Făcea flăcări cu mâinile şi punea carnea în foc înainte de-a o mânca.

Timp de generaţii aveau să privească nervoşi în jur, temându-se de noua creatură, infinit mai mult decât de maimuţa uriaşă.

V

Expediţia Franklin a pornit spre Polul Nord în vara lui 1844. Sir John Franklin a luat cu el două nave: *Errebus* şi *Terror*. Erau corăbii puternice, cu trei catarge şi elice acţionate de aburi. Erau construite pentru a cuceri Arctica.

Expediţia Franklin a dispărut, cu toţi cei 129 de membri. Timp de patruzeci de ani după aceea, Arctica a fost teatrul a nenumărate căutări după supravieţuitori. În timpul acestor expediţii de salvare s-a cartografiat o porţiune uriaşă a nordului.

Prin anii 1860, un american a trăit o vreme printre eschimoşii din nordul şi vestul golfului Hudson. Îi sâcâia într-una cu întrebări, pesemne în speranţa de-a afla câte ceva despre ultimele zile ale expediţiei Franklin.

Ajunse în cele din urmă într-o aşezare, unde o bătrână îi povesti despre nişte albi care împinseseră o barcă peste gheaţă. Americanul o descusu în amănunt şi-şi dădu seama că nu vorbea despre supravieţuitorii expediţiei Franklin, care dispăruse cu cincisprezece ani în urmă. Bătrâna reconstituia istoria supravieţuitorilor uneia dintre călătoriile lui Frobisher, veche de 300 de ani, în căutarea strâmtorii nord-vestice.

Omul lui Frankestein îşi croi drum prin alte tărâmuri şi, la un moment dat, trecu de centrul Pământului, dar nu ştiu asta niciodată.

Următoarea lume o cuceri, deoarece acolo trăiau fiinţe omeneşti.

Unele triburi Navajo, toate seminţiile Hopi, precum şi indienii Pueblo din America de Sud-Vest au o legendă despre Oamenii Subterani, zeii lor.

Toate aceste legende încep la fel:

Sub pământ era întuneric şi oamenii care trăiau acolo au dorit să vină sus. Aşa încât, au urcat prin tunele şi au găsit o lume nouă, cu soare pe cer. Au coborît înapoi şi s-au reîntors cu neamurile lor. Când au ieşit cu toţii la suprafaţă, ne-au zămislit pe noi.

În centrele satelor există *kivas*, construcţii subterane unde se desfăşoară ceremoniile religioase. În mijlocul fiecărui *kiva* se află un puţ, căruia nu-i poţi zări fundul. Se spune că pe acolo au suit primii oameni.

Memoria indienilor Hopi este, poate, mai bună decât cea a eschimoşilor. Hopi îşi amintesc multe lucruri dinainte de Frobisher. Dacă-i întrebi, îţi vor povesti despre Esteban, scavul de culoare al lui Cabeza de Vaca. Îţi vor povesti despre cercul de porumb pe care l-au făcut când a venit Coronado şi despre lupta cu norii celui mai înalt *pueblo* şi câţi oameni s-au sinucis când spaniolii au incendiat satul.

Însă Hopi şi-l reamintesc cel mai bine pe Esteban, al doilea străin pe care l-au văzut vreodată. Esteban era înalt şi negru. Avea buze groase şi-i plăcea să mănânce *chili* cât mai piperat.

Asta se petrecea în 1538.

Şi în mijlocul fiecărui pueblo este un kiva, pe unde primii oameni au urcat din interiorul Pământului.

Îi zări întâia oară în timp ce vâsleau, în pirogi făcute din piei de animale, pe oglinda lacului din care-şi potolea setea. Erau siluete neclare de oameni, greu de observat în amurgul perpetuu din această lume interioară. Dar erau oameni.

Se retrase sub umbrele arborilor cenuşii, cu scoarţa moale şi privi gânditor luntrele ce

dispăreau peste ape.

Oameni. Oameni, aici. În lumea lui. Cum? Cântări flinta în mâini. Izbutiseră oamenii să răzbată atât de adânc în interiorul Pământului? Chiar cu corăbii pentru a traversa oceanul arctic, chiar cu focuri, haine călduroase şi cu puterea pe care ţi-o dă numărul, ar fi putut firavele fiinţe omeneşti să parcurgă drumul pe care mersese el? Cum puteau exista oameni aici? Cum? Erau băştinaşi ai acestei lumi subterane? Înălţă din umeri şi o cută îi încreţi fruntea largă.

Ştiu la ce mă pot aştepta de la oameni. O să plec de-aici...

Unde? Înapoi în peştera maimuţelor? Înapoi, pe tărâmul căldurii şi al stâncilor topite? Înapoi în lumea marină?

Nu, se gândi el, apoi rosti cu glas tare:

— Nu!

Lumea interioară îmi aparţine. Toată. N-o voi împărţi cu oamenii. Îşi verifică atent picioarele, puse flinta pe umăr şi plecă în căutarea fiinţelor umane.

În timp ce mergea, căută să rămână alert, deoarece existau şi alte pericole. Odată văzuse din depărtare o fiară asemănătoare unui urs, devorând un cadavru. În altă ocazie, observase plutind o reptilă zburătoare, mult mai mare decât ororile din depresiune, o siluetă neagră profilată pe cenuşiul de deasupra. Iar altă dată, găsise urmele unui patruped, ale cărui gheare lăsaseră impresiuni lungi de doisprezece centimetri. Numai un nebun n-ar fi fost prudent aici. Şi totuşi, mintea îi hoinărea.

I-aş putea ataca pe aceşti oameni, îşi spuse. Am arme şi sunt puternic. În plus, nu pot fi ucis prin mijloace obişnuite. De asemenea, deţin de partea mea elementul surprizei. Aş putea năvăli asupra lor şi să-i nimicesc cu uşurinţă. Atunci aş fi iarăşi liber să fac tot ceea ce vreau. Dacă nu-i ucid acum, când sorţii îmi sunt favorabili, mă vor descoperi în cele din urmă şi tot va fi nevoie să lupt. Nu-mi vor tolera existenţa, când vor afla.

Dar... Se opri, fulgerat de un gând. Dar dacă oamenii aceştia sunt diferiţi de cei pe care i-am cunoscut înainte? Ce prostie! Nu te amăgi. Ştii bine cum sunt oamenii. Te urăsc când te văd. Nu faci parte dintre ei. Nu eşti om şi n-ai ce căuta printre ei. Dar dacă...

Mâncase în câteva rânduri şi dormise de câteva ori, când, în cele din urmă, descoperi un sătuc jalnic, construit la gura unui golf. Ascuns printre copaci, observă că aşezarea era alcătuită din vreo douăzeci de colibe din piei şi prăjini. Văzu femei afumând peştele pe nuiele şi mestecând pielea pentru a o înmuia, în timp ce, la malul apei, bărbaţii îşi reparau pirogile. Printre colibe, copii dezbrăcaţi fugăreau câini şi nişte animale asemănătoare porcilor.

Mai observă că bărbaţii erau înarmaţi, îndeosebi cu lănci, deşi câţiva purtau la brâu săbii grosolane din fier. Rânji, gândindu-se la şocul psihologic pe care avea să-l producă detunătura flintei sale.

Pe când se gândea la o tactică, la gura golfului se ivi o pirogă lungă şi joasă, care se îndrepta către plajă. Cei de pe ţărm ţipau şi-şi fluturau braţele. Femeile abandonară lucrul, iar copiii goniră o haită de câini lătrând, până la marginea apei. După acostare, ocupanţii pirogii - vreo zece bărbaţi - fură asaltaţi cu ţipete de bucurie şi bun venit. În ascunzătoarea sa, omul lui Frankestein simţi, inexplicabil, o durere în inimă.

Acum, şopti o parte din el. Atacă acum şi omoară-i cât nu sunt atenţi.

Îşi privi flinta. Din apropiere putea să ucidă doi-trei oameni cu o încărcătură şi, probabil, să rănească alţii. Simţi pistoalele apăsându-i carnea, acolo unde le strângea centura. Închise ochii şi văzu ţeste şi pântece despicându-se în timp ce năvălea în sat, izbind cu tesacul în rotiri ucigaşe. Văzu toţi locuitorii pe pământ, înaintea lui, morţi şi mutilaţi. Începuseră să-l furnice palmele. Ucide-i pe toţi.

În sat începuse o sărbătoare. Cu ochii închişi, ascultă râsetele subţiri, pătrunzătoare, cântecele ritmate. Ceva îi răsucea cu cuţit în inimă şi ştiu că n-avea să le facă nimic.

Dorea să intre în sat. Dorea să fie alături de ei. Dorea să fie unul de-al lor. Nu ştiuse cât de dureros este să fii singur. Încă doresc oamenii, recunoscu el înfrânt. Frankenstein a făcut din mine un prost. Sunt un monstru care vrea prieteni. Vreau un loc printre oameni. Nu-i drept să fiu atât de singur.

Raţiunea începea să se impună. Oamenii ăştia te-ar ucide dacă ar avea ocazia. N-au nevoie de tine. Nu te doresc. Propriul tău creator ţi-a întors spatele. Frankenstein te-a blestemat. Frankenstein te-a făcut ceea ce eşti şi asta e tot ce poţi fi. Un monstru. Abominabil în ochii oamenilor. Un...

Frankenstein e mort.

Opera lui continuă să trăiască.

Acum Frankenstein nu mai are nici o putere asupra mea. Îmi controlez propria mea viaţă.

Se sculă în picioare, pornind spre sat, de unde continuau să se audă strigăte. Vrei să renunţi atât de uşor la viaţă? Vrei...

Vreau oameni. Vreau prieteni. Vreau ce au şi ceilalţi oameni.

Înveşmântat în pielea de maimuţă, intră în sat, păşind greoi precum un urs.

Dacă Victor Frankenstein făcuse din el un monstru, flinta făcu din el un zeu.

În mod vădit, vânătorii care sosiseră în piroga cea lungă întreprinseseră o expediţie încununată de succes. În mijlocul satului se înălţa o grămadă de lucruri de preţ, iar în apropiere un morman, mai mic, de trofee: capete retezate, mâini, picioare şi organe genitale. Sătenii începuseră să bea din vase de lut şi mulţi dintre ei erau deja ameţiţi.

Unul din copii observă fiinţa care ieşise din umbră. Izbucniră strigăte de alarmă. Femeile şi copiii se strânseră laolaltă. Bărbaţii stăteau în faţa lor, cu lăncile şi săbiile pregătite.

Fiinţa se opri. Apoi înălţă flinta şi o răsuci, arătând-o de jur împrejur. După aceea trase şi din pământ zbură o brazdă de mărimea capului său. Privi, extrem de încântat, cum lăncile şi săbiile lunecară din mâinile tremurătoare.

— Vom fi prieteni, rosti. Şi râse cu o plăcere rece. Oh, Victor, de ce nu eşti aici!?

Fiinţei îi veni un gând interesant.

VI

Înainte ca în lumea exterioară să se fi scurs optsprezece luni, omul lui Frankenstein avea cea mai mare armată din interior. Armele de foc, alături de apariţia lui demonică, îi garantau zeificarea, deoarece sălbaticii care trăiau pe ţărmurile lacului erau extrem de superstiţioşi. N-aveau curaj să-l mânie. Conflictele locale fuseseră uitate, sau cel puţin ignorate, pe măsură ce cucerea sat după sat, înrolând locuitorii aşezărilor în oastea lui.

Urmat de 300 de războinici, părăsi lacul şi urmă cursul unui râu leneş şi şerpuitor până ajunse la primul oraş. În limba gutturală a locuitorilor subterani se numea Karac, şi arăta magnific după sătucurile mizere de lângă lac. Karac trimise o armată de 500 de oameni pentru a risipi sălbaticii ce dădeau târcoale zidurilor. Omul lui Frankestein puse pe fugă armata Karac-ului, dormi şi intră în oraş.

Căzură apoi, pe rând, Ipks, Kaerten, Sandten şi Maker, până când numai cel mai mare dintre aceste oraşe-state, Brasandokar rămase să i se opună cu puternica lui flotă.

Împotriva acestuia, fiinţa peticită era urmată nu numai de ceata sa de luptători, ci şi de armatele oraşelor cucerite, care ardeau de dorinţa răzbunării. Fuseseră multă vreme sub stăpânirea Brasandokarului, şi acum voiau sânge. Îl avură, sub conducerea fiinţei. În penumbra crepusculului, două mii de oameni atacară dinspre continent şi dinspre râul cel mare. Năvăliră peste porţi şi ziduri, ocupară docurile şi cheiurile. Flăcările umpleau văzduhul, în timp ce soldaţii alergau pe uliţele pavate cu pietre. Zdrobeau totul, şi omul lui Frankenstein era alături de ei.

Se opri numai când zări femeia.

Numele ei era Megan, şi era mezina conducătorului Brasandokarului. Fiinţa se oprise din jaf şi o zări la fereastra unui turn scund, spre care se năpusteau invadatorii. Opri asaltul, merse în turn şi o escortă până jos. Nu putea spune de ce făcuse asta. Ştia doar că nu-l tulburase într-atât nici femeia pe care blestematul său creator începuse s-o pregătească pentru el. Megan stătea la fereastra turnului, cu capul întors într-o parte, ascultând zgomotele bătăliei. Curaj? Nebunie?

Nu-i trebui mult să-şi dea seama că era oarbă. Îi aşeză mâna mică şi albă pe braţul său şi, în tăcere, o conduse jos, pe trepte. Pătrunseră împreună în curte şi oamenii lui, împroşcaţi de sânge, îi făcură loc să treacă, iar în mintea lui răsuna un singur gând: mi-am aflat destinul.

Peste tot atârnau lămpi strălucitoare, din ierburi luminoase. Brasandokarul părea împodobit pentru un bal mascat, dar tăciunii mai pâlpâiau pe alocuri, iar pe străzi continua să se simtă duhoarea sângelui închegat. Văduvele boceau în pragurile caselor. Cântecele durerii lor erau acoperite uneori de strigăte şi zgomot de unelte.

Fiinţa stătea înaintea lui Megan, în turnul unde o zărise pentru întâia oară. Femeia se juca într-una cu darul lui, o bijuterie neagră

din cuferele Sandtenului.

N-am văzut niciodată o femeie atât de frumoasă, se gândi el. Apoi, partea întunecată şi nebună din interiorul lui, aceea care îl îndemnase să-i ucidă pe săteni, şopti: Prostule, prostule. Scutură furios din cap. Nu. Nu acum. Nici prost, nici monstru. Om. Împărat. Zeu.

Un zeu îndrăgostit pentru prima dată în viaţă.

— Sire, rosti Lady Megan lăsând bijuteria.

— Da?

— Te-aş ruga să nu mai continui în felul acesta.

Sub frunte îi răsună un hohot batjocoritor. Se înfioră şi încleştă dinţii.

— Te-am ofensat? întrebă el cu un glas ce suna gros şi străin.

— Eşti un cuceritor, sire şi Brasandokarul îţi aparţine; poţi face cu el orice doreşti. Puterea ta nu are limite. Un singur cuvânt şi oştile tale...

— Am terminat cu oraşul acesta, Lady Megan. Am terminat cu oştile. Brasandokarul va fi refăcut în ... Îşi înghiţi cuvintele, neajutorat. Într-o lume lipsită de timp, nu existau săptămâni.

— Am auzit oamenii lucrând, încuviinţă ea încetişor. Dar am auzit şi soţiile plângându-şi bărbaţii. Tatăl meu zace rănit, iar cumnatul meu este mort. Eşti încă un cuceritor. Nu poţi continua aşa. Ia-mă, ca pe un drept ce ţi se cuvine, dar...

— Nu!

Lady Megan îşi întorsese ochii goi în direcţia glasului.

— Altfel poţi fi considerat un rege slab, sire.

Se sculă în picioare şi începu să măsoare încăperea. Nu cine ştie ce rege, se gândi cu amărăciune. Nu cine ştie ce zeu.

— De ce nu mă iei! întrebă încet femeia.

Pentru că. Pentru că.

— Pentru că te iubesc. Nu vreau s-o fac împotriva voinţei tale. Pentru că sunt foarte urât.

Pentru că sunt un monstru. Viaţă fără suflet. Un golem. Un travesti. Un lucru. Ceva. Creatură. Se opri în faţa ferestrei de unde ea ascultase zgomotele din Brasandokar. La ordinele lui, luptătorii munceau alături de localnici pentru înlăturarea stricăciunilor. Imperiul său va avea puţine cicatrici.

În gură, gust de cenuşă. Să plec? Ia-le şi vor reveni la încleştările lor. Şi unde poate merge acum un zeu? Da. În josul râului. Spre fluviul cel mare, dincolo de Brasandokar. Spre lumi noi. Spre iaduri vechi.

Pornise, când simţi pe spate atingerea ei. Se întoarse şi o privi, în timp ce ea se întinse cât putu, ca să-i atingă gâtul şi faţa cu degetele.

— Da, încuviinţă Lady Megan. Eşti foarte urât. Numai cicatrici şi zbârcituri. Îi atinse mâinile. Eşti strâmb. Şi inima ta este strâmbă. Ai inima unui copil într-un trup de fiară.

— Pot să plec, Lady Megan.

Ea se retrase şi reveni pe scaunul ei.

— Nu te iubesc.

— Ştiu.

— Dar poate voi ajunge să te iubesc.

VII

Prima povestire publicată de Edgar Allan Poe: "Manuscris găsit într-o sticlă", se referea la lumea lui Symmes, deşi, pe atunci, Poe nu ştia asta. Abia în 1836, pe când edita manuscrisul lui Arthur Gordon Pym, Poe a găsit unul dintre discursurile lui Jeremiah N. Reynolds, ţinut în Camera Reprezentanţilor, prin care solicita finanţarea unei expediţii spre Mările Sudului. În aceeaşi revistă care publica prima carte a memoriilor lui Pym, Poe iscălea un articol în apărarea lui Reynolds şi a teoriilor răposatului căpitan Symmes.

La un an după apariţia *Aventurilor lui Arthur Gordon Pym*, Reynolds şi-a publicat cartea despre vânătoarea de balene în Pacificul de Sud, în care a inclus şi amintiri din timpul expediţiei cu *Annawan*. În această carte, el a oferit primele relatări complete asupra uriaşei balene albe, Moby Dick, care de peste o jumătate de veac teroriza balenierele.

Poe şi Reynolds nu s-au întâlnit niciodată.

Nunta a avut loc în Brasandokar. Omul lui Frankenstein a fost nevoit să poarte verigheta pe degetul mic, deoarece inelarul îi fusese smuls de maimuţa gigantă. După ceremonie, a dus-o pe Lady Megan în cel mai înalt turn al oraşului şi, cu blândeţe, i-a întors chipul în sus, astfel încât ochii goi s-au aţintit în beznă.

— Acolo ar trebui să fie stele, i-a spus el, şi luna. Lumini prin văzduh. Aş vrea să ţi le pot oferi pe toate.

— Sună ca şi cum ar fi minunat de văzut. Aş vrea să pot...

Datorită felului în care fusese alcătuit bărbatul, contactul sexual era dificil pentru ei. Au reuşit, în cele din urmă şi Lady Megan i-a născut un fiu mort. Ea a fost zdrobită de durere, dar el nu i-a făcut nici un reproş. S-a blestemat pe sine, pe creatorul său, universul nepăsător, iar cuvintele pe care i le adresase lui Victor Frankenstein l-au hăituit: "Voi fi alături de tine în noaptea nunţii."

Frankenstein avea să fie întotdeauna alături de el, deşi murise de mult.

În al treilea an al iubirii lor, considerând timpul lumii exterioare, Kaerten se răsculă. În Brasandokar, părerile erau împărţite: generalii doreau să distrugă din temelii oraşul răsculat.

El le vorbi din turn.

— Veţi ajunge aşa cum am fost eu cândva. Veţi ucide şi veţi continua să ucideţi. Acest tărâm ar fi fost pârjolit de furia mea. Înţelegeţi? Nu m-aş fi oprit cât timp exista o fiinţă vie. Apoi, oamenii mei şi cu mine ne-am fi luptat între noi. Acum am ajuns să simt pace în suflet. Am căpătat-o atunci când n-am mai ucis. Am putea face cu toţii la fel.

Insistau totuşi pentru război. Armatele erau nerăbdătoare. Kaerten trebuia să constituie un exemplu, altfel, celelalte oraşe ar fi considerat neintervenţia drept un gest de slăbiciune. Deja se urzeau conspiraţii în Karac, Ipks şi Makar. Nici Brasandokarul nu era lipsit de intriganţi.

— Dacă doriţi atât de mult să ucideţi, răcni el, veniţi la mine. O să v-arăt ce-nseamnă să ucizi!

Apoi se întoarse în apartamentele sale.

Lady Megan luă mâna uriaşă în palmele ei şi o sărută.

— Vor învăţa, rosti ea mângâietoare. O să le arăţi. Însă acum, ei nu te pot suferi pentru că ai învăţat să nu ucizi.

El rămase pesimist.

— Război! Război! Război!

O simţi pe Megan tremurând lângă el. O trase mai aproape şi o mângâie blând, protector. Capul ei se odihnea pe umărul lui, iar mâna pe pieptul palid şi brăzdat de cicatrici.

Dedesubt, în curte, armata continua să scandeze:

— Răz-boi! Răz-boi! Răz-boi! Răz-boi!

La un moment dat îşi părăsise patul, pentru a-i privi de sus. În mulţime erau destui dintre cei care-l urmaseră la început. Îi ameninţase cu pumnul.

— Mi-e teamă, mărturisi Megan. Îmi amintesc cum ascultam la fereastră, când ai ocupat oraşul. Atunci mi-era frică, dar eram şi curioasă. Nu ştiam la ce să mă aştept, nici chiar atunci când ai venit şi m-ai însoţit jos. Acum mi-e teamă, realmente teamă. Oamenii aceştia ţi-au fost prieteni.

— Ssst! Încearcă să dormi. Le-am trimis vorbă ofiţerilor să-i împrăştie pe soldaţi. Şi, dacă se înrăutăţeşte, o să-mi chem unităţile de elită.

Îi sărută fruntea şi se lăsă pe spate, încercând să ignore scandările. Să las armata să distrugă Kaertenul. Imperiul să tremure de frica mea. Dar să trăiesc în pace.

Scandările lăsară loc unui vacarm de răgnete, punctate de zăngănit de spade. Se sculă de lângă Lady Megan şi sări la fereastră, exact în momentul când garda lui personală se prăbuşi sub presiunea mulţimii. De la etajele inferioare începură să răzbată urlete şi blesteme.

Lady Megan se ridică în capul oaselor şi rosti încet:

— A început, nu-i aşa?

Nu răspunse, dar îmbrăcă pantalonii şi mantaua şi se îndreptă spre un dulăpior sculptat în lemn.

— Ce vrei să faci? întrebă ea, când auzi fâşâitul tesacului. Vocea îi era plină de spaimă.

— Încă se tem de armele de foc, mormăi, încărcându-şi pistoalele. Avea exact atâta pulbere şi gloanţe cât să încarce toate armele, inclusiv flinta. Împinse la o parte butoiaşul şi caseta din oţel, înfipse pistoalele şi pumnalul la centură şi legănă flinta pe braţ. Zgomotele bătăliei se apropiau. Tot mai mult.

— Rămâi aici până mă-ntorc. Zăvorăşte...

Uşa se curbă spre înăuntru, izbită de ceva greu. Lady Megan ţipă. Omul lui Frankenstein apropie ţeava flintei la o jumătate de metru de uşă şi trase. În spaţiul închis, bubuitura îi asurzi, dar nu putu acoperi urletele de agonie.

O lance apăru printr-una din găurile făcute în uşă. O smulse şi izbi în gaură cu patul pistolului. O a doua lance ţâşni şi-l împunse în încheietură. A treia îl răni superficial. Urlă de furie şi-şi descărcă pistoalele în atacatori. Când termină muniţia, păşi

înapoi şi apucă lancea pe care o smulsese.

Apoi, uşa sări din ţâţâni şi căzu în odaie, urmată de ranga grea de fier ce o doborîse. Fiinţa străpunse primul om prin uşă. O sabie îl crestă pe frunte când scoase tesacul, zdrobind sternul atacatorului. Soldaţii năvăliră în cameră, sărind peste rangă şi peste cadavre, pierzând braţe, mâini şi capete, prăbuşindu-se şi îngreunând sarcina celor ce-i urmau. Un tăiş îl lovi din lateral, atingându-i coastele. O lance lunecă pe sub sabia lui, înfigându-i-se în pântece. O altă sabie îl lovi în şold. Urlă. Răsuci tesacul, mârâind când ceva scârţâi sub tăiş. Nu mai aveau sfârşit. Veneau într-una, mai mulţi decât putea număra, mai repede decât putea ucide. Izbi cu tesacul şi greşi, iar cineva îl înjunghie în vintre. Izbi şi greşi din nou, iar o lamă îi tăie obrazul. Izbi şi greşi şi scăpă tesacul, iar ceva ascuţit şi fierbinte îl împunse sus, în piept şi se prăbuşi. Îl uciseseră... deocamdată.

Flancat de gardă, hoinărea pe străzile unuia dintre oraşele sale. Alături de el, Lady Megan, mezina fostului stăpân al Brasandokarului, era purtată într-o litieră de către patru bărbaţi puternici, care gâfâiau şi mârâiau, încercând să ţină pasul cu el. Din timp în timp, o privea şi zâmbea scurt. Nu-l iubea, dar îi spusese că poate va ajunge să-l iubească. Continua să-şi repete că, deocamdată, se mulţumea cu atât.

Pe de altă parte, probabil că oamenii lui n-aveau să înveţe să-l iubească niciodată. Îl respectau şi i se supuneau. Dar nu puteau iubi ceva de care se temeau. Copiii fugeau când îl vedeau, iar îmbulzeala pieţelor se destrăma la trecerea lui. Oricum, îi plăcea să străbată oraşul pe jos şi era fericit că Lady Megan fusese de acord să-l însoţească. Din când în când, se oprea să-i descrie împrejurimile. Strălucirea bijuteriilor din Sandten. Desenele ţesăturilor în Ipks. Solzii fosforescenţi ai peştilor ciudaţi, ce se ridicau de pe fundul râului. O plimbă pe cheiuri şi-i povesti despre mulţimea de corăbii, canoe din piei, galere, şlepuri, barcaze şi plute.

Şi cineva se ridică de pe docuri să-l înfrunte şi nu era altul decât Victor Frankenstein, un hoit palid, cu ochii opaci, cu obrajii muşcaţi de ger şi gheaţă.

Te aştept să mi te alături, spuse Frankenstein. Vocea era aidoma celei care-i răsunase în ţeastă, înebunindu-l şi îndemnându-l să comită crime.

În sfârşit, te văd, îi răspunse fiinţa.

Frankenstein privi dincolo de el, spre Lady Megan. Vei pierde totul, îi vorbi, fără să-şi ia ochii de la femeia oarbă. Aşa cum eu am pierdut totul. Noi doi avem acelaşi suflet, monstrule şi destinele noastre sunt paralele.

Eşti mort, Frankenstein, iar eu sunt liber. Întoarce-te în mormânt.

Nu singur, diavole. Nu singur. Frankenstein râse ascuţit şi se întinse înainte, braţul lungindu-i-se ca într-un coşmar, peste capul fiinţei, spre chipul lui Lady Megan.

Ba da! Singur! Îl sfâşie pe Victor Frankenstein şi se întoarse cu Lady Megan în turn.

Creştetul capului femeii îi ajungea până la piept. Avea un păr lung şi fin, de o culoare luminoasă, aproape argintie. Pielea îi era albă, precum porţelanul. Sânii îi erau mici şi tari, pântecele uşor rotund şi şoldurile zvelte. Era doar o adolescentă când se măritase cu el, dar cunoştea tehnicile sexuale - în Brasandokar nimeni nu răsplătea virginitatea - şi nu râse de totala lui ignoranţă în astfel de chestiuni. Era prima femeie pe care o vedea dezbrăcată.

Iar după prima lor stângace împreunare, Victor Frankenstein apăru la picioarele patului, privindu-l dispreţuitor. Megan părea că nu-l observă.

Chiar şi în postura asta eşti o caricatură, spuse Frankenstein, arătând penisul neputincios al creaturii. Ai îndepărtat frumuseţea oricărei funcţii umane.

Păcatul este cu creatorul meu.

Păcatul este că ai încălcat promisiunea pe care mi-ai făcut-o pe patul morţii. Continui să trăieşti, monstrule.

N-am avut prea mult de ales. Se rostogoli din pat, să alunge fantoma, dar genunchii îi cedară şi se prăbuşi pe podea. Durerea îi explodă în cap, în piept, în membre. Zăcea cu faţa în jos şi-şi trăgea cu greu răsuflarea. Pământul se închise şi-l sufocă.

Îi trebui o eternitate să se târască înapoi, la suprafaţă. Cu cât se apropia, durerile se înteţeau. Simţea în gură gustul sângelui. Gemu, ridică ochii şi privi, buimăcit, masacrul. Totul era lipsit de sens. O uşă crăpată, scoasă din ţâţâni. O rangă de fier. O mulţime de arme. Peste tot, sânge. Îşi luă capul în palme, căutând să ordoneze lucrurile.

Megan. Lady Megan. Unde era Lady Megan?

Începu să-l cuprindă spaima. Se târî de-a curmezişul podelei, până ajunse la capătul

patului; acolo se ridică în mâini şi genunchi. Privi. Privi. Privi. Privi.

Până când se prăbuşi iarăşi pe podea, zărind cadavrul însângerat de pe pat. Până când văzu înaintea ochilor doar un ocean uriaş şi roşu. Până când se auzi răcnind de durere animalică..

Îl auziră în străzile de jos, auziră un urlet de parcă ar fi înviat unul din acei demoni în care credeau pe jumătate, iar câţiva dintre ei îşi scoaseră săbiile din teci, gata să se întoarcă în turnul unde-i măcelăriseră pe el, pe femeia lui şi pe cei câţiva credincioşi. Se opriră când îl văzură la fereastră.

— O să v-arăt eu război! răcni el şi o grindă metalică se prăbuşi în mijlocul lor. Ţipete şi gemete umplură curtea. Dispăru de la fereastră. Peste câteva clipe, un dulap greu zbură afară şi se sparse de piatră. Fu urmat de scaune, un cufăr, cadavrele războinicilor.

Apoi coborî şi el, cu tesacul în mână şi toţi se împrăştiară şi fugiră din faţa mâniei sale, azvârlind armele şi călcând în picioare pe cei căzuţi. Zbura după ei, uitându-şi rănile. Îi mâna înainte, ucigându-i pe cei pe care-i ajungea.

Se dezlănţuise împotriva Brasandokarului. Dărâmă case şi înjunghie animalele din pieţe. Răsturnă felinare şi tarabe. Zdrobi butoaie cu lichior şi azvârli un soldat într-o fântână publică. Luă o torţă şi dădu foc peste tot, iar oraşul incendiat începu să lumineze cerul cavernei pe o distanţă de multe mile. Târî oamenii afară din locuinţe şi-i măcelări în rigole.

În cele din urmă, epuizat, ameţit, şocat, ajunse în port. Prăbuşindu-se pe o plută, îi tăie legăturile şi se lăsă dus de curent. Înapoia lui, Brasandokarul strălucea şi era convins că-l distrusese pentru totdeauna. Scutură pumnul către flăcări.

— Nu vreau cicatrici pe chipul imperiului meu! strigă el, dar inima nu-i triumfă. Megan continua să fie moartă. Megan era moartă.

Strigând şi plângând, se prăbuşi pe plută. Îl ducea spre marele fluviu, acolo unde oamenii nu merseseră.

VIII

Se trezi înainte ca fluviul să intre într-o peşteră scundă şi întunecată.

Nu putea spune cât timp navigase, aşa cum nu putea şti cât timp şi ce distanţă străbătuse prin cavernă. Uneori, pluta se izbea de un banc invizibil, alteori se răsucea în josul apei. Câteodată, pereţii peşterii străluceau datorită ciorchinilor de ciuperci fosforescente, iar câteodată pe plafon sclipeau animale precum nişte stalactite mişcătoare.

De cele mai multe ori însă domnea bezna de nepătruns.

Merg dintr-un iad în altul, se gândi, potolindu-şi setea din fluviu. Acum apa era mai rece, dar oare râurile subterane nu erau întotdeauna reci? Nu trăise el în peşteri, vânat de oameni, dispreţuit de toate fiinţele şi nu băuse din aceeaşi apă rece? Îşi amintea cu greutate, dar hotărî că, oricum, era lipsit de importanţă.

Ceea ce contează este că fluviul duce undeva, departe de tărâmurile oamenilor, unde pot fi liber de lăcomiile şi spaimele lor. Mi-e cald sub manta. Rănile s-au închis. Am încă tesacul. Sunt încă liber. Se ghemui pe plută şi încercă să ignore primele crampe de foame. Creştetul lui Lady Megan îmi ajunge la piept. Are părul lung şi fin, de o culoare luminoasă, aproape argintie. Pielea îi este...

În cele din urmă, observă că curentul slăbea, iar albia se lărgea. Miji ochii în semiîntuneric şi, cu coada ochiului, văzu mişcându-se o lumină. Întoarse capul. Lumina dispăru. În jur, apele se întindeau negre.

Lumina reapăru înaintea plutei. Privi în apă. Dedesubt se întrevedeau mişcări vagi: mai multe puncte ondulau, înaintau, reveneau. Afundă mâna în apă. Punctele dispărură în adânc. Menţinu mâna în apă.

Brusc, punctele deveniră iarăşi vizibile. Se întinse, simţi ceva şi strânse. Ceva i se zbătea în pumn. Îşi scoase braţul lung din apă şi izbi cu el de punte. Acel ceva încerca să scape. Îl izbi din nou şi rămase nemişcat. Strălucirea lui pălea încet.

Privi în jur şi zări în apă puncte mişcătoare. Ceva plescăi înapoia plutei. Luminiţele dispărură.

În curând, pătrunse într-un alt loc iluminat. Lumina provenea de la ciupercile fosforescente de pe pereţi. Vâsli aproape de mal şi smulse o bucată de muşchi. O parte din luminescenţă îi rămase pe palmă.

Reveni în mijlocul fluviului, apoi îngenunche să examineze ceea ce scosese din apă. Era o salamandră, lungă de aproape un metru. Pe partea dorsală era şirul de puncte fosforescente, care-i adusese moartea. Avea

ţeasta turtită şi de forma unei săgeţi.

O mâncă fericit. Când îşi potoli foamea, începu să examineze împrejurimile. Pereţii cavernei se curbau uşor în lateral. Lichenii şi muşchii deveneau tot mai deşi, iar apele se despicau tot mai frecvent sub săriturile peştilor. Aici fluviul era puţin adânc, deşi existau locuri unde nu atingea fundul cu vâsla. Lăsă curentul slab să-l poarte mai departe. Se întrebă ce anume putea trăi în adâncuri.

Vâslea, când auzi în spate plescăitul unei creaturi uriaşe. Înainte, apele deveniră calme şi netulburate. Nimic nu se mai mişca la suprafaţă. Ceva înspăimântase salamandrele şi peştii. Se auzi un alt plescăit. Ridică vâsla precum un harpon şi aşteptă, dar nu se întâmplă nimic. Încet-încet, punctele luminoase reapărură în apă.

În scurt timp, malurile fluviului dispărură din vedere. Curentul era aproape inexistent. Deasupra capului, petece slabe de lumină se arcuiau înainte şi lateral. Aici, gândi el, este capătul fluviului. Un vast lac subteran. Poate se vărsa în alte lumi. Poate se deschidea spre exterior. Înălţă din umeri, gata să accepte orice şi se întinse să se odihnească.

Fu trezit de ploaia blândă care-i înmuia faţa. Deschise ochii şi, pentru întâia oară după mulţi ani, i se păru că zăreşte stelele. Dar sub pământ? Şi ploaia? Într-o peşteră?

Se ridică şi scutură din cap, să se limpezească. Era o ploaie nemaivăzută nicicând de oameni. Pe plută cădeau lucruri mititele şi luminoase. Peştii se zbăteau, se răsuceau în apă şi săreau pe plută, încercând să prindă lucrurile acelea.

Îşi scoase din păr o crisalidă sclipitoare, apoi privi din nou în sus, clipind. Din plafonul slab luminat se revărsa o zăpadă uşor strălucitoare şi pe sus fâlfâiau forme mici, înaripate.

Răsuci crisalida în mână. Larvele începeau să iasă şi peştii se zbăteau înebuniţi de lăcomie. Se întinse şi ucise cel mai mare peşte care sări pe plută, mătură grămada de crisalide în apă şi ieşi din ploaia scânteietoare, la fel de brusc precum intrase. Când începu să mănânce peştele, auzi prin fluviu plescăituri îngrozite, de parcă ceva imens ar fi dat iama prin peşti. Nu putu zări nimic.

Dar mai târziu fu convins că văzuse nişte vagi forme albe, înotând în distanţă.

Omuleţul cel brunet murea în delirium.

Doi escroci îl îmbătaseră de ziua alegerilor, în Baltimore, Maryland şi-l duseseră de la o circumscripţie la alta, punându-l să voteze sub diferite nume. Era ceva obişnuit să foloseşti beţivi şi cerşetori pentru influenţarea voturilor.

Nici unul dintre cei doi bărbaţi nu ştiau cine era cel care se împleticea, bolborosind, între ei. Omuleţul era Edgar Allan Poe, dar un Poe atât de prăbuşit în abis, încât nu l-ar fi recunoscut nici măcar unul din puţinii prieteni. Opiumul şi alcoolul îşi făcuseră efectul asupra unei minţi deja împovărate de o viaţă de tragice accidente.

Când votarea luă sfârşit, îl abandonară pe Poe în faţa unei porţi. Acolo îl descoperi un poliţist şi-l duse la un spital. Ardea de febră, se zvârcolea în pat şi bolborosea. Personalul spitalului nu-l putea domoli.

În zorii următoarei zile, Edgar Allan Poe se sculă în capul oaselor.

— Reynolds! strigă el. Reynolds!

Apoi căzu pe spate şi muri.

N-ai un nume, sire? întrebă Lady Megan.

Am fost denumit Diavolul, răspunse fiinţa. Şi, mai rău, îşi aminti. Soldaţii îmi spun Ursul, sau Distrugătorul, sau Maimuţa.

Dar un nume, insistă ea, un nume adevărat? Nu-ţi pot spune Ursul, sau Maimuţa.

Victor Frankenstein nu m-a botezat.

Cine era Viter Frang...? clătină din cap, nereuşind să pronunţe silabele ciudate. Cine era el? Ea? Un prieten, un zeu?

Îi spuse. Ea păru îngrozită, apoi dispăru.

Zăcea pe plută şi simţea apă pe obraji. Plânsese în somn.

Le auzi ţipetele răguşite, cu mult înainte de a le vedea. Tavanul înalt al peşterii, luminat de fosforescenţa lichenilor, se povârnea înaintea lui. Pe măsură ce plutea, zgomotele sporeau ca intensitate şi, de câteva ori, zări în apă vagi forme albe.

Luă vâsla şi, după ce-i scoase funia, o ascuţi cu pumnalul. În felul acesta, avea o lance primitivă, dar ucigătoare.

Siluetele albe îl aşteptau. Ţipară la el şi se înghesuiră de ambele părţi ale plutei. Erau de înălţimea unui om, cu ciocuri mari, picioare palmate şi nişte rudimente de aripi.

Înapoia lui era un cerc de lumină mai strălucitoare. Renunţă să le mai ameninţe şi vâsli înainte. Erau prea greoi pentru a se căţăra pe plută, dar izbuteau să-i încetinească mersul, îngrămădindu-se în calea lui. Le lovi

cu vâsla, până când simţi pluta hârşâindu-se de fund. Atunci sări în apa până la genunchi şi înaintă spre cercul de lumină, răsucind vâsla precum o bâtă, croindu-şi drum prin masa de pene şi ciocuri albe. Lumina din faţă era un cerc alb: gura unui tunel. Sub picioare îi trosneau ouă, iar păsări tinere se zbăteau şi mureau sub tălpile lui.

Una din păsările uriaşe se ridică să-i oprească trecerea. Îl duru braţul când rupse lancea improvizată în ţeasta ei. Sărind peste cadavru, se precipită către lumină, în tunel. Într-o lume de coşmar, pardosită cu pietre negre ca abanosul.

Îl hăituia un talaz de orori albe. Alergă prin coridoarele săpate în stâncă de fiinţe cu mult mai bătrâne decât rasa umană. Zări pe pereţi încrustaţii şi sculpturi ce nu erau făcute de mâini omeneşti, dar nu se opri până nu ajunse în lumina unei largi deschideri centrale. Spre stânga şi dreapta porneau tunele. Deasupra deschiderii, o pătură cenuşie de gheaţă se arcuia, formând un dom. Podeaua era acoperită de sfărâmăturile fostului plafon.

Auzi înapoia lui cârâielile răzbunătoarelor păsări albe şi se năpusti într-unul din tunele, trezindu-se la piciorul unei rampe spiralate. Era frig şi miroasea a praf şi vechituri. Mirosea ca în bisericile năruite în care intrase, un iz de răşină şi frunze moarte, specific pădurilor. Se înfioră involuntar şi începu să urce.

Ajunse într-un coridor cu vitrine din sticlă şi continuă să alerge, trecând pe lângă exponate şi maşinării ciudate. Erau unelte curbate în mod straniu, pârghii şi roţi de culoarea aramei, fierului, aurului şi argintului. Într-o vitrină văzu un obiect cu o lamă curbă, ascuţită, asemănător unei halebarde. Izbi geamul cu vâsla în zadar. Cuprinse vitrina cu braţele şi strânse, iar un panou se desprinse cu un sunet metalic.

Se auzi un zgomot slab, stins. Undeva, fusese lovit un gong.

Smulse halebarda din suport şi o examină. Era curios echilibrată şi făcută complet din metal. În mod evident, nu era destinată unei făpturi cu mâini. Totuşi fu mulţumit, şi când năvăli prima pasăre, atacându-l, îi zbură capul printr-o mişcare scurtă. Gongul continua să răsune şi părea că se aude de pretutindeni. Fugii. Pasărea decapitată se prăbuşi pe podea. Tovarăşele ei furioase năvăliră în încăpere.

În al doilea tunel ascendent, se întâlni cu fiinţele care zăngăneau. Făpturi desprinse din coşmare, dincolo de raţiune. Mergeu paralele cu el prin tunel. La început erau puţine, dar de fiecare dată când ajungea la un tunel de legătură iluminat, veneau altele, blocându-i calea, aşa încât nu se mai putea întoarce. Glasurile lor răsunau prin coridoare şi tunele, dar nu zărea decât tentacule, cili şi miriade de ochi strălucitori.

Ocoli un colţ şi îi apărură în cale trei creaturi, cu suliţe ridicate şi trupurile ghemuite, atât cât putea îndoi conurile groase ca nişte butoiaşe.

Halebarda izbi prima dintre ele, dedesubtul ochilor holbaţi. Vârful conului descrise un arc de sânge verde şi se izbi de perete, iar trunchiul se prăbuşi în faţă, scăpând lancea din tentaculă. Cinci perechi de aripi de piele, aidoma celor de liliac, începură să se zbată spasmodic.

Omul lui Frankenstein nu se opri, ci înaintă şi lovi al doilea con. Lama se rupse în trunchi. Fiinţa azvârli lancea spre el.

Plonjă pe podea, evitând proiectilul, înhăţă făptura de partea posterioară şi o trase spre el. Aceasta se răsturnă pe spate, lovind cel de-al treilea con. Amândouă se prăbuşiră într-o grămadă zvârcolitoare. Se aruncă peste ele, simţi sub degete ciorchinii de ochi şi îi rupse cu violenţă. Ţipetele ascuţite ale conurilor încetară când le sfârtecă trunchiurile cu o suliţă. Era ca şi cum ar fi despicat pepeni.

Reluă alergarea, alunecând pe sângele vâscos şi verde. Înapoia lui se auzeau tot mai multe ţipete, amestecându-se cu zbieretele răguşite ale uriaşelor păsări albe.

De două ori fu nevoit să cotească, atunci când conurile îi bolcară calea. A treia oară, pricepu că încercau să-l oprească de a pătrunde în tunelurile de legătură. Apărau ceva? Pe conducătorii lor? Pe copiii lor?

Se năpusti asupra unui grup, înainte ca aceştia să-şi dea seama. Ţipetele de avertizare ţâşniră prea târziu pentru a-i salva pe primii doi paznici. Trecu printre ei, fără să-i lase să-şi revină. Răcnetele dindărât sporiră în intensitate şi volum, pe măsură ce alergau prin tunel. Întrezări o mişcare în faţă: în capăt era o sală, iar două conuri îşi agitau lăncile, avertizându-l. Înapoia lor, un al treilea prinse o roată cu tentaculele şi începu s-o învârtă. Un panou glisă din plafon şi închise sala.

Urlă şi sări înainte. Conurile azvârliră armele şi fugiră. Le privi, apoi se uită în jur. Pe peretele opus se vedea o uşă uriaşă de metal, ferecată cu zăvoare, lacăte şi lanţuri,

ducând... unde? În tainițe și mai întunecate? În Iad? Într-un arsenal, într-o creșă? Mașinăriile din jur nu-i ofereau nici o cheie.

Brusc, simți un miros greu, acoperind izul de vechituri. Miasma părea să vină prin crăpăturile ușii gigantice. Se apropie și auzi un zgomot asemănător unui plescăit, de parcă cineva ar fi târît un cadavru imens, intrat în putrefacție.

Din lateral apărură două conuri. Îl văzură mergând către ușă și începură să gâgâie și să țipe, agitând din tentacule și cili, bâzâind din aripi și răsucindu-și ochii, parcă implorându-l să nu se apropie de poartă. În mod evident, nu doreau să-l lase să vadă ce se afla înapoia ei. El căuta doar scăparea. Poate că era acolo.

Unul din conuri aruncă spre el un flacon, dar nu-l nimeri. Se auzi un pocnet și o explozie, când sticla izbi peretele, și focul se întinse peste podea precum o limbă portocalie.

Pentru o clipă, omul lui Frankenstein simți frica, dar apoi văzu că focul îl separa de cele două conuri, însă nu și de un panou acoperit de mânere și cadrane, în peretele de lângă ușă. Se aruncă spre mânere și se lăsă cu toată greutatea pe ele. Nu se întâmplă nimic. Încercă alte pârghii. Nimic. Conurile neajutorate îl priveau îngrozite.

Iar camera începu să se zgâlțâie.

Ușa prin care intrase el se redeschise. Dincolo de șerpii de foc, zări mulțimi de conuri scurgându-se din tunel. Unul aruncă o secure, zdrobind cadranele de lângă mâna sa. Undeva departe, dedesubt, cutremurăturile zgâlțâiau vreo mașinărie uriașă. Ușa pârâi, apoi metalul scrâșni dureros și, încetișor, se deschise. Se răsuci pe țâțânile uriașe și un miros de moarte și putreziciune umplu încăperea.

Aplecat într-o parte, gata să traverseze flăcările spre ușă, privi cu oroare cum ceva începuse să se prelingă prin deschizătură. Curgea într-una, ocolind vâlvătăile dinaintea lui, tot mai repede, până ajunse la mulțimea de conuri care încercau să scape prin tunelurile laterale. Se auzi un zgomot obscen, de scurgere, și un con dispăru în torentul lent. Celelalte conuri țipară. Unele fluturară din aripi, se înălțară de la podea și descriseră ocoluri, izbindu-se de pereți aidoma unor canari orbi. Când se prăbușeau, erau înghițite de margini unsuroase din gelatina spurcată.

Undeva, dedesubt, se auzi o explozie și podeaua se clătină, trosni și crăpă. Gelatina se încreți, se răsuci și alunecă în fisură. Când dispăru, prin ușă răbufni o altă masă vâscoasă, ocoli flăcările și crăpătura și pătrunse pe unul din tuneluri. Țipetele și fluierăturile încetară brusc. Apăru a treia oroare, apoi a patra și a cincea. Solul tremură și fisura se întinse de pe podea pe perete și deasupra. Din plafon curse praf.

Împins înapoi de dogoarea focului, omul lui Frankenstein văzu fisura lărgindu-se. Ajunse la tavanul încăperii și se opri acolo, înclinată la patruzeci și cinci de grade față de perete. Se împinse și se strecură prin deschizătură, croindu-și drum, departe de flăcări, departe de coșmarele informe dinapoia porții uriașe. Lancea îl stânjenea, dar nu abandonă.

Se cățără prin tavan și nimeri într-o altă sală circulară. Totul se legăna și tremura, un vălmășag de obiecte mișcătoare; țipete și gemete răzbăteau din văzduh și pământ. De dedesubt răbufnea fum. Conuri zbierând fugeau pe lângă el, fără să-l bage în seamă. Alergă alături de ele prin tuneluri ascendente. Mereu în sus. Trecu pe lângă mașinării care se autodistrugeau zgomotos. Trecu pe lângă păsările albe care nu puteau zbura și nu se mai întrebă dacă invadaseră tunelurile în căutarea lui, sau erau un fel de animale domesticite, crescute de conuri.

La un moment dat zări un con intrând într-un tunel lateral. Un pseudopod țâșni dintr-un perete, îl prinse și-l atrase. Solul se zgudui din nou și-l trânti jos.

În sus. Mereu în sus.

În sus, către lumina soarelui.

Urmă câteva păsări printr-o deschidere într-un tunel puternic luminat, al cărui plafon se năruise. De jur împrejur cădeau nori de cenușă. Undeva în depărtare, un vulcan scuipa și erupea. Prin aer se auzea un tunet continuu de sloiuri crăpând, de apă transformându-se în aburi, de pământ despicându-se.

Urlă, când îl atinse cenușa albă și fierbinte. Păsările croncăneau ca sub focul unei ploi ucigătoare. Zăpada fâsâia. Se aruncă pe jos rostogolindu-se în zăpadă, căutând să scape, și auzi un bubuit care acoperea totul. Întoarse capul în direcția aceea și înghe̦ță.

Prin lume se deschisese o crăpătură. Traversa calota polară de-a curmezișul, iar pe acolo năvălea un zid de apă. Rostogolindu-se și spumegând, apele se apropiau cu viteza unui taifun.

Se gândi la vulcanul în erupţie şi la energia ce urma să se degajeze când apa rece avea să întâlnească magma. Se sculă, cu halebarda strânsă în mână, împleticindu-se într-o parte. De sus curgea cenuşă, orbindu-l şi acoperindu-l din creştete până în tălpi.

Urmă un zgomot de parcă s-ar fi năruit întregul univers. O mână gigantică îl izbi din spate şi-l azvârli în zăpada aburindă. Îl urmară cadavre de păsări albe. Era rostogolit şi purtat de zgomot. Aburi, bucăţi de gheaţă şi cenuşă fierbinte, îl împroşcau. De sus cădeau tăciuni aprinşi.

Izbuti să se ridice şi o luă la fugă. Către ocean, către apă, către salvarea din iadul ce se prăbuşea, pârjolindu-i pielea. Zărea înaintea lui, pe fundalul limbilor albe de pământ, o dungă cenuşie. Crăpătura prin care curgea cascada părea un semn divin, scăparea de cenuşă. Alergă, acoperit de colb fierbinte. Alergă, iar deasupra capului apărură păsări stârnite din vreun cuib sau stol eteric, ţipând ascuţit în timp ce zburau prin văzduhul încins. Alergă alături de păsările albe din caverne, incapabile să zboare. Alergă, şi fantoma lui Victor Frankenstein i se descolăci în cap, un şarpe ridicându-se pentru a-şi înfige colţii în carnea lui.

Bun venit în Iad, spuse Frankenstein. Şi râse. Iar cenuşa albă continua să cadă.

IX

În 1851, Herman Melville a publicat Moby Dick, sau balena albă, primită cu recenzii usturătoare. În următorii treizeci şi cinci de ani s-au vândut mai puţin de 4 000 de exemplare, abia în 1921, cartea a început să primească aprecieri, dar în 1921 Melville era mort de treizeci de ani.

Prin tărâmul pe care-l traversa, cascada stârnea groaza. Malurile albe se dădură în lateral şi se prăbuşiră. Înapoia lor era un perete de abur de înălţimea unui munte, în inima căruia se putea zări strălucirea roşie a craterului vulcanului.

Arătând ca un om de zăpadă clădit de nişte copii demenţi, fiinţa ajunse, în cele din urmă, la coastă. Crăpătura se găsea la două mile în stânga. Cele mai multe păsări albe se azvârliseră în torent, atrase de apa rece. Era convins de faptul că curentul avea să le poarte înapoi, spre hăurile subterane.

Trebuie să se închidă, se gândi, privind blocuri de gheaţă rostogolindu-se şi prăvălindu-se în cascadă. Trebuie să se închidă, altfel oceanul va umple interiorul Pământului. Îşi imagină apele întunecate, spumegând prin tunelele oraşului subteran, năvălind în albia fluviului uriaş, întorcându-se să inunde Brasandokarul şi Sandtenul, apoi în caverna maimuţelor şi mai departe, în peştera cu magmă. O altă explozie, un alt cataclism. Lumea plesnind, precum un fruct răscopt. Atâta pagubă!

Se întoarse şi reîncepu să alerge, ocolind malul şi îndepărtându-se de fluviul tunător. După un timp, bubuitul se auzi mai slab. Se aşeză epuizat pe gheaţă şi privi oceanul, ignorând cenuşa care continua să cadă. Nu putea merge mai departe.

Bun venit în Iad, spuse din nou Frankenstein.

Pleacă, se gândi el obosit, ars de torentul cenuşii albe.

Aici se termină, rosti Frankenstein. Simte fierbinţeala cenuşii, diavole. Ascultă tunetul apei, grăbindu-se să întâlnească apa. Iadul, diavole. Iadul. Eşti la tine acasă.

Fiinţa privi în beznă, cercetând oceanul cu privirea. Zări o canoe, târâtă de curent spre cascadă.

Se sculă, îşi luă halebarda şi se împletici spre marginea apei. În canoe se distingeau două forme: una la provă, cealaltă la cârmă. Pe măsură ce luntrea se apropia, văzu că bărbaţii erau traşi la faţă, apatici şi că nu făceau nimic pentru a schimba direcţia. Cel de la provă părea mai treaz, şi-şi răsuci chipul, privind creatura de pe mal.

Luntrea îşi îndreptă botul spre ţărm, apoi se răsuci în curent, clătinându-se în timp ce înainta prin apele zbuciumate.

Fiinţa ridică halebarda şi o azvârli spre canoe, agăţându-i un bord. Gheaţa de sub picioare ameninţa să trosnească, pe măsură ce se încordă, trăgând barca spre el, luptându-se cu greutatea echipajului şi forţa curentului. Gemu, simţind durerea în articulaţiile umerilor, în muşchii spatelui şi ai picioarelor. Rănile din şold i se redeschiseră şi picurau sânge.

Dar luntrea cea lungă ieşi din apă, pe mal.

Bărbatul de la provă era prea buimăcit ca să opună rezistenţă. Putea doar să privească, cu ochii larg deschişi. Apoi fiinţa îl înşfăcă şi-l târî pe gheaţă. Bărbatul se prăbuşi greoi şi nu se mai mişcă.

Cel de la pupă strigă de-abia perceptibil, mai mult icnind, în timp ce fiinţa îl scoase din canoe. Sfărâmături de gheaţă se înălţară în jur, pe când banchiza se zgâlţâi şi trosni, bucăţi din ea desprinzându-se spre cascadă.

Când îşi regăsi siguranţa, fiinţa scoase halebarda din canoe. Bărbatul de la pupa încercă, slăbit, să ridice o vâslă. Tăişul îl spintecă din creştetul capului până la claviculă.

Pe fundul luntrii se mai găsea un negru, mort. Îl trase afară, puse halebarda în luntre şi începu s-o târască peste gheaţă, departe de cascadă, departe de căldură şi cenuşă. Victor Frankenstein se ivi lângă el, însoţindu-l.

Deci mai poţi ucide încă, observă satisfăcut Frankenstein.

Da, încă pot ucide.

Încotro acum, diavole? Iadul nu ţi-e pe plac?

Nu-i loc pentru amândoi, Victor.

Deasupra lor trecură păsări. *Tekeli-li*, ţipau ele. *Tekeli-li.*

X

În anul 1863, spre sfârşitul lui iunie, profesorul Otto Lidenbrock, de la Universitatea din Hamburg, însoţit de nepotul său, Axel şi de un ghid, ajunse la poalele vulcanului islandez Sneffel. Ei coborîră în crater, hotărîţi să atingă interiorul Pământului prin intermediul unui horn de pe fundul craterului.

Un francez a relatat expediţia lui Axel Lidenbrock şi a publicat-o în 1864 în *Revista lui Hetzel pentru educarea şi recreerea tinerilor*.

În New England, tânărul de şaptesprezece ani Abner Perry citea lucrări de geologie şi paleontologie şi născocea tot felul de invenţii năstruşnice în podul casei.

Vâslea. Chiar atât de departe fiind, nu se putea opri, deoarece curentul continua să i se opună, deşi mai slab. Dacă se oprea, ar fi putut pierde teren. Trebuia să vâslească până când întrecea scurgerea apei în fântâna din mijlocul Pământului.

Perdeaua zdrenţuită de foc şi cenuşă începuse să coboare. Aerul părea plin de praf. La orizont, soarele spânzura ca o epavă. Era palid şi avea culoarea sângelui.

Întoarse privirea spre provă şi zări ceea ce la început, luase drept o insuliţă stacojie. Un sloi de gheaţă, nou născut, asemănător poate celui care-l coborîse în adâncurile Pământului, acum câţi ani?

Apoi insuliţa dispăru şi reapăru la o sută de metri de barcă. Două jeturi gemene de spumă se înălţară şi căzură. Omul lui Frankenstein privi uluit. Balena imersă fără zgomot, lin precum un bisturiu alunecând sub piele. Timp de câteva secunde, oceanul rămase nemişcat ca oglinda, ciupit doar ici-colo de cenuşă.

Revenind la suprafaţă, balena sparse oceanul într-un milion de cioburi de oglinzi lichide. Era uriaşă şi stătea în văzduh aidoma unui păstrăv care se luptă să scape din cârlig. Ochii îi erau minusculi în comparaţie cu corpul şi împărţeau lumea în două: de-o parte, oceanul liniştit, de cealaltă, bărcile blestemate. Dar luntrea aceasta n-o hăituia. Înăuntru era o singură fiinţă.

Balena era albă, albă ca gheaţa şi acoperită de pete asemănătoare zăpezii. Stacojiul întrezărit venea de la soarele amurgind. Pentru omul lui Frankenstein, pentru peticeala aceea din barcă, era cea mai gigantică fiinţă din univers. Nu avea pereche pe pământ sau în ceruri. Pe părţile ei laterale, nenumărate harpoane şi lănci, strune încâlcite, erau acoperite de scoici mărunte, diferite de pielea albă şi netedă a balenei. Atârna în aer precum un nor greu, apoi, încet, încet, reveni în ocean.

Inima creaturii sări o dată cu ea şi dansă pe fundul bărcii.

— Liber! răcni, când balena ieşi a doua oară, ceva mai departe. Liber! Liber! Liber!

Privi, surâzând, până ce balena uriaşă dispăru din vedere. I se păru că Dumnezeu trecuse prin acea parte a lumii şi o găsise bună.

Un crepuscul lung începu, pe măsură ce soarele luneca dincolo de orizont. Fiinţa vâslea larg, ignorând gerul Antarcticii care, în cele din urmă, înlocuise pârjolul cataclismului. Se îndrepta spre nord, spre ţara oamenilor.

Treptat apărură stelele. Deasupra, petele gemene ale Norului lui Magellan străluceau palid. Luminaseră timp de 300 de ani calea marinarilor. Acum o luminau pe a lui.

Vâslea fericit, dorind pentru moment să accepte orice îl aştepta. Iar Victor Frankenstein stătea la provă, încruntându-se. Şi nu putea spune nimic.

Traducerea: Mihai-Dan Pavelescu

POȘTA REDACȚIEI

IOANIȚESCU ANDREI. "Evadatul" nu este rea deloc, deşi bate cărări tocite. De ce nu încerci să participi la cenaclul Quasar? Aştept şi alte texte.

STREZA MIHAI. Regret, dar nu răspund personal decât celor ce anexează un plic timbrat. "Revoluţia" este un text mediu, dar care mă face să întrevăd posibilităţi. Sunt convins că frecventarea cenaclului local de SF poate aduce destule îmbunătăţiri. Mai trimiteţi.

Mihai-Dan Pavelescu

ANUNȚ

In curând, S.C. "Ştiinţă & Tehnică" S.A., va edita romanul "Robinsonii Cosmosului" de Francis Carsac, în Colecţia Romanelor SF "Anticipaţia".

CONCURS

SAVAS Press S.R.L. şi S.C. "Ştiinţă & Tehnică" S.A. organizează un concurs de grafică, având ca temă:

NAVE SPAŢIALE

Lucrările, policrome, de format A3, vor fi expediate prin poştă sau aduse la redacţia revistei "Anticipaţia", până la data de 15 februarie 1995.

Cea mai bună dintre acestea, se va publica în revista de faţă, sub formă de poster.

Chipul de pe Marte (I)

Chipul era bilateral simetric, avea trăsături umanoide şi - lucru ce cu greu se putea datora şansei - proporţii corespunzătoare.

Viking 1 a ajuns lângă Marte în iulie 1976. După ce landerul a coborît pe suprafaţa planetei, sonda spaţială, rămasă pe orbită, s-a preocupat de descoperirea unor posibile locuri de asolizare pentru *Viking 2*, care urma să sosească peste câteva săptămâni, fapt pentru care aparatele foto de la bord au înregistrat mii de imagini ale regiunilor de dedesubt.

În dimineaţa de 26 iulie 1976, la *Jet Propulsion Laboratory* din Pasedena, California s-au recepţionat fotografiile făcute în timpul celei de a treizeci şi cincea orbite. Una dintre pozele acelea, din zona deşertului nordic numit Cydonia, arăta o formaţiune stâncoasă, cu lungimea de peste 1500 de metri şi înălţimea de 500 de metri, care semăna cu un chip omenesc.

Experţii planetologi de la NASA au susţinut, de-a lungul anilor, că chipul respectiv era o formaţiune stâncoasă naturală, produsă de eroziunea vântului, iar asemănarea cu o faţă de om se datora unghiului aparte sub care căzuseră razele de lumină în timpul fotografierii.

Nu toată lumea a fost de aceeaşi părere şi au existat oameni care, în următorii zece ani, au investigat, în mod independent, datele *Viking*.

O echipă de cercetători interdisciplinari, după ce a analizat cadre fotografice, făcute sub diferite unghiuri ale Soarelui, la intervale de câteva săptamâni, a declarat că a descoperit dovezi clare, potrivit cărora chipul cu pricina, câteva structuri piramidale adiacente şi alte obiecte de pe suprafaţa lui Marte, au fost create de fiinţe inteligente.

La 21 august 1993, sonda *Mars Observer* se pregătea să intre pe o orbită circummarţiană, pentru a începe o misiune de doi ani de fotografiere şi analizare a suprafeţei planetei, când, pe neaşteptate, toate comunicaţiile cu ea au încetat. Zile întregi, NASA a încercat cu disperare o reluare a contactului radio, dar în zadar. O comisie de investigare a concluzionat că eventuala avarie a fost cauzată de fisurarea unei conducte din sistemul de propulsie, în momentul când s-a început presurizarea rezervoarelor de combustibil. Indiferent care ar fi fost motivul, pierderea lui *Observer* a însemnat şi ratarea şanselor de afla adevărul despre Cydonia şi chipul cel misterios de acolo.

Desigur, s-ar putea să fie vorba doar de o simplă amânare. NASA a anunţat că o posibilă lansare a unei alte sonde s-ar putea petrece la începutul anului 1996.

În acest timp, unul dintre susţinătorii cei mai înverşunaţi ai ipotezei formaţiunilor artificiale rămâne Richard Hoagland, fost component al JPL pentru relaţiile cu presa şi autor al cărţii *Monumentele marţiene*. El lucrase, anterior, în calitate de consultant la canalul de televiziune CBS News, iar celebrul Carl Sagan a recunoscut că Hoagland fusese primul care propusese includerea unui mesaj, adresat eventualelor civilizaţii extraterestre, la bordul lui *Pioneer 10*.

În mod curios, implicarea lui în controversa din Cydonia s-a petrecut abia în 1983, când a vizionat lucrările lui Vincent DiPietro şi Gregory Molennar. Cei doi, experţi în imaginile pe computer, obţinuseră benzile cu date ale chipului şi le amplificaseră. Fotografiile lor ofereau nişte detalii absolut uluitoare, câtuşi de puţin evidente în imaginile iniţiale.

Molennar şi DiPietro găsiseră în datele Viking o a doua imagine, luată după 35 de zile, care dezvăluia mai multe amănunte ale părţii drepte a chipului, graţie poziţiei mai ridicate a Soarelui.

Hoagland a recunoscut faptul că chipul era bilateral simetric, avea trăsături umanoide şi - lucru ce cu greu se putea datora şansei - proporţii corespunzătoare. El a formulat ipoteza că, dacă într-adevăr faţa fusese construită de fiinţe inteligente, acestea avuseseră intenţia de a fi văzută de pe sol, nu din aer. Pentru verificarea ipotezei sale, a încercat să determine unde anume trebuia să stai, pe solul marţian, pentru a vedea chipul.

Privind atent în jurul acestuia, el a remarcat o serie de forme geometrice aproape perfect piramidale, de unde faţa se putea zări excelent.

Una dintre piramidele respective fusese deja observată de cei doi experţi în calculatoare - care şi publicaseră un studiu despre ea. Aceasta se găsea la cincisprezece kilometri în sud-vestul chipului şi avea o formă rectangulară, cu lungimea de 2,5 kilometri şi lăţimea de 1,5 kilometri. Hoagland a considerat că era imposibilă simpla coincidenţă ca două obiecte cu aspect artificial - chipul şi piramida - să existe la o distanţă atât de mică unul de celălalt. În plus, a emis ipoteza că grupul celălalt, de piramide mai mici, putea reprezenta ruinele unui oraş străvechi.

Argumentele sale erau următoarele: axele principale ale piramidei mari se aliniau cu chipul, prelungirea feţei stângi a piramidei intersecta centrul "oraşului", prelungirea feţei stângi trecea printr-un alt obiect ciudat, pe care el l-a denumit "tholusul", iar regularitatea geometrică a piramidei nu se poate întâlni în natură. De asemenea, o serie de unghiuri drepte, existente în oraş, lasă impresia generală că principala arteră a acestuia duce spre chip.

(va urma)

Traducerea şi adaptarea: Mihai-Dan Pavelescu

Vitrina literară

Editura **Antet**

Robert Heinlein - *Mânuitorii de zombi;* 224 pag., 2800 lei. Spre probabila stupoare a unei anumite părţi a cititorilor români crescuţi la pulpana lui Asimov, Heinlein este preferatul americanilor. Nu din acest motiv, care oricum mi s-ar părea stupid, vă recomand cartea.

Editura **Credo Press**

Altov & Juravliova - *Balada stelelor*; 160 pag., 1000 lei. Reeditarea unei nuvele lungi (şi slabe), apărute în anii '60 în paginile Colecţiei.

Editura **Doris**

Petăr Bobev - *Crocodilul sacru;* 184 pag., 2200 lei. Ipoteza bulgară despre dispariţia dinozaurilor. Brrr!

Editura **Elit Comentator**

Frakes & Wisher- *Terminator 2;* 249 pag., 2200 lei. Novelizarea muşchilor lui Arniţă.

Clifford Simak - *Inginerii cosmici*; 200 pag., 2000 lei. Juvenil. (Dacă tot introduc termenul ăsta, să încerc să-l definesc: carte care se adresează - aproape în exclusivitate - cititorilor sub 16 ani (am pus şi eu o vârstă la întâmplare, deoarece tot nu ştiu ce preferă respectivii); asta nu înseamnă că lucrarea e lipsită de calităţi, dar refuz s-o recomand.

Editura **Marathon**

Arthur Conan Doyle - *Lumea pierdută*; 230 pag., 1300 lei. Juvenil. Reeditare (ultima ediţie: 1990, Ed.I.Creangă).

Curtis Garland - *Amazoanele galaxiilor;* 94 pag., 890 lei. Juvenil.

Editura **Nemira**

Isaac Asimov - *Fundaţia şi Pământul;* 464 pag., 4600 lei. A patra în seria Fundaţiei.

Orson Scott Card - *Jocul lui Ender;* 320 pag., 3000 lei. Ambele mari premii americane într-un roman cu războaie, cu extratereştrii, jocuri electronice şi nu numai, plus copii supradotaţi. Recomandată

Frank Herbert - *Dune*; 2 vol., 5800 lei. Reeditare (ultima ediţie: Ed. Nemira, 1993). Inutil să comentez ceva despre (probabil) cea mai bună carte SF a tuturor timpurilor. Recomandată.

Frank Herbert - *Impăratul-zeu de pe Dune*; 477 pag., 4500 lei. A patra şi din seria Dunei.

Dean Koontz - *Miezul nopţii;* 470 pag., 4500 lei. Horror.

Editura **Octopodium**

Jules Verne - *20.000 de leghe sub mări*; 368 pag., 2300 lei. Juvenil. Reeditare (ultima ediţie, 1977, Ed.I.Creangă).

Editura **Olimp**

Carmen Carter - *Copiii de pe Hamlin*; 321 pag., 1900 lei. Novelizarea unui episod din Star Trek-ul lui Picard.

Editura **RAO**

John Saul - *Cei neiubiţi;* 363 pag., 4200 lei. Horror.

Editura **Teora**

Isaac Asimov & Robert Silverberg - *Căderea nopţii;* 255 pag., 1990 lei. Probabil că aţi citit nuvela (considerată cea mai bună din toate timpurile), apărută cu ani în urmă în antologia "Nici un zeu în cosmos". Romanul o dezvoltă (nuvela, doar nu antologia!) şi merge şi mai departe în post-apocalipsa care se dzice că ne pândeşte pre toţi.

TOMA RITNER

- ALEXANDRU MIRONOV
- KEITH KNIGHT
- FLORIN PÎTEA
- BEN JEAPES
- RADU-DRAGOȘ NEACȘU
- STEVEN HUTLEY

&

- HOWARD WALDROP
- MIHAI-DAN PAVELESCU
- TOMA RITNER

I.S.S.N. 1220 - 8620